

**PLA DIRECTOR URBANÍSTIC
DE L'EMBASSAMENT DE RIALB**

Document d'objectius i propòsits generals i Avanç

Desembre 2018

I. MEMÒRIA

II. PLÀNOLS D'INFORMACIÓ I D'ORDENACIÓ

III. DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC

ÍNDEX MEMÒRIA

1.	Presentació. Oportunitat i iniciativa del Pla	5
1.1.	Objecte del document	5
1.2.	Determinacions del PDU	5
1.3.	Antecedents	6
1.3.1.	<i>L'embassament de Rialb, una nova realitat territorial</i>	6
1.3.2.	<i>Obres pendents CHE</i>	7
1.3.3.	<i>El Consorci Segre Rialb</i>	9
1.3.4.	<i>El Pla especial Segre Rialb</i>	9
1.3.5.	<i>Procés de participació ciutadana</i>	10
1.3.6.	<i>Estratègies de futur</i>	12
1.4.	Conveniència i oportunitat	13
2.	Marc legal i contingut del Pla	14
2.1.	Marc legal	14
2.2.	Tramitació	14
2.3.	Contingut	15
3.	Àmbit del Pla	17
3.1.	Emmarcament territorial	17
3.1.1.	<i>Àmbit territorial</i>	17
3.1.2.	<i>Patrimoni arquitectònic i arqueològic</i>	23
3.1.3.	<i>Paisatge</i>	24
3.1.4.	<i>Entorn natural</i>	26
3.1.5.	<i>Hidrologia</i>	26
3.1.6.	<i>Geologia</i>	27
3.1.7.	<i>Clima</i>	28
3.1.8.	<i>Vegetació</i>	29
3.1.9.	<i>Fauna</i>	30
3.2.	Context socioeconòmic	31
3.2.1.	<i>Factors clau de l'estructura territorial</i>	31
3.2.2.	<i>Població</i>	32
3.2.3.	<i>Sectors econòmics a l'àmbit d'estudi</i>	33
3.3.	Activitats col·lectives relacionades al SNU	44
3.3.1.	<i>Senderisme i BTT</i>	44
3.3.2.	<i>Xarxa miradors, zones d'accés-aparcaments...</i>	45
3.3.3.	<i>Esports nàutics. (Piragüisme, vela,...)</i>	46
3.3.4.	<i>Pesca</i>	47
3.3.5.	<i>Escalada</i>	48
3.3.6.	<i>Motor</i>	49
3.4.	Infraestructures	50

3.4.1.	<i>Vies de comunicació</i>	50
3.4.2.	<i>Pantà de Rialb</i>	51
3.4.3.	<i>Xarxes de Serveis</i>	52
3.5.	<i>Estructura de la propietat</i>	52
4.	<i>Informació urbanística. Plans i Projectes</i>	54
4.1.	<i>Planejament territorial</i>	54
4.1.1.	<i>Definicions i conceptes dels plans territorials parcials</i>	54
4.1.2.	<i>Pla territorial parcial de l'Alt Pirineu i Aran</i>	56
4.1.3.	<i>Pla territorial parcial de Ponent</i>	58
4.2.	<i>Catàlegs de paisatge</i>	60
4.2.1.	<i>Instruments de paisatge en l'àmbit del pla. Els Catàlegs del paisatge</i>	60
4.2.2.	<i>Objectius de qualitat paisatgística generals dels catàlegs</i>	62
4.2.3.	<i>Objectius de qualitat paisatgística específics per unitats</i>	63
4.2.4.	<i>Criteris i accions previstes a les unitats de paisatge</i>	64
4.2.5.	<i>Miradors</i>	66
4.2.6.	<i>Itineraris, senders i rutes</i>	67
4.2.7.	<i>Components del paisatge</i>	68
4.2.8.	<i>Conclusions</i>	68
4.2.9.	<i>Estratègies per a la millora i integració paisatgística</i>	69
4.3.	<i>Planejament urbanístic municipal</i>	70
4.3.1.	<i>Pla d'ordenació urbanística de Ponts</i>	70
4.3.2.	<i>Text refós articulat Normes subsidiàries de planejament de Baronia de Rialb</i>	72
4.3.3.	<i>Pla d'ordenació urbanística de Tiurana</i>	73
4.3.4.	<i>Normes de planejament urbanístic. Municipis Alt Pirineu de Bassella</i>	75
4.3.5.	<i>Pla d'ordenació urbanística de Peramola</i>	77
4.3.6.	<i>Pla d'ordenació urbanística d'Oliana</i>	79
4.4.	<i>Legislació sectorial amb rellevància urbanística</i>	81
4.4.1.	<i>Pla d'espais d'interès natural (PEIN)</i>	81
4.4.2.	<i>Inundacions</i>	¡Error! Marcador no definido.
4.4.3.	<i>Riscos Geològics</i>	¡Error! Marcador no definido.
4.4.4.	<i>Risc d'incendi forestal</i>	¡Error! Marcador no definido.
4.4.5.	<i>Proteccions sectorials</i>	¡Error! Marcador no definido.
5.	<i>Objectius i criteris del Pla director urbanístic</i>	87
6.	<i>Proposta</i>	90
7.	<i>Annexes</i>	101
7.1.	<i>Estudi per a la identificació de Riscos Geològics a l'àmbit del PDU de l'embassament de Rialb (Noguera i Alt Urgell)</i>	101
7.2.	<i>Relació de les qualificació en sòl no urbanitzable</i>	101
7.3.	<i>Elements de patrimoni inventariats per la Generalitat de Catalunya</i>	101
7.4.	<i>Classificació dels equipaments segons qualificació urbanística</i>	101

7.5. Quadre equipaments per tipus i superfície	101
7.6. Fitxes dels elements de paisatge.	101
7.7. Informe del procés de participació ciutadana.	101
8. Crèdits.....	102

1. Presentació. Oportunitat i iniciativa del Pla

1.1. Objecte del document

El conseller de Territori i Sostenibilitat, en data 16 de setembre de 2017, va resoldre INICIAR el procediment de formulació del Pla director urbanístic de l'embassament de Rialb que afecta els termes municipals de La Baronia de Rialb, Ponts i Tiurana, (comarca de la Noguera), i Bassella, Oliana i Peramola, (comarca de l'Alt Urgell), amb les finalitats que preveu l'article 56 del Text refós de la Llei d'urbanisme aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, modificat per la Llei 3/2012, de 2 de febrer, per tal d'establir en l'entorn d'influència de l'embassament, directrius d'ordenació urbanística i, en el seu cas, delimitar i ordenar sectors d'interès supramunicipal per a l'execució directa d'actuacions d'especial rellevància social o econòmica o de característiques singulars.

També va resoldre ENCARREGAR al Consorci Segre Rialb, format pels ajuntaments de Baronia de Rialb, Ponts i Tiurana, (comarca de la Noguera), i Bassella, Oliana i Peramola, (comarca de l'Alt Urgell), i la Diputació de Lleida, la redacció del document per a la qual es tindrà en compte la participació dels ajuntaments afectats, en compliment dels articles 76.1 i 83.1 del Text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, modificat per la Llei 3/2012, de 22 de febrer.

L'objecte general del PDU és crear el marc urbanístic i territorial adequat que permeti posar en valor les potencialitats del territori limítrof al llarg dels marges de l'embassament de Rialb i en la làmina d'aigua, i fixar les bases urbanístiques per tal de generar activitat econòmica als municipis de l'entorn d'aquesta infraestructura hidràulica, tot potenciant la seva dinamització turística, compatibilitzant aquestes finalitats amb els interessos i les necessitats dels municipis i de les comarques afectats per aquesta infraestructura, i, alhora, establir les condicions que han d'emmarcar el seu desenvolupament amb la màxima integració i coherència amb els valors ambientals i paisatgístics del territori.

1.2. Determinacions del PDU

Les determinacions del PDU s'estructuraran segons el nivell de competència específica que pugui assolir el document. En aquest sentit es realitzaran diferents propostes territorials d'acord amb les següents:

- Normes: Determinacions d'obligat compliment pel planejament d'ordenació urbanística municipal, pels projectes d'infraestructures i per les altres actuacions tant pel que fa als usos de la làmina d'aigua com a l'entorn d'aquesta, així com les afeccions en el territori que són objecte de regulació.
- Directrius: Disposicions que defineixen estratègies o mecanismes d'actuació que han de ser concretades en documents normatius de menor escala, especialment pel planejament d'ordenació urbanística municipal i pels plans Especials que s'escaiguin. També, en absència d'aquests instruments, les directrius marquen línies d'actuació que han de ser interpretades, d'acord amb el seu grau de concreció, i desenvolupades pel planejament sectorial específic i/o derivat.
- Pautes d'ordenació i/o recomanacions que el PDU consideri adients per a un desenvolupament positiu del territori, però que entén sotmeses a les valoracions d'oportunitat o conveniència que l'administració competent pugui fer en el moment de l'actuació a la qual fan referència, amb el benentès que cal, quan s'escaigui, justificar en el planejament derivat o en el projecte tècnic corresponent la seva concreció o bé els motius pels quals no se segueixen les pautes d'ordenació i/o recomanacions del Pla.

El PDU pot indicar indicarà altres propostes que caldrà concretar mitjançant Programes transversals que desenvolupin el contingut urbanístic, en concordança amb responsables de competència administrativa d'altres institucions públiques.

El PDU pot recollir també altres recomanacions que ultrapassin l'abast i continguts del Pla director i que caldrà convenir i gestionar, si s'escau, amb responsables de competència administrativa d'altres institucions públiques i agents.

El PDU pot establir àmbits d'execució immediata amb la delimitació i l'ordenació detallada de sectors d'interès supramunicipal per a l'execució directa d'actuacions d'especial rellevància social o econòmica o de característiques singulars vinculats a la làmina d'aigua, amb usos lúdics, recreatius, de serveis, etc. així com actuacions directes al sòl no urbanitzable. El Pla també estableix les condicions que han d'emmarcar el seu desenvolupament amb la màxima integració i coherència amb els valors ambientals i paisatgístics del territori, amb la previsió de les infraestructures i connexions necessàries per al desenvolupament de l'activitat econòmica.

1.3. Antecedents

1.3.1. *L'embassament de Rialb, una nova realitat territorial*

La primera vegada que es va plantejar la construcció de l'embassament de Rialb va ser amb l'aprovació del "*Plan de Aprovechamiento Integral del Segre*" l'any 1964, en el qual es conclouia la necessitat de regular de forma total el curs del riu. Per això es van dissenyar tres embassaments en el curs del riu: Tres Ponts, Oliana i Rialb. L'embassament dels Tres Ponts encara resta pendent de construcció. L'embassament d'Oliana es troba situat el terme municipal d'Oliana, Peramola i Coll de Nargó i aprofita el grau d'Oliana, un pas estret entre serres, a uns dos kilòmetres del nucli urbà. Aquest es va projectar l'any 1935 però no va ser fins a l'any 1946 que es van començar les obres. Aquestes van finalitzar l'any 1956 però no va ser fins al 30 de juny de l'any 1959 que es va inaugurar de forma oficial.

Pel que fa a l'embassament de Rialb la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre, d'ara endavant CHE, es va encarregar de definir el projecte final l'any 1973 i posteriorment es van realitzar diferents estudis en relació a les obres com expropiacions, impacte ambiental, impacte econòmic,..., i també en relació a les administracions afectades. Aquest embassament permetria nous regs durant tot l'any als regants del Canal d'Urgell i la producció hidroelèctrica per al territori.

La construcció de l'embassament de Rialb va començar l'any 1992, el 1999 es va començar a omplir i l'any 2000 va ser inaugurat. Té una capacitat de 402,8 hectòmetres cúbics, essent el tercer en capacitat de Catalunya darrera dels embassaments de Mequinensa (1.534 hm³) i Canelles (679,3 hm³). Es tracta d'un embassament de tipologia gravetat, fet de formigó, d'una alçada de 99 m, d'una cota de coronació de 436m, amb una làmina d'aigua de 1.505 ha de superfície i una conca de 3.302 km². L'aigua embassada prové dels rius Segre, Rialb i Ribera Salada i té com a principals destinataris el canal d'Urgell i el canal Segarra-Garrigues a més de subministrar aigua a 80 municipis. També està dotat d'una central hidroelèctrica amb una subestació contigua.

La construcció de l'embassament va significar un canvi radical en un territori afectat per problemàtiques de caràcter demogràfic, econòmic i social que feien preveure un futur poc esperançador. Així, tot i les afectacions que va provocar (desaparició dels nuclis de Tiurana i Miralpeix i d'alguns agregats seus; l'ocupació de les terres més fèrtils), cal veure la gran làmina d'aigua embassada com a un pol d'oportunitats per a l'economia del territori que a la llarga permeti compensar les afectacions negatives que va provocar sobre el territori. Aquesta fita serà assolible a través de la cooperació entre els ens públics i els privats i aglutinant els esforços en el desenvolupament del sector serveis a l'entorn de l'embassament posant en valor tots els elements inherents del territori.

1.3.2. Obres pendents CHE

Amb la construcció de l'embassament es van preveure tot un seguit d'obres de compensació. Aquestes es van recollir per part de la Direcció General d'Obres Hidràuliques i la Qualitat de les Aigües amb l'objectiu de fomentar uns usos que poguessin adquirir una gran importància en un futur com són la integració paisatgística i l'aprofitament ambiental i recreatiu de l'embassament en el projecte "*Proyecto de adecuación ambiental de la presa de Rialb*" redactat en data 31 d'octubre de 1995. Així es recollien una sèrie d'actuacions amb la finalitat de corregir, compensar o adequar algunes alteracions provocades per l'embassament i per reforçar els seus aspectes més positius. Aquestes actuacions es portaven a terme en els municipis de Ponts, Baronia de Rialb, Tiurana i Bassella i amb elles es pretén contribuir a aconseguir un ús i un desenvolupament turístic moderat i de qualitat a l'entorn de l'embassament de Rialb, que respecti els recursos naturals i culturals existents i que resulti compatible amb la resta d'activitats tradicionals. No s'espera ni es desitja propiciar que es tracti d'un flux turístic massiu sinó que s'orienta a diversificar les activitats econòmiques i a crear noves possibilitats de treball que es permetin estabilitzar la població de la zona. En aquest projecte s'inclou una correcta senyalització de les obres que ja han finalitzat tant si son competència de la CHE o del Ministeri de Medi Ambient, i la difusió dels elements de patrimoni històric artístic que puguin contribuir al desenvolupament de les activitats previstes per la seva proximitat.

També es va realitzar el "*Proyecto de dique de cola, protección y adecuación ambiental de la cola del embalse de Rialb, a Oliana y Peramola*", que preveu la construcció de la contrapresa en la cua de l'embassament de Rialb de forma que es garanteixi una làmina d'aigua a nivell constant a la cua de l'embassament. Amb aquest projecte es pretén desenvolupar el sector turístic que ha de tenir una relació en simbiosis amb el paisatge i el medi ambient, aquest és el sector menys desenvolupat en aquesta zona, tot i tenir el major potencial de creixement.

En els treballs del PDU_ER s'ha pres com a base de treball el llistat de les obres pendents a dia d'avui i d'acord amb la CHE. De la mateixa manera es llisten aquelles que presenten deficiències o que resten pendents de completar. Al tractar-se d'obres concretes i vinculades al projecte redactat per la CHE s'han de considerar de forma individual i tal i com estaven previstes, amb el pressupost fixat d'acord amb el projecte constructiu detallat en cadascun. Així el llistat és el següent:

PRIMERA: REPOSICIÓN DE SERVICIOS		
CLAVE	OBRA	OBSERVACIONES
09.129.243/2111	ACCESO AL CAMINO DE LA "SERRA DE DALT", EN EL PK. 119, DE LA C14 ACTUAL	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.225/2111	CAMINO PERIMETRAL AL EMBALSE DE RIALB POR SU MARGEN IZQUIERDA EN EL T.M DE TIURANA	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.187/2111	VARIANTE DE LAS CARRETERAS AFECTADAS: C-1313, ACTUAL C14. ÚNICO ACCESO QUE LLEGA A LAS POBLACIONES DE TIURANA – MIRABELL Y GUARDIOLA, (EN 4,5 KM) DES DEL CRUCE DE LA C14, PK 126,50	FINALIZADA. SE PIDE EL TRASPASO A LA GENERALITAT DE CATALUNYA
09.129.303/2111	PROYECTO DE PROTECCIÓN DE LA PISCIFACTORIA DEL RÍO RIO RIALB Y TERMINACIÓN DE CAMINOS PERIMETRALES MARGEN DERECHA	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.303/2111	ACCESOS CON PAVIMENTO BITUMINOSO A: MASIA GUARDIOLA, MASIA LA BASTIDA, MASIA LA PEDRA, NÚCLEO DE LA TORRE. TM BARONIA RIALB	PENDIENTE DE LICITACIÓN
	CARRETERA POLITG – PERAMOLA CON RAMAL A VILAPLANA, LA CLUA Y BASSELLA ENLACE CON LA C14	FINALIZADA. SE PIDE EL TRASPASO A LA GENERALITAT DE CATALUNYA
SEGUNDA: ACTUACIONES DEL PROYECTO ADECUACIÓN AMBIENTAL ENTORNO DE LA PRESA DE RIALB		
BLOQUE 1 DE PRIORIZACIÓN		
CLAVE	OBRA	OBSERVACIONES
09.129.250/2111	ACCESO Y EMBARCADERO DE LA TORRA Y VILAPLANA (BARONIA DE RIALB)	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	ADECUACIÓN DEL PARQUE OGERN (MEJORA Y AMPLIACIÓN DE LOS SERVICIOS Y ACONDICIONAMIENTO ACCESOS).	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	ACCESO Y EMBARCADERO A DE TIURANA BARRANCO Y LA PENÍNSULA (TIURANA)	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	PARQUE FLUVIAL DE PONTS: ITINERARIO O VÍA VERDE DE PONTS	PENDIENTE DE LICITACIÓN
BLOQUE 2 DE PRIORIZACIÓN		
CLAVE	OBRA	OBSERVACIONES
09.129.250/2111	ITINERARIOS PISTA PERIMETRAL: RUTAS: LA CLUA – VILAPLANA / VILAPLANA – ROCA CARBONERA / VILAPLANA – LA TORRA / ENTORNO RIO RIALB / ST. GIRVÉS – CTRA. 1412 /GUALTER – TORREBLANCA.	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	ACTUACIONES EN TIURANA: - LIMPIEZA Y ADECUACIÓN "DEL BOSQUET DE BAIX" / - VALLAS DE PROTECCIÓN DEL CAMINO RAL Y EL CAMINO DE MIRALPEIX. / - REVESTIMIENTO DE SEPARACIÓN ENTRE LA ZONA URBANA Y "EL BOSQUET DEL CIRERA".	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	PARQUE FLUVIAL DE PONTS: CANAL DE PIRAGÜISMO	OBRA NO FINALIZADA DEBIDAMENTE
BLOQUE 3 DE PRIORIZACIÓN		
CLAVE	OBRA	OBSERVACIONES
09.129.250/2111	MIRADOR PRESA DE RIALB	OBRA NO FINALIZADA
09.129.250/2111	ADECUACIÓN ENTORNO ERMITA SAN GIRVÉS	OBRA NO FINALIZADA
09.129.250/2111	EMBARCADERO DE EL MASUCÓ	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	MANTENIMIENTO DE ZONAS VERDES.	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	AYUDAS A LA "AVIFAUNA" ISLAS FLOTANTES.	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	DEMOLICIONES	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	DEFORESTACIÓN DEL VASO DEL EMBALSE	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	VERTEDERO MARGEN IZQUIERDA	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	VERTEDERO MARGEN DERECHO	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	SEÑALIZACIÓN RESTOS ARQUEOLÓGICOS, ELEMENTOS SINGULARES Y VÍAS VERDES	PENDIENTE DE LICITACIÓN
09.129.250/2111	ELABORACIÓN ELEMENTOS DIVULGATIVOS.	PENDIENTE DE LICITACIÓN
TERCERA: OTRAS ACTUACIONES DEL PLAN DE RESTITUCIÓN TERRITORIAL DE LA PRESA DE RIALB		
PROYECTO DE REGADÍOS		
CLAVE	OBRA	OBSERVACIONES
C-VR-04913	PROYECTO REGADÍOS DE TRANSFORMACIÓN EN RIEGO DE GUALTER Y VILAPLANA. TTMM BARONIA DE RIALB. FASE 1.	PENDIENTE DE LICITACIÓN. PH. Período 2016 - 2021
	PROYECTO DE CONCESIÓN DE TRANSFORMACIÓN DE SECANO EN REGADÍO EN LOS TTMM. DE BARONIA DE RIALB, BASSELLA (MIRABELL) Y TIURANA, Y PRESA DE COLA DEL RÍO RIALB. FASE 2.	PENDIENTE DE LICITACIÓN. PH. Período 2016 - 2021
VX-09312.2A	RIEGOS DE COMPENSACIÓN TM BASSELLA MARGEN IZQUIERDO.	PENDIENTE DE LICITACIÓN. PH. Período 2016 - 2021
	PROYECTO DE REGADÍOS DE TORREBLANCA (PONTS).	PENDIENTE DE LICITACIÓN. PH. Período 2022 - 2027
RESTABLECIMIENTO DE CALZADAS		
CLAVE	OBRA	OBSERVACIONES
09.129.243/2101	RESTABLECIMIENTO DE CALZADAS LATERALES A LA VARIANTE C-1313 EN EL TRAMO URBANO DE PONTS	PENDIENTE DE LICITACIÓN
PROYECTO DE DIQUE DE COLA DEL EMBALSE		
CLAVE	OBRA	OBSERVACIONES
09.129.279/2101	PROYECTO DE DIQUE DE COLA, PROTECCIÓN Y ADECUACIÓN AMBIENTAL DE LA COLA DEL EMBALSE DE RIALB A OLIANA Y PERAMOLA	PENDIENTE DE LICITACIÓN. PH. Período 2028 - 2033

Quadre de les obres pendents de la CHE

1.3.3. El Consorci Segre Rialb

Com s'ha dit en els punts anteriors la construcció de l'embassament de Rialb i la corresponent presa al curs mitjà del riu Segre va significar la transformació radical d'una part del territori de les comarques de l'Alt Urgell i de la Noguera, on pobles, monuments, boscos i camps de conreu van desaparèixer sota les aigües obligant a moltes famílies a abandonar les seves llars. És per aquest motiu que sota la voluntat d'un territori, d'uns pobles i d'unes persones per superar l'adversitat de l'obra de l'embassament neix el Consorci Segre-Rialb, per tal de cercar iniciatives per pal·liar, en part, els danys i els perjudicis de l'obra.

El Consorci Segre Rialb el formen els ajuntaments de Baronia de Rialb, Ponts i Tiurana (respecte a la comarca de la Noguera) i Bassella, Oliana i Peramola (respecte a la comarca de l'Alt Urgell), els Consells Comarcals de la Noguera i de l'Alt Urgell i la Diputació de Lleida. Aquest organisme es va crear l'octubre de l'any 2008 per tal de coordinar la promoció turística i el desenvolupament econòmic dels municipis afectats per la construcció de l'embassament de Rialb, amb tres objectius:

- Posar en valor l'embassament de Rialb i el seu entorn natural i patrimonial,
- Dinamitzar turísticament la zona,
- Generar una activitat que ajudi a potenciar i millorar l'economia dels municipis afectats per la construcció de l'embassament de Rialb.

Així mateix es planteja la relació de reptes següent:

- Afavorir una promoció turística unitària del territori cohesionat pel pantà de Rialb i el riu Segre.
- Promoure projectes turístics homogenis, controlats i sostenibles, que giren al voltant de l'element comú del territori consorciat, que és el pantà de Rialb.
- Poder optar a ajudes provinents de les diferents administracions públiques.
- Contribuir de manera indirecta al desenvolupament socioeconòmic dels habitants de la zona, garantir la seva qualitat de vida i estabilitzar el creixement de la població.

1.3.4. El Pla especial Segre Rialb

L'any 2014 i per tal d'assolir els seus objectius, el Consorci Segre Rialb convoca un concurs per a la redacció d'un Pla Especial per a l'àmbit de l'embassament que pretenia planificar els usos i els serveis turístics que s'hi poguessin desenvolupar i que havia de complementar les finalitats principals de l'aigua embassada a Rialb: reg de cultius, consum humà i producció hidroelèctrica.

L'equip guanyador del concurs va realitzar una proposta que tenia els objectius següents:

- Anàlisi dels elements estructurants del territori a nivell paisatgístic, patrimonial, ambiental, econòmic i social. Aquests han de ser la base per tal de plantejar l'encaix amb els nous usos que es proposin a l'entorn de l'embassament,

- La protecció dels valors ambientals i paisatgístics del territori, com a elements intrínsecs i identitaris dels municipis situats a l'entorn de l'embassament,
- La cohesió territorial a través de la làmina d'aigua i de les activitats generades al seu entorn amb usos ambientals, lúdics, turístics-recreatius, esportius i de competició, i amb la potenciació del paisatge natural i patrimonial afegint els usos industrials i productius regenerant els territoris agrícoles a l'entorn de l'embassament,
- La cohesió entre els diferents ens públics i els operadors privats, amb l'objectiu comú d'establir els usos específics i els compatibles i/o complementaris garantint la gestió integral dels recursos i de la potencial diversitat d'oferta,
- Establir els criteris i les directrius d'intervenció paisatgística i d'intervenció arquitectònica per garantir la seva integració tant funcional com paisatgística en el medi natural.
- Incorporar tots aquells documents que ja hagin estat elaborats a l'entorn de l'embassament i la làmina d'aigua així com els condicionants sectorials.

Durant un període d'un any i mig es realitzen diferents treballs en relació a aquest pla especial que van culminar amb un document resum en data maig del 2016 a nivell d'Avanç que recollia totes les propostes realitzades tant d'administracions com de particulars del territori. Un cop analitzat tot aquest procés i el document resum que en va sorgir es va posar de manifest que les necessitats del territori anaven molt més enllà del Pla Especial i que aquest no era l'eina més adequada per tal de donar resposta a totes les demandes plantejades i a la realitat del territori. D'aquesta manera, i amb diferents reunions amb la Generalitat de Catalunya, es va proposar la redacció d'un Pla Director com a instrument de planejament idoni per poder materialitzar les necessitats del territori, i que alhora, podria establir les directrius i les determinacions necessàries per garantir l'equilibri territorial des d'una perspectiva general i estructural de l'àmbit del pla.

En el procés de redacció del Pla Especial es va realitzar un ampli programa de participació ciutadana, tant a organismes públics com a entitats privades, amb la conclusió que calia ajustar el document a redactar per tal d'abordar tota la complexitat proposada i per poder assolir els objectius i les propostes realitzades des del territori.

En aquest sentit el 16 de setembre de 2016 el Conseller de Territori i Sostenibilitat va resoldre iniciar els treballs de redacció del Pla Director urbanístic de l'embassament de Rialb d'acord amb les finalitats que preveu la legislació urbanística vigent, iniciant el procés amb el document d'objectius i criteris.

1.3.5. Procés de participació ciutadana

El procés de participació ciutadana del PDU de l'embassament de Rialb s'ha dut a terme durant els mesos de març i abril del 2018. El seu objectiu principal era recollir les propostes i sensibilitats de la població vers el nou paisatge que ha configurat l'embassament de Rialb, entenent aquest com un punt de partida per tal de potenciar un major vincle de la gent vers la nova forma del territori.

En aquest es van dur a terme dos tallers amb els instituts de Ponts i d'Oliana, dos tallers oberts a la ciutadania i un taller amb els alcaldes dels sis municipis. Complementàriament es va implantar una dinàmica itinerant amb una enquesta i una web per facilitar la recollida de propostes. La motivació d'aquest procés participatiu es basa sobretot en l'aportació de la ciutadania de tres aspectes:

- identificar els llocs i els espais més significatius amb valor natural i cultural, aportant un reconeixement de les potencialitats del territori,

- aportar possibles accions conjuntes resultants del debat que puguin servir per identificar els interessos i les necessitats dels municipis afectats per l'embassament,
- recollir i aportar els criteris i els valors que representin la sensibilitat i la vinculació que tenen els habitants dels municipis amb el territori.

Per tal de poder centrar el debat es van proposar dos eixos de treball. El primer vinculat a la representació dels llocs i els indrets més significatius i té per nom "El patrimoni, el paisatge i experiència del territori". El segon amb el nom "Desenvolupament econòmic i accions conjuntes" presenta els criteris, la visió i les accions conjuntes plantejades en aquest procés.

En el primer dels eixos es treballa en diferents blocs:

- llocs amb valor: Tiurana és el lloc amb més valoracions destacant l'ermita de Sant Ermengol i Mirambell. Ponts i els seus voltants així com Oliana o el mirador de la presa de Rialb també son anomenats. L'altre punt que destaca és el riu Rialb i el Forat del Bulí amb les zones d'escalada de Peramola i el nucli de la Clua a Bassella,
- Intensitat d'ús: destaca la poca mobilitat en relació a l'entorn més immediat dels joves, concentrant-se principalment en les zones amb major pendent de Peramola, el riu Rialb, la zona esportiva a l'entorn del riu Segre a Ponts i el nucli de Tiurana,
- Percepció del canvi: la part nord de l'embassament es considera com un canvi negatiu per les repercussions que tenen com a cua d'embassament. La part central de l'embassament la percepció ja és més positiva, tenint present el cas particular de Tiurana i la resignació de la població en relació a l'antic nucli. Destaca com a molt positiu el canvi a l'entorn del riu Segre a Ponts i no tan positiu l'estat de la platja fluvial a Ogern.
- Llocs claus de trobada: en aquest bloc es vol identificar aquells punts o indrets que han estat proposat per una major diversitat de participants. Es diferencien dos blocs. Primer destaquen els més valorats: Tiurana, Peramola, Baronia de Rialb, Mirambell, la zona central de l'embassament, la platja d'Ogern i els nuclis de Vilaplana i la Torra de Rialb. Segon en relació als més utilitzats on destaquen les Serres del municipi de Peramola, Tiurana, Mirambell, el pantà de Rialb, la Clua, la Ribera Salada, Pomanyons, el Forat del Bulí i els diferents nuclis i edificacions segregades.

Les conclusions d'aquest eix es refereixen a diferents espais de l'àmbit del pla director que van des del Forat del Bulí al nord de l'àmbit fins al parc del riu Segre situat a Ponts al sud. En resum tenim les serralades de Peramola i d'Oliana com un circuit de llocs, la ubicació estratègica de Tiurana amb els seus miradors i la recuperació viscuda com un referent per al futur del territori, les visuals i els espais amb significat per a la població del pantà de Rialb com a punt central d'activitats i l'entorn del riu Rialb com a eix potencial amb diferents usos i activitats a realitzar al llarg del seu recorregut. Sense oblidar la capitalitat de Ponts i d'Oliana, aglutinant els serveis a l'entorn dels municipis amb major població i millors comunicacions.

El segon eix recull els criteris de desenvolupament, la visió de futur i les accions conjuntes proposades per la desenvolupament del Segre Rialb en les sessions de treball realitzades amb ciutadans, organitzacions i alcaldes. Pel que fa als criteris van destacar el respecte i la cura per la natura i la tranquil·litat del territori, representant el sentir majoritari dels participants, complementant-se amb el sector primari com essència del territori i l'aigua com a identitat.

En relació als escenaris de futur desitjats son, per a la majoria de participants anar cap a un model turístic, de qualitat i sostenible i evitar el despoblament del territori, potenciant el sector primari, amb els boscos com espais de desenvolupament i buscant l'equilibri sectorial.

Pel que respecta a les accions conjuntes s'han organitzat sobre línies estratègiques per tal de tenir una síntesi i organització de les accions en base al fil conductor resultat dels altres blocs de l'eix. Així tenim les següents línies i les propostes que han sortit per a cadascun d'ells:

- Complement i equilibri sectorial per al desenvolupament:
 - o Foment del turisme sostenible i respectuós,
 - o Agricultura competitiva,
 - o Els boscos com espais transversals d'ús social i productiu,
 - o Manteniment de les granges-ramaderia,
 - o Estimular i diversificar la indústria,
 - o Promoure activitats agroindustrials.
- Potenciació de l'esport i la cultura:
 - o Accions per diversificar i promocionar l'esport i el lleure,
 - o Accions per el foment i promoció de la cultura local.
- Segre Rialb més connectat:
 - o Millora de la connexió vial interna del Segre Rialb,
 - o Accions per a la millora de la connexió virtual de telecomunicacions i xarxa amb altres ciutats.
- Millora de la governança:
 - o Gestió de l'herència de les compensacions de la CHE,
 - o Construcció d'un pacte institucional a mig/llarg termini,
 - o Definir un pla estratègic integrat pels alcaldes / esses i concretar un pla operatiu,
 - o Tenir una gerència permanent,
 - o Promoció del Consorci cap a la gent dels municipis.

1.3.6. Estratègies de futur

Reconvertir la trencadissa que ha generat l'embassament de Rialb a el territori en la base de la futura economia de l'àmbit, aconseguint creixement econòmic, generació de riquesa i de llocs de treball per tal de revertir l'evolució negativa de la població dels municipis afectats és l'objectiu sobre el qual pivota la formulació del Pla director i la seva raó de ser. Aquest ha de tenir molt present el respecte a les activitats tradicionals del territori, que suposen avui en dia la seva base econòmica.

Amb l'objectiu de poder assolir la fita marcada es proposa que el pla i la seva execució també complementin el desenvolupament de l'agricultura relacionada amb el paisatge i amb la prevenció d'incendis, de la ramaderia com a complement de l'agricultura, afegint a les explotacions més tradicionals la possibilitat de l'aprofitament cinegètic de les finques, cuidant el manteniment i la salut de la cabana, que aportaria un plus econòmic complementari a l'explotació agrària, del sector forestal com a millor actiu per preservar el paisatge i per col·laborar també a la prevenció dels incendis fomentant el consum de biomassa per reduir la càrrega de combustible als boscos, potenciant el sector de les energies renovables preveient l'auto abastiment de la zona, desenvolupant el turisme, l'esport, el lleure, la natura i la cultura i permetent la ubicació d'empreses agroalimentàries o altres que aprofitin els actius de la zona. L'assoliment

d'aquestes fites comportarà que les actuacions que es realitzin per la seva explotació contribueixin al manteniment i la millora de les comunicacions interiors, que també facilitaran la mobilitat i l'accessibilitat.

De forma paral·lela a la construcció de l'embassament anava associada una relació d'obres a càrrec de la CHE que havien de compensar, en part, els perjudicis ocasionats al territori i als seus habitants. D'aquestes només s'han realitzat una part molt petita i algunes de les executades no s'han fet de forma adequada. Així cal valorar la possibilitat de revisar-les i, en cas de ser necessari, adaptar-les a les demandes actuals del territori per tal de fer-les útils pels fins plantejats donat els anys que han passat i la redacció del PDU.

Cal, complementàriament a tots els punts anteriors, poder aprofitar tot el potencial existent al territori, sobretot en l'entorn rural, potenciant la rehabilitació de les construccions existents facilitant la implantació d'altres usos dels propis del sòl no urbanitzable, posant en valor el patrimoni natural i cultural, material i immaterial.

1.4. Conveniència i oportunitat

Donada la realitat actual del territori, que s'explicarà en els següents apartats de la memòria, de pèrdua de població i poques oportunitats de futur es vol reflexionar que per tal de revertir aquesta situació l'àmbit del PDU ha d'aconseguir complementar les actuals opcions d'activitat econòmica amb alternatives que maximitzin la diversificació de l'oferta i aportin valor afegit al territori.

En la situació actual de l'àmbit del PDU es considera oportú la redacció d'una figura de planejament d'aquesta dimensió per tal de poder establir una estratègia unitària vers el desenvolupament econòmic d'un territori amb un gran potencial però al mateix temps amb unes gran febleses i unes grans fragilitats. Si bé s'ha explicat la repercussió que ha tingut per al territori la construcció de l'embassament i com encara ni tan sols s'han executat les compensacions que hi anaven associades, també cal destacar que ha generat un paisatge nou i ha obert l'opció a noves activitats i usos que d'altra manera no serien viables en un entorn pre-pirinenc.

Cal valorar també positivament el temps transcorregut des de la construcció de l'embassament i, amb el treball de forma conjunta per part del territori, madurant el teixit polític, social i empresarial la visió de l'embassament, podent concloure que actualment hi ha una important imatge d'unitat per tal de plantejar noves oportunitats i nous horitzons. En aquest sentit ja s'està treballant amb propostes consensuades entre els diferents municipis de forma que s'augmenta la seva potència i repercussió econòmica, augmentant la seva competitivitat i complementarietat en l'àmbit del PDU.

La redacció del PDU s'ha d'entendre, doncs, com l'oportunitat d'aprofitar les eines que dona el planejament urbanístic per impulsar, aprofitant el fet de disposar d'un instrument de planejament estratègic i supramunicipal per actuar amb una visió global i conjunt en tot el territori, facilitar la tramitació de cadascuna de les actuacions proposades i establir un calendari de prioritats, entre d'altres.

2. Marc legal i contingut del Pla

2.1. Marc legal

El marc legal bàsic de referència del PDU és el Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, TRLUC, i modificat per la Llei 3/2012, de 22 de febrer. L'article 56.1 del TRLUC estableix que correspon als plans directors urbanístics establir, entre d'altres, les directrius per coordinar l'ordenació urbanística d'un territori d'abast supramunicipal; mesures de protecció del sòl no urbanitzable, i els criteris per a l'estructuració orgànica d'aquest sòl; la concreció i la delimitació de les reserves de sòl per a les grans infraestructures, com a xarxes viàries, ferroviàries, hidràuliques, energètiques, portuàries, aeroportuàries, de sanejament i abastament d'aigua, de telecomunicacions, d'equipaments i altres semblants. Els apartats 2 i 3 d'aquest mateix article estableixen les especificacions i les determinacions genèriques que han d'incloure, així com la documentació que han de contenir.

D'acord amb la legislació vigent les determinacions que realitzi el PDU, segons les diferents fórmules de propostes d'ordenació territorial, que siguin d'aplicació directa sobre qualsevol tipus de sòl, urbà, urbanitzable o no urbanitzable, prevaldran per sobre les establertes pels diferents documents de planejament urbanístic municipal. En aquests casos s'establiran tots els paràmetres necessaris per tal de donar compliment als requeriments legals en relació als usos proposats, a la tipologia de sòl en la que es realitzi la proposta i als condicionants establerts per la legislació sectorial que sigui d'aplicació.

2.2. Tramitació

La tramitació dels plans directors ve regulada als articles 76.1, 83 i 157 bis del TRLUC i els articles 106 i 107 del seu Reglament, aprovat pel Decret 305/2006, de 18 de juliol.

De conformitat amb el que determinen els articles 76.1 i 79 del TRLU, la competència per acordar la formulació i tramitació d'aquest PDU correspon al conseller de Territori i Sostenibilitat, previ informe de la Comissió de Política Territorial i Urbanisme de Catalunya, en la qual es determina l'òrgan encarregat de la formulació.

D'acord amb el que estableixen els articles 76.1 i 83.1 del Decret legislatiu 1/2010, cal redactar amb caràcter previ a l'aprovació inicial d'un pla director urbanístic, un document d'objectius i propòsits generals del referit instrument de planejament, que ha de ser consultat als ajuntaments afectats pel termini d'un mes, i que conformarà l'inici del procediment per a la formulació del Pla. Amb anterioritat o simultàniament al tràmit de consulta al ajuntaments es pot presentar davant l'òrgan ambiental la documentació exigida per a l'inici del procediment d'avaluació ambiental estratègica.

En aquest sentit i pel que fa a la tramitació ambiental del Pla, són d'aplicació els articles 86 bis i Disposició transitòria divuitena del TRLU i articles 70 i 115 del RLU, així com els articles 5 i 17 de la Llei 6/2009, de 28 d'abril, d'avaluació ambiental dels plans i programes, pel que fa al procediment i requisits d'avaluació ambiental estratègica dels instruments de planejament urbanístic. Així mateix, s'aplicarà la disposició addicional vuitena de la Llei 16/2015, de 21 de juliol pel que fa a les regles aplicables, fins que la Llei 6/2009 s'adapti a la Llei de l'Estat 21/2013.

En base a tota la legislació referenciada, per tal d'iniciar el tràmit davant l'òrgan ambiental, aquest Avanç i Document de propòsits i d'objectius generals incorpora el Document Inicial Estratègic.

El contingut del Document Inicial Estratègic equival al indicat a l'article 18 de la Llei 21/2013, i fixa els aspectes que, segons la perspectiva ambiental, han de determinar la formulació del pla i la seva possible incidència: característiques bàsiques del pla; diagnòstic dels aspectes ambientalment rellevants; objectius i criteris ambientals per a l'elaboració del pla; primera anàlisi ambiental; descriu i avalua les alternatives considerades i justifica la idoneïtat ambiental de l'alternativa elegida.

Presentada la documentació que es relaciona davant l'òrgan ambiental, aquest ha de fer la consulta a les administracions públiques afectades i el públic interessat sobre els efectes que pot comportar el Pla sobre el medi ambient, així com l'abast i el grau d'especificació que ha de tenir l'Estudi ambiental estratègic i emetrà el Document d'abast. La tramitació ambiental del PDU serà la prevista per als instruments de planejament urbanístic a l'article 86 bis del TRLU i l'115 del RLU, i serà simultània a la tramitació urbanística del Pla.

Finalitzat aquest primer tràmit de consulta la tramitació del PDU serà la següent:

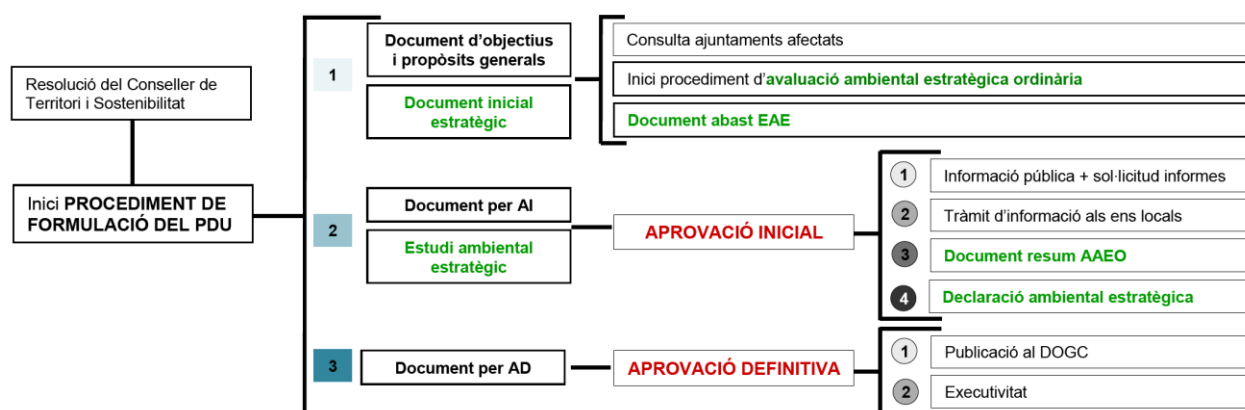
Aprovació inicial per part del conseller o consellera competent en matèria d'urbanisme atès que l'àmbit territorial del pla afecta més d'una comissió territorial d'urbanisme.

Informació pública pel termini de 45 dies i sol·licitud dels informes preceptius als departaments interessats i organismes afectats per raó de llurs competències sectorials.

Finalitzat el termini d'informació pública i consulta, el PDU s'ha de sotmetre al tràmit d'informació als ens locals compresos en el seu àmbit territorial per termini d'un mes.

El termini per a formular la declaració ambiental estratègica en el procediment d'avaluació ambiental estratègica ordinària és de tres mesos, a comptar de la recepció de l'expedient d'avaluació ambiental estratègica complet.

L'aprovació definitiva, s'acordarà per resolució del conseller o consellera en matèria d'urbanisme amb expressa consideració dels aspectes ambientals.

2.3. Contingut

El PDU de l'embassament de Rialb inicia el seu procés de redacció com a eina necessària per assolir una estratègia territorial conjunta per al desenvolupament econòmic d'un àmbit afectat directament per la construcció de l'embassament. Aquest s'ha iniciat amb l'estudi de l'estat actual del territori, amb un procés de participació obert a tota la ciutadania i amb un anàlisi dels potencials planificats i de les previsions futures.

Aquest estudi ha de permetre realitzar una proposta que estableixi els criteris que han de regir la implantació de noves activitats i de nous usos en els sis municipis que conformen el Segre – Rialb. Les actuacions a desenvolupar han de potenciar els atractius naturals, paisatgístics i culturals de la zona, posant especial èmfasi en la seva preservació ambiental i en la màxima integració ambiental i paisatgística de les actuacions i activitats proposades.

Segons determina l'article 56.2 del TRLU, els plans directores urbanístics han d'especificar els criteris per fer-ne el seguiment i per a la modificació o la revisió, han d'incloure les determinacions adequades per a les finalitats que persegueixen i han de contenir la documentació següent:

- Els estudis justificatius.*
- La memòria.*
- La programació de les actuacions per aplicar-los.*
- Les bases tècniques i econòmiques per desenvolupar-los.*
- Els plànols d'informació i ordenació.*
- Les normes que s'han de complir obligadament.*

El document d'avanç del PDU ha estat redactat pels Serveis tècnics de la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme, i consta dels documents següents:

- Memòria i Annexos
- Documentació ambiental: Document inicial estratègic
- Documentació gràfica.

PLÀNOLS D'INFORMACIÓ TERRITORIAL**- ENCAIX GEOGRÀFIC I TERRITORIAL DE L'ÀMBIT**

	MIDA	ESCALA
1 ÀMBIT DEL PLA DIRECTOR URBANÍSTIC - ORTOFOTOMAPA	A1	1/40.000
2 SITUACIÓ DE L'ÀMBIT EN EL TERRITORI	A1	1/40.000
3 GRANS INFRAESTRUCTURES I ÀMBITS D'ACTIVITAT ECONÒMICA	A0	1/30.000
4 EVOLUCIÓ HISTÒRICA	A0	1/30.000
5 OBRES PENDENTS PER COMPENSACIONS DE LA CONTRUCCIÓ DE L'EMBASSAMENT	A0	1/30.000

- PLANIFICACIÓ TERRITORIAL

6 PLA TERRITORIAL PARCIAL DE PONENT (TERRES DE LLEIDA), 2007	A1	1/40.000
7 PLA TERRITORIAL ALT PIRINEU I ARAN, 2006	A1	1/40.000
8 UNITATS DE PAISATGE	A0	1/30.000
9 CATÀLEG DEL PAISATGE DE LES TERRES DE LLEIDA, 2008 - 2010. Unitat Mig Segre	A1	1/40.000
10 CATÀLEG DEL PAISATGE DE LES TERRES DE LLEIDA, 2008 - 2010. Unitat Vall del Rialb	A1	1/40.000
11 CATÀLEG DEL PAISATGE ALT PIRINEU I ARAN, 2011 - 2013	A1	1/40.000

-SISTEMA D'ESPAIS OBERTS I SÒL NO URBANITZABLE

12 VISIBILITAT LÀMINA D'AIGUA	A0	1/30.000
13 TOPOGRAFIA	A0	1/30.000
14 XARXA HIDROGRÀFICA I XARXA HIDRÀULICA	A0	1/30.000
15 SÒL AMB PENDENT	A0	1/30.000
16 COBERTES DE SÒL. SÒL PRODUCTIU I ELS HÀBITATS AGRÍCOLES	A0	1/30.000
17 ELS FORESTS D'UTILITAT PÚBLICA	A0	1/30.000
18 ECOSISTEMES DE L'ÀMBIT. HÀBITATS D'INTERÈS COMUNITARI	A0	1/30.000
19 NOVES ÀREES DE REG	A0	1/30.000
20 SÒL FORESTALS AMB PLANS DE GESTIÓ	A0	1/30.000
21 PLÀNOL ESPAIS OBERTS. VALOR AMBIENTAL EN SNU	A0	1/30.000
22 PLÀNOL ESPAIS OBERTS. VALOR AMBIENTAL EN SUB	A0	1/30.000

-SISTEMA D'EQUIPAMENTS I DOTACIONS

23 EQUIPAMENTS. TIPOLOGIES	A0	1/30.000
----------------------------	----	----------

-SISTEMA D'ASSENTAMENTS. ELEMENTS ANTRÒPICS

24 PLANEJAMENT URBANÍSTIC VIGENT I EN TRÀMIT. TERRITORIAL I MUNICIPAL	A0	1/30.000
25 ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT - PATRIMONI PÚBLIC DEL SÒL. CARTOGRAFIA	A0	1/30.000
25 ESTRUCTURA DE LA PROPIETAT - PATRIMONI PÚBLIC DEL SÒL	A0	1/30.000
26 ALLOTJAMENTS		

-SISTEMA D'INFRAESTRUCTURES TERRITORIALS. ELEMENTS DE MOBILITAT I DE SERVEIS

27 ALTRES XARXES D' ENERGIA (SOLAR, EÒLICA, BIOMASSA, ETC..)	A0	1/30.000
--	----	----------

-ALTRA DOCUMENTACIÓ TERRITORIAL

28 PATRIMONI ARQUITECTÒNIC I ARQUEOLÒGIC	A0	1/30.000
--	----	----------

-SISTEMA D'ELEMENTS I COMPONENTS PATRIMONIALS I DEL PAISATGE

29 RELLEU	A0	1/30.000
30 AIGUA	A0	1/30.000
31 VEGETACIÓ NATURAL	A0	1/30.000
32 MODELACIÓ AGRÀRIA	A0	1/30.000
33 ASSENTAMENTS URBANS	A0	1/30.000
34 CONSTRUCCIONS AÏLLADES	A0	1/30.000
35 INFRAESTRUCTURES LINEALS	A0	1/30.000
36 ÀREES ESPECIALITZADES	A0	1/30.000
37 COMPONENTS DEL PAISATGE	A0	1/30.000

PLÀNOLS D'AVANÇ DE PLANEJAMENT**- PLÀNOL PROPOSTA**

38 PROPOSTA OBJECTIUS I CRITERIS DEL PDU_ER	A0	1/30.000
---	----	----------

3. Àmbit del Pla

3.1. Emmarcament territorial

3.1.1. Àmbit territorial

L'àmbit d'estudi del PDU de l'Embassament de Rialb té una superfície de 3.503 Ha i està format pels termes municipals de Ponts, Baronia de Rialb i Tiurana de la comarca de la Noguera, i Bassella, Oliana i Peramola de la comarca de l'Alt Urgell. Aquests sis municipis es veuen afectats directament per la construcció de l'embassament de Rialb i conformen, juntament amb els consells comarcals de La Noguera, l'Alt Urgell i amb Diputació de Lleida el Consorci Segre-Rialb.

La Noguera

La Noguera és una comarca de la província de Lleida situada a l'interior de Catalunya amb una població de 38.726 habitants (dades del 2017) i una densitat de 21,7 hab/km². Es tracta de la comarca amb major dimensió de Catalunya amb una superfície de 1.784,06 km² (el 5,56 % de la superfície total catalana) i conté un total de 30 municipis amb Balaguer com a capital.

La comarca està regada per tres conques: el Noguera Pallaresa, el Noguera Ribagorçana i el Segre. Des del punt de vista geogràfic es pot dividir en dues parts ben diferenciades: la zona del Prepirineu al nord i la zona de la depressió de Balaguer, tenint un desnivell proper als 1.300 m entre els extrems.

El sector primari és la base històrica de l'economia de la comarca, basat en l'agricultura i la ramaderia amb els cultius de secà com a majoritaris i les explotacions porcínes com a més abundants. Tot i així el sector de l'explotació de la fusta dels boscos està en continu augment.

Ponts

El municipi de Ponts (363msnm), amb una superfície de terme municipal de 30,5 km², una població de 2.622 habitants (2017) i una densitat de 85,97 hab/km² està situat a l'extrem nord de la comarca de la Noguera i al sud de l'àmbit del PDU. Es tracta del municipi amb major població de l'àmbit de PDU que limita amb els municipis de Baronia de Rialb i Tiurana al nord, Artesa de Segre a l'oest i Oliola a l'est i al sud, tots ells municipis de la Noguera.

Imatge de Ponts

La via principal del terme municipal és la C-14 trobant-se al nucli de Ponts la que prové de Balaguer i la que prové de Guissona. Aquesta via representa el principal eix econòmic del nucli pel que fa als serveis, concentrant en la travessa urbana de la carretera la majoria dels comerços i punts de restauració del municipi.

En el municipi hi ha tres nuclis de població més. El nucli de la Força situat al sud-oest del terme municipal, el nucli del Tossal, un antic castell fortificat, situat a la llera esquerra del Segre i el de Torreblanca a l'altre costat del riu. Tots ells tenen unes arrels vinculades al sector primari amb algunes construccions amb un fort impacte visual.

Ponts té la peculiaritat de formar part del Consorci Segre-Rialb tot i no tenir en el seu terme municipal superfície de l'embassament de Rialb. Aquest fet és per la seva rellevància com a municipi i la concentració de serveis i d'activitat econòmica, convertint Ponts en un dels pols de l'àmbit del PDU.

En el seu terme municipal hi ha la desembocadura del riu Llobregós al Segre, una mica més avall del nucli de Ponts en el qual hi ha el Parc de la Roca del Call, i el punt d'inici del Canal d'Urgell, al meandre que fa el riu proper al nucli de la Tossal on hi ha la presa. Destaca l'element patrimonial de la Col·legiata de Sant Pere de Ponts un element romànic del segle XI reconstruïda a finals del segle XX, i un equipament amb repercussió internacional com és el Circuit del Bosquet amb la realització d'importants proves vinculades al món del motor. Entre Ponts i Oliana representen els dos pols territorials l'àmbit del PDU, essent els municipis on es concentren els equipaments de nivell comarcal o territorial que pertoquen com els instituts, centres d'atenció primària, centres d'emergències, policia,...

La Baronia de Rialb

El municipi de la Baronia de Rialb (747msnm), amb una superfície de terme municipal de 142,68 km, una població de 235 habitants (2017) i una densitat de 1,65 hab/km² està situat a l'extrem nord de la comarca de la Noguera. Es tracta del municipi amb el terme més gran de l'àmbit de PDU que limita amb els municipis de Coll de Nargó, Peramola i Bassella (Alt Urgell) i Isona i Conca Dellà (Pallars Jussà) al nord, a l'est el municipi de Tiurana (Noguera), al sud els municipis de Ponts i Artesa de Segre (Noguera).

Imatge de Gualter (Baronia de Rialb) des del mirador de la presa

La via principal d'accés al seu terme municipal és la C-1412b. Des d'aquesta s'accedeix a una part dels nuclis del terme, mentre que a la resta es realitza a través de la LU-5118 que connecta la carretera comarcal amb el nucli de Peramola i la C-14 altra vegada.

El municipi de la Baronia de Rialb és el que té el major número de nuclis de tot l'àmbit amb un total d'onze: Gualter (té les funcions de cap de municipi), la Serra, la Torra, Politg, Pallerols, Vilaplana, Bellfort, Palau, el Puig, Sant Critsòfol de la Donzell i Sant Martí. D'aquests només un es troba al marge de l'embassament, la Torra, la resta estan als laterals de les vies de comunicació que travessen el municipi.

Es tracta d'uns dels municipis amb una major quantitat de làmina d'aigua de l'embassament en el seu terme municipal, acollint també la presa. També en destaquen uns elements de patrimoni natural com el Forat de Bulí, un congost engorjat del riu Rialb apte per a pràctiques com el barranquisme, o altres elements de patrimoni arquitectònic com el Monestir de Gualter, ocupat pels àrabs fins al segle XI i que es va destruir parcialment en un motí de la guerra civil i actualment és la seu de l'ajuntament de Baronia.

L'entorn del municipi és eminentment agrícola i ramader, amb el sector primari com a motor econòmic del municipi amb conreus molt variats, actualment predominant el secà però pendent dels nous regadius que caldrà executar en compensació per l'embassament. El sector forestal és significatiu en aquest municipi on la major part dels boscos de titularitat privada tenen plans de gestió que han de garantir-ne la seva viabilitat i el seu futur, complementant el rendiment de l'extracció de la fusta amb altres activitats o conreus com la tòfona.

El sector del turisme rural s'ha potenciat molt al municipi, sobretot a l'entorn de la recuperació de molts dels masos existents en el territori mitjançant un pla especial que ha facilitat l'aparició de nous usos i noves activitats, vinculades a l'entorn natural i paisatgístic del municipi.

Tiurana

El municipi de Tiurana (653 msnm), amb una superfície de terme municipal de 15,9 km², una població de 76 habitants (2017) i una densitat de 4,78 hab/km² està situat a l'extrem nord de la comarca de la Noguera i al sud de l'àmbit del PDU. Es tracta del municipi amb menor població de l'àmbit de PDU que limita amb els municipis de Baronia de Rialb a l'oest, Ponts i Oliola al sud, i Vilanova de l'Aguda a l'est, tots quatre municipis de la Noguera, i Bassella al nord-est, municipi de la comarca de l'Alt Urgell.

Imatge de l'escultura en moviment obra de Christian Tobin en homenatge a Tiurana

L'accés al nucli de Tiurana es realitza des de la carretera de Mirambell que connecta amb la carretera C-14 entre Ponts i Bassella. Aquesta és una via de dos carrils sense voreres laterals que té el nucli de Tiurana com a final. El municipi es troba situat al mig de l'àmbit del PDU i té una bona part de la superfície de la làmina d'aigua de l'embassament de Rialb.

Tiurana és el nucli de població més gran que es va veure afectat directament per la construcció de l'embassament, i va quedar negat sota les aigües de Rialb així com les terres més fèrtils del municipi. L'any 1995 es va iniciar el desallotjament del nucli i el 1999 es van enderrocar les cases. Així es va aixecar un nou nucli en un emplaçament situat a l'entorn del santuari de la Mare de Déu de Solers, on es van traslladar elements de tanta repercussió com el cementiri o elements escultòrics de l'antic nucli, com la façana de l'antiga parròquia de Sant Pere de Tiurana.

El nou nucli està format per un equipament municipal que acull un local d'exposicions i un restaurant just a l'entrada del nucli, una plaça en la que hi ha una escultura en moviment obra de Christian Tobin a l'entorn de la qual es situen les noves edificacions del nucli. A la part final el santuari i sota aquest una altra peça d'equipaments amb piscina i pistes esportives.

El municipi de Tiurana té la seva activitat principal al sector primari, sobretot herbacis amb la major part de les hectàrees destinades al seu conreu, i el sector serveis. El municipi acull la seu del Consorci Segre-Rialb en les seves oficines municipals. Convé destacar que a la part més elevada del municipi hi ha un aeròdrom que esdevé base d'un equip de protecció d'incendis forestals que té un radi d'acció molt més enllà del propi àmbit del PDU.

Alt Urgell

La comarca de l'Alt Urgell està situada als Pirineus i forma part de la província de Lleida i de l'àmbit funcional de l'Alt Pirineu i Aran amb una població de 20.548 habitants (dades del 2017). Té una superfície de 1.447,5 km², amb una densitat de 14,2 hab/km² i un total de 19 municipis amb la Seu d'Urgell com a capital històrica.

La comarca forma part de la conca del Segre i està constituïda per un sistema de petites valls i conques a l'entorn del riu i dels seus afluents. Des del punt de vista geogràfic es pot dividir en tres parts ben diferenciades: la comarca natural del Baridà (entre la Cerdanya i l'Urgellet), la zona central que es correspon a la comarca natural de l'Urgellet i que arriba fins al grau d'Oliana i la zona la sud de la comarca que es correspon als municipis de Bassella, Peramola i Oliana i que es situa a mig pas del Prepirineu i la Depressió central.

A la comarca era molt important el conreu de la vinya però la fil·loxera el va fer desaparèixer a finals del segle XIX. Aquest va ser el punt d'inflexió a partir del qual es va introduir la vaca de llet i la creació de diferents cooperatives a l'entorn dels productes derivats d'aquest. Així mateix el sector turístic per la proximitat d'Andorra i el vinculat a les diferents pràctiques esportives de muntanya també suposen un sector molt important en la comarca.

Un altre dels punts importants de la comarca és la rellevància dels esports nàutics a l'entorn del parc del Segre de la Seu d'Urgell, iniciat al ser seu dels jocs olímpics de Barcelona 92 i a dia d'avui amb tot un seguit de proves a nivell nacional i internacional.

Bassella

El municipi de Bassella (423 msnm), amb una superfície de terme municipal de 70,3 km², una població de 229 habitants (2017) i una densitat de 3,26 hab/km² està situat a l'extrem sud de la comarca de l'Alt Urgell i al centre de l'àmbit del PDU. Es tracta del segon municipi en superfície de terme municipal de l'àmbit de PDU que limita amb els municipis de Baronia de Rialb i Tiurana (Noguera) a l'oest, Vilanova de l'Aguda (Noguera) al sud, a l'est amb els

municipis de Castellar de la Ribera i Pinell de Solsonès (Solsonès) i al nord amb els municipis de Peramola i Oliana (Alt Urgell).

El municipi de Bassella està format per diferents nuclis, i cap d'ells té el nom del municipi. Així aquests són: Ogern, Aguilar, Altés, Mirambell, Guardiola, la Clua, Castelnou de Bassella i Serinyana. La carretera C-14 creua el terme municipal pel centre passant per sobre de la Ribera Salada abans que desembocchi al Segre o a l'embassament de Rialb. Al seu lateral es troba el museu de la moto, on en un equipament situat al seu costat hi ha la seu de l'Ajuntament. Per accedir al nucli principal del municipi, Ogern, cal agafar la C-26 en direcció a Solsona que es situa al lateral de la Ribera Salada.

Imatge del nucli d'Altés (Bassella)

Amb Tiurana i Baronia de Rialb són els municipis que tenen una major superfície de làmina d'aigua de l'embassament, tot i que en el cas de Bassella es tracta de la part més elevada i la més afectada per una mínima fluctuació de l'aigua emmagatzemada, fent evident una mínima disminució d'aquesta.

El municipi de Bassella té la seva activitat principal al sector primari, amb l'agricultura principalment herbàcia amb quasi totes les hectàrees destinades al seu conreu i la meitat de les explotacions agràries amb ramaderia vinculada, i el sector serveis destinat principalment al turisme i al motor.

Oliana

El municipi d'Oliana (469 msnm), amb una superfície de terme municipal de 32,4 km², una població de 1.826 habitants (2017) i una densitat de 56,36 hab/km² està situat a l'extrem sud de la comarca de l'Alt Urgell i al nord de l'àmbit del PDU. Es tracta del segon municipi pel que fa a població de l'àmbit de PDU per darrera de Ponts que limita amb els municipis de Peramola (Alt Urgell) a l'oest, Bassella (Alt Urgell) al sud, al nord Fígols i Alinyà i Coll de Nargó (Alt Urgell) i a l'est Odèn (Solsonès).

La principal via del terme municipal és la C-14 que creua el nucli d'Oliana, concentrant la major activitat comercial i de serveis al seu entorn. Al nord del nucli es situa la fàbrica d'electrodomèstics Taurus, una de les empreses que concentra el major nombre de treballadors de l'àmbit del PDU. Així el pes en l'ocupació de la població en el municipi es centra en el sector de la indústria i en el sector serveis essent la construcció el tercer sector i el primari l'últim.

Al terme municipal d'Oliana hi ha una part molt petita de la làmina d'aigua de l'embassament de Rialb, tot i així si que hi ha una gran part de l'embassament d'Oliana, més antic i més petit que el de Rialb i que es reparteix entre els municipis d'Oliana, Coll de Nargó i Peramola. L'entorn del riu Segre concentra un dels espais naturals més importants del municipi, juntament amb l'horta del municipi situada entre el nucli i el riu i sent una de les més rellevants de la zona, identificada com a sòl d'alt valor agrícola.

Imatge de Peramola i Oliana

Pel que fa als equipaments Oliana destaca, igual que Peramola, per trobar-se als peus d'un dels punts més importants a nivell mundial de l'escalada. També hi ha una important tradició del motor amb circuits i equips de nivell internacional.

Peramola

El municipi de Peramola (566 msnm), amb una superfície de terme municipal de 56,2 km², una població de 341 habitants (2017) i una densitat de 6,07 hab/km² està situat a l'extrem sud de la comarca de l'Alt Urgell i al nord de l'àmbit del PDU. Es tracta del segon municipi amb menys làmina d'aigua de l'embassament de Rialb de l'àmbit del PDU per darrera de Ponts, que limita amb els municipis d'Oliana (Alt Urgell) a l'est, Coll de Nargó (Alt Urgell) al nord, al sud Bassella (Alt Urgell) i a l'oest Baronia de Rialb (Noguera).

L'accés al nucli de Peramola es realitza des de la carretera LU-5118 que connecta amb la C-14 als peus de l'embassament d'Oliana en sentit nord. En sentit sud es connecta amb el municipi de la Baronia de Rialb i els nuclis de Vilaplana i Pallerols.

Dins del municipi de Peramola hi ha quatre nuclis més de població a més Peramola, que són Tragó, Nuncarga, Cortiuda i Castell-Ilebre. Els dos primers estan situats a la plana de Peramola entre aquest nucli i el riu Segre, mentre que els altres dos es situen a la part nord del terme municipal.

L'horta agrícola del terme municipal ha estat motiu de concentració parcel·laria en els últims anys, pendent de l'execució del reg que prové de l'embassament d'Oliana. El pes per sectors al municipi està a parts iguals entre el dedicat a serveis i el dedicat al sector primari, amb l'agricultura destinada als conreus herbacis com a majoritari.

Peramola figura com una de les destinacions més importants de l'escala a nivell mundial pel conjunt conegut com a Roc del Rumbau, amb algunes de les vies més complicades d'escalar que s'han obert mai.

Imatge de Sant Miquel de Peramola

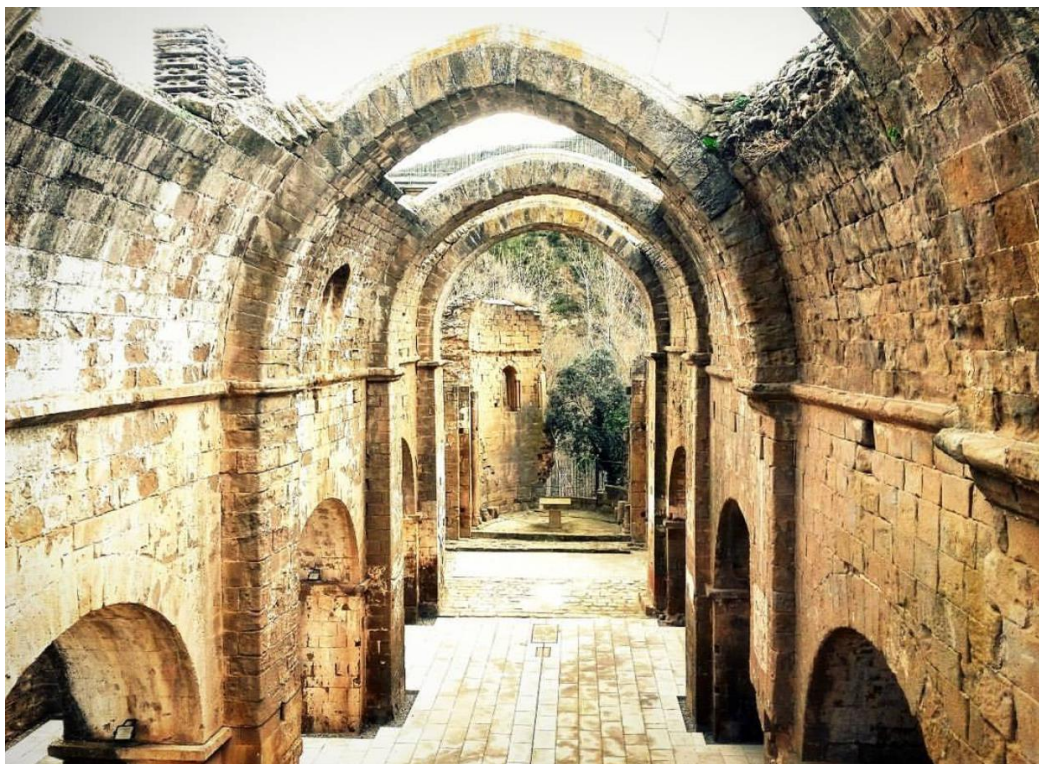
3.1.2. Patrimoni arquitectònic i arqueològic

Aquests municipis compresos a l'àmbit del pla director acullen un nombrós i rellevant patrimoni arquitectònic i arqueològic. Es compten per desenes els elements inventariats i catalogats de patrimoni arquitectònic i arqueològic localitzats en aquests sis municipis ja sigui com a BCIN, BCIL. En destaquen les construccions de caràcter religiós, però també civil i una llarga llista de jaciments arqueològics identificats que posen de relleu que l'ocupació d'aquest territori es remunta en el temps. Entre altres es poden destacar al terme de Tiurana l'ermita dels Solers, l'església de Sant Pere (la seva façana), el sarcòfag medieval, la font d'en Christian Tobin i el portal de la vila fortificada; al terme de Peramola la torre dels Moros, l'església parroquial de Sta. Llúcia de Tragó i Sta. Maria de Castell-Ilebre; al terme de Baronia de Rialb el monestir de Sta. Maria de Gualter, la vila closa de Politg, al terme d'Oliana el castell d'Oliana, l'església de Sta. Eulàlia de les Ànoves i l'església de St. Andreu; al terme de Bassella la capella de St. Martí, les torres antigues d'Ogern, pont medieval d'Ogern i al terme de Ponts la torre del Cargol, el castell de Ponts, el castellot o l'església de St. Pere.

Malgrat això, cal destacar que una part important del patrimoni va quedar negat amb la construcció de l'embassament. Efectivament, en alguns casos com l'antic poble de Tiurana, Miralpeix, Castelnou de Bassella, la Clua d'Aguilar i Aguilar de Bassella, i les seves terres planes que els envoltaven, l'arribada de les aigües va comportar la pèrdua d'un significatiu patrimoni civil i edificacions singulars que han quedat en la memòria com: molins d'oli, peixeres, rentadors, masies, camins, etc. Tot i això, una petita part d'aquest patrimoni va ser reubicat, com per exemple en el cas de Tiurana l'ermita de Solers, el cementiri, la creu de terme, antics porxos del carrer Major, la façana de l'església de St. Pere,...

El Departament de Cultura ha documentat un nombre important de jaciments a l'inventari de Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya. Concretament s'hi recullen 63 jaciments al terme de Peramola, 24 a Bassella, 23 a la

Baronia de Rialb, 15 a Ponts, 6 a Tiurana i 4 a Oliana la majoria emplaçats en el sòl no urbanitzable. S'afegeix en un document annex el llistat d'elements inventariats que s'han identificat i mapificat en el plànol d'informació.

Imatge de l'interior del Monestir benedictí de Santa Maria de Gualter

3.1.3. Paisatge

El paisatge de l'àmbit del pla es caracteritza per la seva diversitat on destaca el mosaic agroforestal de mitja muntanya amb pinedes, boscos caducifolis i conreus de secà; les imponents cingleres i serrats que envolten el conjunt, el paisatge fluvial del riu Segre i Rialb amb la vegetació de ribera i els seus congostos, els sectors de fons de vall i planes agrícoles a l'entorn de Peramola i Oliana, així com el tret distintiu, característic i dominant de la làmina d'aigua del pantà de Rialb.

Aquesta diversitat es posa de manifest també atès que des del punt de vista de planificació aquests municipis es troben incorporats en dos Catàlegs del paisatge. D'una banda, el Catàleg del Paisatge de les Terres de Lleida aprovat definitivament el 5 d'agost de 2008, representat principalment en les unitats de paisatge de la Vall de Rialb i Mig Segre; d'altra banda, també forma part de la unitat Rodalia d'Oliana, que s'inclou en el Catàleg del Paisatge de l'Alt Pirineu i l'Aran, aprovat definitivament el 3 d'abril del 2013.

Els trets distintius de cadascuna d'aquestes unitats són:

Vall de Rialb

- La vall de Rialb inclou una notable varietat de paisatges. La matriu és forestal, però hom ha obert tessel·les llaurades enmig dels boscos, sovint centrades per minúsculs nuclis de població i masos d'origen reculat en el temps, com demostra l'abundància d'ermites romàniques. Tanmateix, ara el territori està profundament despoblat.

- El riu Rialb és un element important a la unitat, atès que ha generat un engorjat paisatgísticament molt notable. Al costat del riu Rialb hi ha la surgència càrstica del Forat de Buli, que constitueix un indret molt singular de la unitat.
- Territori de vocació clarament forestal, on destaca el color verd de les pinedes, les quals formen un mantell sovint continu, interromput solament pel rocam que en alguns punts es presenta molt compacte i forma cingleres imponents. La recent construcció del pantà de Rialb ha transformat notablement aquest paisatge.
- Brinda nombroses oportunitats per al turisme de muntanya, en especial orientat al senderisme i als esports d'aventura. L'existència d'una nombrosa oferta històrica i cultural també afegeix atractius turístics a aquest territori.
- Les carreteres d'accés al pantà de Rialb i els trams de la C1412b anteriors i posteriors a Palau de Rialb configuren itineraris d'indubtable interès paisatgístic per a la percepció del caràcter d'aquesta unitat.

Mig Segre

- La unitat coincideix amb el tram mitjà del riu Segre. Fisiogràficament, es correspon amb un altiplà dissecat per l'erosió d'aquest riu i dels seus afluents, els quals han modelat valls relativament obertes i planeres. Les terrasses fluvials superiors han estat fortament erosionades i escampades pels tossals immediats, mentre les inferiors formen una banqueta contínua al costat del riu, intensament aprofitada pels conreus de regadiu.
- L'agricultura tradicional de secà entre Artesa de Segre i Ponts constitueix un element característic d'aquesta unitat, que s'alterna amb els cultius de regadiu en parcel·les amb la morfologia peculiar de les zones d'horta.
- La meitat del territori es considera connector biològic. A la part més occidental de la unitat hi ha la zona nord de les Valls del Sió-Llobregós, espai inclòs a la Xarxa Natura 2000. D'altra banda, la Reclosa del Canal d'Urgell és una zona humida amb una bona representació d'hàbitats aquàtics i terrestres, que adquireix més valor en inserir-se en un medi de muntanya mitjana.
- Artesa de Segre i Ponts són els nuclis de població més importants de la unitat, a més han estat tradicionalment viles mercaderes intermediàries entre la plana i la muntanya. La seva situació estratègica es deu a què es troben a l'encreuament diagonal dels eixos Lleida-Andorra- Barcelona.

Rodalia d'Oliana

- Porta del Pirineu per la vall del Segre, via d'accés a la conca alta del riu Segre des d'Andorra fins a la Cerdanya.
- Paisatge mediterrani continental solcat per la verda vall del Segre.
- L'horta i els conreus a banda i banda del riu Segre, entre Oliana i Peramola, combinats amb l'abundant vegetació de ribera i amb el retall en el cel dels cingles calcaris que determinen el final del congost del Segre. L'estructura d'aquest mosaic agroforestal de la plana agrícola confereix notables contrastos cromàtics estacionals.
- El paisatge agrícola dinàmic i ben conservat dels poblets del pla de Tragó, com Peramola, Tragó i Nuncarga.
- Paisatge fluvial marcat decisivament per les obres hidràuliques, com per exemple la cua del pantà de Rialb, que inunda part de la plana.
- Les boires que baixen del pantà d'Oliana, permanents a l'hivern.

L'anàlisi i avaluació d'aquest paisatge atenent els elements que el constitueixen, la seva evolució històrica, els valors paisatgístics (naturals, històrics, estètics, ...) i les seves dinàmiques permet assenyalar una sèrie de riscos i oportunitats que seran importants tenir en compte alhora d'establir objectius i propostes. En efecte, quan a riscos es poden assenyalar:

- El risc d'incendi forestal és elevat a la major part del territori.
- La pèrdua d'espais oberts a la matriu forestal, principalment per l'abandonament dels conreus agrícoles o els efectes de la menor càrrega ramadera.

- L'expansió de plagues forestals, ja que l'increment de temperatura (factor que actualment les limita) en les properes dècades podria produir-ne un augment.
- L'expansió d'activitats turístiques i esportives en el medi natural suposa sempre impactes, que convé que aquestes prèviament tinguin en compte els valors d'aquest paisatge i la seva fragilitat.
- El paisatge de ribera anegat per la cua de l'embassament de Rialb pot desaparèixer definitivament si no es fa una contrapresa per tal de recuperar la naturalitat del riu.
- La degradació d'elements patrimonials d'interès

Tanmateix, des del punt de vista d'oportunitats trobaríem:

- Un territori amb una diversitat i qualitat paisatgística molt elevada.
- El desenvolupament turístic sostenible basat en valors naturals, històrics i estètics del territori és una oportunitat de primer ordre.
- Hi ha potencial per al desenvolupament turístic, esportiu i recreatiu al corredor del Segre i el propi embassament de Rialb.
- Els nuclis urbans petits i els masos d'aquest territori tenen un paisatge de muntanya mitjana entre boscos i camps de conreu cada cop més valorat pel turisme rural.
- L'agricultura de secà i l'horta existents a banda i banda del riu Segre continuen vives, dinàmiques i productives. La combinació amb la ramaderia i el turisme rural, poden permetre aprofundir en diversificació de l'activitat primària.
- Les actuacions pendents a l'entorn de la cua de l'embassament poden generar recuperar espais d'elevat interès natural amb zones amb vegetació de ribera, una làmina estable d'aigua i la vinculació d'usos turístics.
- La recuperació, promoció i difusió de l'important patrimoni arquitectònic, així com la potenciació d'una xarxa integrada de miradors i recorreguts paisatgístics.

3.1.4. Entorn natural

L'encaix territorial de l'àmbit d'estudi a cavall entre el Prepirineu i les terres baixes de la Depressió Central fan que l'entorn natural mostri una gran diversitat de paisatges, comunitats vegetals i espècies de fauna. Tanmateix, el paisatge vegetal natural original ha estat modificat des de temps immemorials per la important presència dels cultius, que han configurat l'actual mosaic agroforestal.

Més recentment però, s'estan succeint dinàmiques molt fortes com el despoblament rural, l'abandonament d'alguns conreus, la reducció de l'activitat de pastura o els incendis forestals. Aquesta evolució ha comportat que moltes terres es recobreixen d'extenses pinedes de pinassa (*Pinus nigra* subsp. *salzmanii*) que, a la vegada, han experimentat incendis tot passant a fases de màquies, brolles calcícoles i timonedes. Per tant, aquest entorn natural està sotmès a canvis i tendències que n'alteren la seva composició.

La construcció de l'embassament de Rialb també ha comportat també un canvi dràstic en el paisatge i entorn natural. Ha suposat la desaparició d'una gran part de les terres planes i fèrtils a l'entorn dels nuclis que es van inundar i la desaparició d'un tram de 20 quilòmetres de riu amb tot els seu paisatge fluvial i biòtops associats.

Amb tot, aquest territori manté i atesora un entorn natural d'alt valor ecològic i paisatgístic amb una combinació notable d'ambients de serrats i cingleres, ambients de muntanya mitjana amb mosaic agroforestal, ambients de conreus agrícoles principalment de secà però també d'horta a l'entorn d'Oliana i Peramola, i finalment ambients de ribera a l'entorn dels rius Segre, Rialb i Ribera Salada com a principals cursos.

3.1.5. Hidrologia

L'àmbit d'estudi pertany a la conca hidrogràfica de l'Ebre i alhora a la subconca del riu Segre. Es tracta d'un dels rius més importants del país que neix a l'alta Cerdanya i desemboca, després de recórrer 265 quilòmetres, al riu Ebre, al

seu pas per Mequinensa (Baix Cinca). Al llarg d'aquest recorregut trobem els embassaments d'Oliana, Rialb i Sant Llorenç de Montgai, d'on en surten diversos canals i séquies de regadiu.

Efectivament, ens trobem al tram mitjà del riu Segre que vertebrava aquest territori, situat majoritàriament entre els 300 i els 500 m d'altitud. Una de les característiques principals del Segre en aquest àmbit és l'embassament de Rialb. La construcció de l'embassament va començar el 1992, a pocs quilòmetres més avall de l'embassament d'Oliana. Inaugurat l'any 2000, la presa té 99 metres d'alçada i una capacitat de 403 hm³, essent el segon embassament més gran de Catalunya i abastint més de 80 nuclis de població a través del canal Segarra-garrigues i el Canal d'Urgell. L'embassament es gestionat per la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre. La construcció del pantà, que té els primers antecedents en un projecte dels anys seixanta, ha tingut una realització difícil, ja que durant trenta anys hom l'anà posposant per motius diversos. En el retard hi ha tingut un gran pes la tenaç oposició al desallotjament i el trasllat d'alguns o la totalitat dels habitants (un total d'unes 300 persones) dels municipis afectats i d'agregats seus (Miralpeix per Tiurana i Castellnou de Bassella, la Clua d'Aguilar i Aguilar de Bassella), com també la prevista desaparició sota les aigües de les terres més baixes i més fèrtils. D'altra banda, està previst construir una contrapresa a la cua de l'embassament en el sector d'Oliana, Peramola i Bassella. Aquesta obra dotaria aquesta zona d'una làmina d'aigua permanent.

El riu Segre, justament en aquest tram del pantà de Rialb, rep les aportacions de la ribera Salada, el riu Rialb i diversos barrancs, torrents i rases de caràcter més local (torrent de Rombau, rasa de la Valldan, torrent de Peramola, torrent d'Altès, riera Madrona...).

El riu Rialb es tracta d'un curs fluvial que neix al sud de Boixols (Pallars Jussà) que davalla cap a la comarca de la Noguera, en el terme municipal de la Baronia de Rialb. Es tracta d'un curs amb un règim hídric mínimament alterat, i que en el seu tram inicial discorre durant dos quilòmetres molt encaixat entre roques, formant un congost estret amb un gran desnivell. Hi ha trams on el riu circula subterràniament, alimentat per abundoses surgències càrstiques, com és el cas de l'anomenat Forat de Bulí, i finalment desembocar a l'embassament a prop de Palou.

La ribera Salada és un riu d'uns 40 km que en bona part transcorre pel Solsonès essent afluent de l'esquerra del Segre, on desemboca a l'embassament de Rialb al terme de Bassella. Rep el seu nom a causa que un dels corrents que l'originen, concretament el Riu Fred, neix de diverses fonts que sorgeixen en uns terrenys triàsics fortament salinitzats fins al punt que al seu pas per Cambrils les seves aigües van ser durant molts anys aprofitades per a l'obtenció de sal.

3.1.6. Geologia

Des del punt de vista geològic l'àmbit d'estudi també mostra una gran diversitat per tractar-se d'una zona de transició de la Depressió Central, on principalment s'inclouria, i a tocar del límit amb el Prepirineu. Així al nord de l'àmbit, destaca el plec anticlinal d'Oliana, de gran rellevància al ser un dels pocs plecs de rerepaís. Aquesta estructura, producte dels esforços del mantell del Montsec, aquí expressat en la muntanya del Coscollet, damunt dels materials de reblliment de la Depressió Central, constitueix una veritable unitat fisiogràfica. Des de l'extrem nord-est de la Valldan (a la comarca del Solsonès) fins a la serra de Sant Marc, l'anticlinal esventrat per l'acció erosiva del riu Segre i dels seus afluents menors, constitueix un bressol de terres dúctils envoltat de crestalls.

Majoritàriament es tracta d'una zona de relleus moderats condicionada morfològicament per les valls del Segre i del Rialb, que conflueixen prop de la presa. Geomorfològicament als vessants del tram baix de l'embassament, a la Baronia de Rialb, Tiurana i part de Bassella, és on es troben els pendents més elevats, mentre que als vessants del tram alt, a Oliana, Peramola i part de Bassella, els pendents són més baixos, fins i tot plans. Per damunt apareixen els imponents penya-segats i serrats de la rodalia d'Oliana.

L'embassament i el seu entorn es troben íntegrament en la Conca d'Avantpaís de l'Ebre, concretament en el sector sud-pirinenc deformat, constituït essencialment per sediments terciaris (eocens i oligocens) deformats per l'efecte compressiu de l'orogènia Alpina. A la major part de l'embassament, des de la presa fins a Nuncarga, el substrat terciari està format per lutites amb intercalacions de gresos i conglomerats de les unitats oligocenes POlg i POga (segons el mapa geològic a escala 1:50.000 de l'ICGC).

L'estratificació presenta cabussaments inferiors a 20° amb direccions oposades, com a conseqüència d'estructures anticlinals i sinclinals d'orientació SO-NE. En el tram al nord de Nuncarga també hi ha una estructura anticlinal d'orientació SO-NE, que es coneix amb el nom d'Anticlinal d'Oliana, afectada per encavalcaments pirinencs que permet que aflorin unitats eocenes en el seu nucli esventrat (PEm, PEga, PEPcg, PEPc...). Al flanc nord de l'anticlinal afloren petites escates de roques juràsiques (Lias) encavalcants.

Segons el mapa geològic de Catalunya a escala 1:50.000 de l'ICGC (<http://www.icgc.cat>), a l'àrea d'estudi i al seu entorn immediat afloren una gran diversitat d'unitats geològiques. Des de terrasses fluvials de dipòsits col·luvials del quaternari amb graves, còdols, sorres i lutites; a conglomerats, gresos, argiles i margues del paleogen; afloraments també de formacions salines, guixos i margues o bretxes dolomítiques del Mesozoic.

S'ha realitzat un estudi per a la identificació dels riscos geològics que s'adjunta com annex en aquest document.

3.1.7. Clima

El clima es caracteritza per esser un clima mediterrani de tendència continental però que ja rep alguna influència del clima de transició cap al submediterrani. En efecte, a mesura que es guanya en alçada, augmenten les precipitacions i disminueix la temperatura mitjana.

Existeix oscil·lació tèrmica anual i estacional amb precipitacions màximes a la tardor i primavera i estius secs. A l'hivern són relativament habituals les gelades, entre 50 i 60 dies, mentre que les precipitacions són escasses o moderades. Les temperatures no són del tot extremes ni a l'hivern ni a l'estiu. Les precipitacions oscil·len entre els 500 i 700 mm/any, segons l'Atles Climàtic de Catalunya repartides irregularment al llarg de l'any, amb màxims durant els mesos de tardor i primavera. La temperatura anual mitjana és entre 12-13°C.

El vent també té una gran importància en la dinàmica i en l'estructuració de les comunitats vegetals. Els vents de component S, de caràcter sec, però també els de NE i NW de tipus fred predominen. La mitjana de l'estació d'Oliana dels darreres tres anys va ser d'uns 1,6 m/s, tot i que en nuclis com Tiurana situat al capdamunt d'un tossal caldria matisar aquest valor a l'alça. La humitat relativa mitjana és del 69% i la irradiació global mitjana diària, és prou alta, ronda els 16,3 MJ/m².

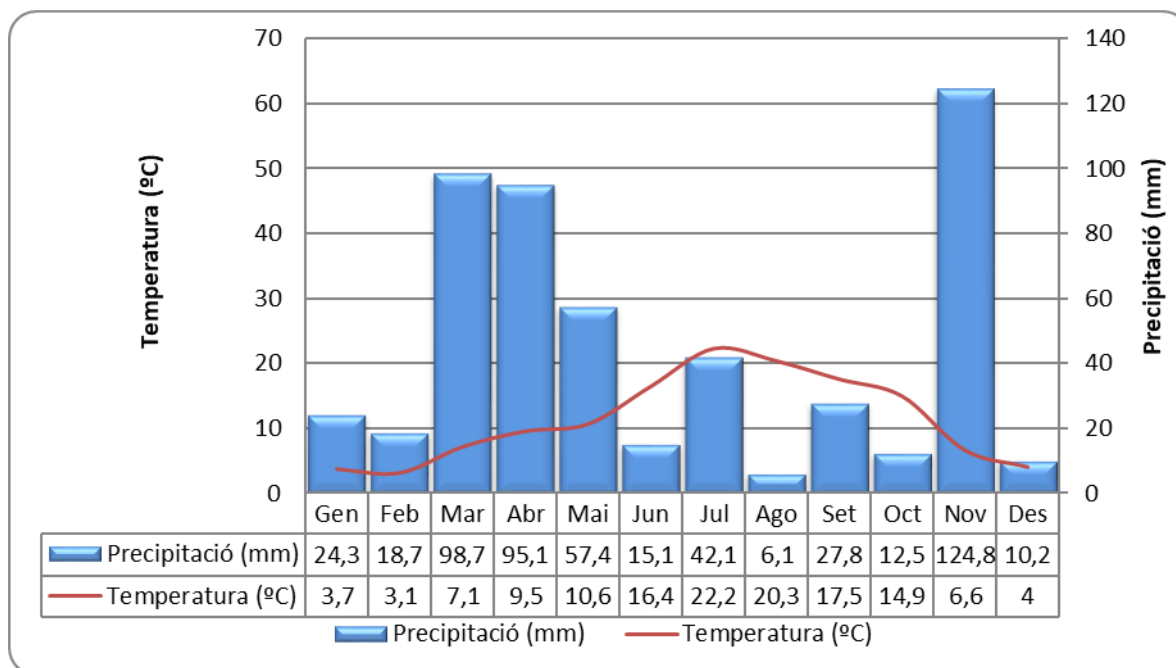
Dades climàtiques a l'estació d'Oliana (Alt Urgell) en el període 2015-2017.

	2015	2016	2017	Mitjana
Precipitació total acumulada (mm)	499,7	606,7	478,3	528,2
Temperatura mitjana (°C)	13,6	13,2	13,1	13,3
Mitjana de les temperatures màximes (°C)	21,1	20,5	21,4	21,0
Mitjana de les temperatures mínimes (°C)	6,9	6,8	6,2	6,6
Temperatura màxima absoluta (°C)	41,1	38,6	38,7	39,5
Temperatura mínima absoluta (°C)	-7	-8,5	-8,4	-8,0

Velocitat mitjana del vent (m/s) (a 2m)	1,2	1,2	2,5	1,6
Direcció dominant (a 2m)	S	S	S	S
Humitat relativa mitjana (%)	70	73	63	68,7
Mitjana de la irradiació solar global diària	16,4	16,2	16,2	16,3

Font: Servei Meteorològic de Catalunya i pròpia.

Diagrama ombrotèrmic d'Oliana (2017).

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del SMC.

3.1.8. Vegetació

La variació latitudinal de l'àmbit comporta que per una banda la vegetació potencial a la meitat septentrional es correspondria a comunitats associades a la regió bioclimàtica submediterrània, i en concret, al domini climàtic de la roureda de fulla petita (*Violo-Quercetum faginae*) a la zona nord i vessants obacs, i a les comunitats de carrascar (*Quercetum rotundifoliae*) a la part sud. Per altra banda, a les terres meridionals menys plujoses es correspondria al domini climàtic del carrascar amb brolles calcícoles. Alhora, la variació altitudinal, especialment a la part nord de l'àmbit, també condiciona la presència d'espècies adaptades a cada gradient d'alçada.

L'activitat econòmica i en particular agrícola i ramadera, i les alteracions sofertes per la massa vegetal com incendis, han transformat la vegetació potencial, de manera que les comunitats més abundants actualment són les pinedes, especialment de pinassa (*Pinus nigra* subs. *Salzmannii*), seguit dels carrascars o màquies de *Quercus rotundifolia*. Alternant-se amb aquestes zones boscoses sempre aprofitant els plans superiors, trobem conreus herbacis de secà, majoritàriament ordi. Tanmateix, més recentment algunes d'aquestes zones agrícoles, com l'entorn de Peramola i Oliana, s'han modernitzat incorporant cultius de regadiu com panís i alfals associades a nous regs.

En el conjunt de l'àmbit cal destacar especialment la diversitat de comunitats vegetals: des de boscos mixts d'abet (*Abies alba*) i pi roig (*Pinus sylvestris*), a les parts més altes i ombrívols de la serra d'Aubenç fins a les brolles de romaní (*Rosmarinus officinalis*) –i timonedes– amb foixarda (*Globularia alypum*), bufalaga (*Thymelaea tinctoria*),... calcícoles de terra baixa, a la part sud. A les parts altes, en les zones més exposades al vent, s'hi troben sovint prats i

roquissars. En el cas dels prats, hi abunden el pelaguer plomós (*Stipa pennata*) i altres mates com l'espernallac (*Santolina chamaecyparissus*) i el timó (*Thymus vulgaris*). En canvi, als roquissars, la vegetació hi és gairebé inexistent, limitada en molts casos en escletxes i replans, adaptada a condicions extremes. Sovint hi han líquens i molses, i la curiosa orella d'ós (*Ramonda myconi*) entre altres mates arrapades a les roques.

Per altra banda, als plans situats en el marge del riu Segre, s'hi concentra la major part de les activitats agrícoles, de manera que hi dominen els conreus, sobretot herbacis. En aquesta zona la vegetació natural es circumscriu als marges i vores, camps abandonats o erms i a les vores dels cursos d'aigua. En els marges s'hi sol trobar cogula (*Avena barbata*), malva (*Malva sylvestris*), card (*Carduus pycnocephalus*), margall (*Lolium rigidum*), card corredor (*Eryngium campestre*), ...

Cal fer un esment a la vegetació que radica al voltant del riu Segre, embassaments i torrents i rieres, on predomina la vegetació de ribera i espècies adaptades a la presència més o menys constant d'aigua. En aquest grup destaca la presència d'un bosc de ribera ben conservat al tram situat entre els embassaments d'Oliana i Rialb, amb una verneda ben conservada, presència també de freixes (*Fraxinus excelsior*), gatell (*Salix atrocinerea*) i altres salzes (*Salix* sp). El riu Segre a l'entorn de Ponts presenta un bosc de ribera interessant amb xops (*Populus nigra*), àlbers (*Populus alba*), freixe de fulla petita (*Fraxinus angustifolia*) i salzes (*Salix alba*). Als marges de l'embassament també hi podem trobar el canyís (*Phragmites australis*) com a helòfit característic. Cal destacar que l'embassament de Rialb va comportar la desaparició de molts trams i sectors de bosc de ribera amb alt interès. Finalment, al voltant dels barrancs s'hi troben espècies típiques de la vegetació de ribera, com oms (*Ulmus minor*), freixe de fulla gran (*Fraxinus excelsior*), esbarzer (*Rubus ulmifolius*), roldor (*Coriaria myrtifolia*),...

3.1.9. Fauna

La gran varietat d'ecosistemes presents en aquest àmbit del pla afavoreixen una gran biodiversitat. En general, la fauna és la típica de les zones agroforestals de secà amb alternança entre bosc de pinassa i conreu de cereals de secà (ordi). Tanmateix, la diversitat de biòtops i ambients amb els seus condicionants i característiques determinen la presència d'un important nombre d'espècies.

- Cingleres i roquissars. En aquestes zones, sovint elevades i amb poca vegetació, hi destaquen la presència de rapinyaires com l'aufrany (*Neophron percnopterus*), el voltor (*Gyps fulvus*), l'àguila cuabarrada (*Hieraaetus fasciatus*), l'àguila daurada (*Aquila chrysaetos*) i el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*). Un bon nombre d'espècies d'avifauna utilitzen aquestes cingleres i roquissars per a reproduir-se i altres, com el pela-roques (*Tichodroma muraria*), les utilitza per alimentar-se. Altres espècies interessants d'aquesta comunitat són el ballester (*Apus melba*), roquerol (*Ptyonoprogne rupestris*), pela-roques (*Tichodroma muraria*), gralla de bec vermell (*Pyrhacorax pyrrhacorax*), merla blava (*Monticola solitarius*), merla roquera (*Monticola saxatilis*) i corb (*Corvus corax*).
- Ambients forestals. La fauna lligada a les zones boscoses sovint es diversifica en funció de la tipologia de les espècies vegetals presents i la densitat de la massa forestal. Així, en les eixutes solanes dominades pels carrascars, les comunitats de vertebrats són les típiques de l'àrea prepirinenca amb nombrosos rèptils i amfibis, on destaca la serp de ferradura (*Coluber hippocrepis*) que hi té el seu límit nord de distribució, o l'escurçó (*Vipera aspis*) de caràcter centroeuropeu que entra en contacte amb l'escurçó ibèric (*Vipera latasti*), la seva forma vicària meridional. Pel que fa a l'ornitofauna trobem espècies vinculades a alzinars i boscos esclarissats com el tudó (*Columba palumbus*), l'àguila marcenca (*Circaetus gallicus*), diverses mallerengues com la carbonera (*Parus major*), etc. Als boscos esclarissats d'alzina i brolles trobem tallarols (*Sylvia* sp.), passarells (*Carduelis cannabina*) i altres passeriformes. Pel que fa a mamífers destaca la presència de la marta (*Martes martes*), el gat fer (*Felis silvestris*), espècie poc coneguda i que requereix una bona cobertura vegetal, el senglar (*Sus scrofa*), present a pràcticament a tots els hàbitats i esdevingut abundant a causa de la desaparició del depredadors natural, configurant una peça cinegètica típica dels caçadors. També destaca la presència de llebre (*Lepus granatensis*) amb una població prou abundant, el conill (*Oryctolagus cuniculus*) tot i no assolir les densitats que assoleix a les zones baixes. Pel que fa a micromamífers es constata la presència de musaranya comuna (*Crociodura russula*), musaranya nana (*Suncus etruscus*), eriçó comú (*Erinaceus*

europaeus), ratolí boscà (*Apodemus sylvaticus*), ratolí casolà (*Mus domesticus*), ratolí de camp (*Mus spretus*), rata cellarda (*Elyomys quercinus*), esquiol (*Sciurus vulgaris*), talpó comú (*Microtus doudecimcostatus*) i rata d'aigua (*Arvicola sapidus*).

- Ambients aquàtics i de ribera. Els nombrosos barrancs i, especialment, el riu Segre i els embassaments han donat lloc a una forta presència d'amfibis, peixos i ocells propis dels ambients de ribera. Pel que fa a peixos, els ciprínids constitueixen la família dominant i més característica, on destaquen el barb comú (*Barbus graellsii*), el barb cua-roig (*B. haasi*) i la madrilla (*Chondrostoma toxostoma*). La truita comuna (*Salmo trutta*), se la pot trobar en algunes zones així com la babosa del riu (*Blennius fluviatilis*). També són presents altres espècies no autòctones i introduïdes com la carpa (*Cyprinus carpio*), la truita arciris (*Oncorhynchus mykiss*, ... Entre els amfibis, destaca el tritó pirinenc (*Calotriturus asper*), que assoleix el seu límit de distribució meridional i que per llurs característiques i necessitats es configura com un indicador del bon estat de conservació dels rius. Una altra espècie que habita en determinats barrancs, on sovint es formen tolles, és la salamandra (*Salamandra salamandra*). Els rèptils són representats en ambients aquàtics per la serp d'aigua (*Natrix maura*). Entre els ocells podem diferenciar entre aquells que utilitzen quasi exclusivament els embassaments de nivell variable durant la hivernada i els més lligats a ambients més naturals, de riu i les seves vores (ambients riparis). Entre els primers destaca el cabussó emplomallat (*Podiceps cristatus*), l'ànec collverd (*Anas platyrhynchos*) i el corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*). També hi podem trobar espècies com el blauet (*Alcedo atthis*), el berrat pescaire (*Ardea purpurea*), la merla d'aigua (*Cinclus cinclus*) i altres anàtids, túrdids i sílvids. Els rius principals són especialment explotats per alguns rapinyaires com els milans reial i negre (*Milvus milvus*, *M. migrans*), amb poblacions nidificants i hivernants. També, en aquest grup, hi hauria l'aufrany que s'alimenta freqüentment de peixos. Entre els mamífers, cal destacar la llúdriga (*Lutra lutra*), que també es considera un indicador del bon estat ecològic.
- Conreus i marges. La presència de conreus cerealistes a les zones planeres properes al riu amb marges sovint amb vegetació ruderal i zones d'hortos aporten l'heterogeneïtat ambiental que permet crear refugis i zones de cria i proveir aliments per a moltes espècies. Algunes espècies que es poden trobar en aquests ambients són la sargantana ibèrica (*Podarcis hispanica*), el llargardaix comú (*Lacerta lepida*), petits rosegadors com el ratolí de camp (*Apodemus sylvaticus*), el talp comú (*Microtus doudecimcostatus*), insectívors com l'erigó comú (*Erinaceus europaeus*) i la musaranya vulgar (*Crocidura russula*), lagomorfs com la llebre comuna (*Lepus europaeus*) i el conill (*Oryctolagus cuniculus*), la guineu (*Vulpes vulpes*) i diversos ocells com el xoriguer comú (*Falco tinnunculus*), el cruixidell (*Emberiza calandra*), la garsa (*Pica pica*), la perdiu (*Alectoris rufa*), la guatlilla (*Coturnix coturnix*), el botxí (*Lanius meridionalis*), la merla (*Turdus merula*), l'abellerol (*Merops apiaster*) ...
- Nuclis urbans, masies i edificacions aïllades. En aquestes zones hi ha la fauna típica urbana, com el dragó comú (*Tarentola mauritanica*), petits rosegadors domèstics com el ratolí domèstic (*Mus musculus*) o la rata comuna (*Rattus norvegicus*), ocells com l'òliba (*Tyto alba*) sobretot en edificacions aïllades, el mussol comú (*Athene noctua*), l'oreneta cuablanca (*Delichon urbica*) i l'oreneta vulgar (*Hirundo rustica*), el falcot (*Apus apus*), l'estornell vulgar (*Sturnus vulgaris*), el colom roquer (*Columba livia*), tórtora turca (*Streptopelia decaocto*), pardal comú (*Passer domesticus*),...

3.2. Context socioeconòmic

3.2.1. Factors clau de l'estructura territorial

El territori del Segre – Rialb s'ha vist profundament transformat per la construcció de l'embassament de Rialb que, a negat les terres històricament més fèrtils, la llera del riu Segre al seu pas pel territori frontera entre el sud de l'Alt Urgell i el nord de la Noguera. Es tracta d'un territori pre-pirinenc, que aglutina sis municipis que han constituït el Consorci Segre-Rialb amb l'objectiu de revertir en tot el possible els efectes negatius de la construcció de l'embassament.

L'estructura dels municipis a l'entorn de l'embassament està caracteritzada per les dues polaritats que suposen Oliana i Ponts al nord i al sud de l'àmbit respectivament, configurant les portes d'accés a l'àmbit del PDU amb la peculiaritat que son dos dels municipis amb menor presència de làmina d'aigua als seus termes municipals juntament amb Peramola. Tot i així, tan pel pes de la seva població com per l'activitat econòmica que aglutinen, tenen el nivell de pols del territori del PDU.

La principal activitat de l'àmbit està relacionada amb el sector primari: agricultura, ramaderia i forestal, amb un sector terciari relacionat amb l'activitat industrial de l'àmbit i amb un incipient sector serveis vinculat sobretot al turisme.

Es tracta d'un territori situat a mig camí d'Andorra i de la frontera amb França en l'anomenat "eix del Segre" el que té més trànsit dels que hi ha al Pirineu. La seva via principal és la C-14 que creua els nuclis d'Oliana i Ponts convertint-se en el principal eix comercial en ambdós nuclis. A Ponts a més s'uneixen la carretera procedent de l'àrea metropolitana de Barcelona per Cervera i Guissona i la procedent de Balaguer i la plana de Lleida i l'àrea de Tarragona.

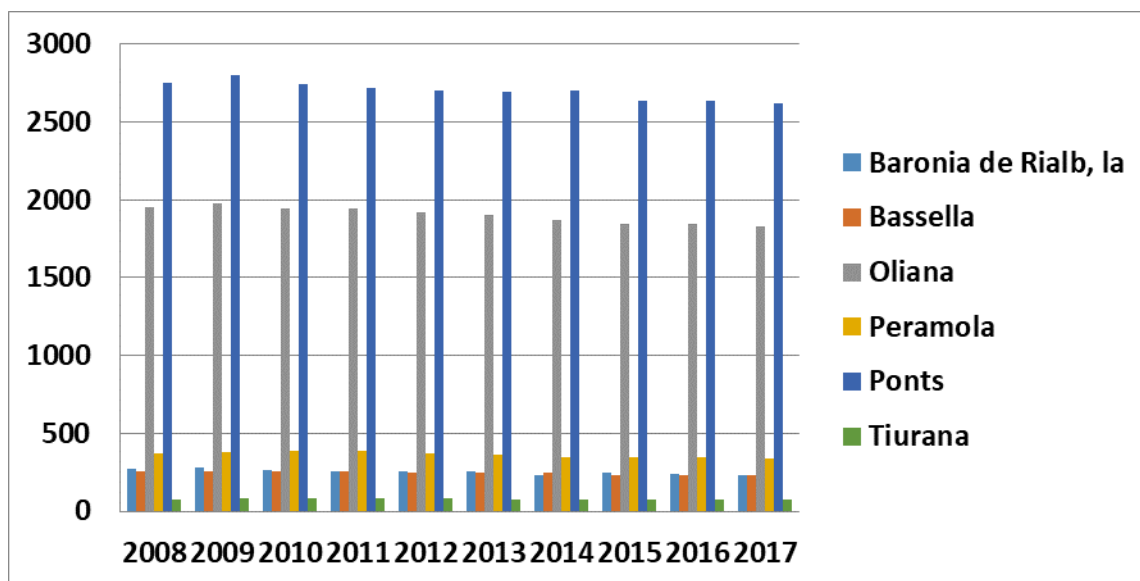
L'àmbit del PDU aglutina els termes municipals dels sis municipis que formen part del Consorci Segre-Rialb i és molt ric amb paratges naturals d'alt valor natural i paisatgístic que tenen a més diferents proteccions sectorials, complementat amb una important quantitat d'elements de patrimoni arquitectònic i arqueològic.

3.2.2. Població

La constant demogràfica dels municipis de les comarques de Lleida és la petita dimensió poblacional on, si deixem de banda la capital, no hi ha a la província cap altre municipi que arribi als 20.000 habitants i la immensa majoria no supera els 550 habitants. Així resulta que la província de Lleida és la de major superfície de Catalunya però la de menor població. Aquesta és la realitat dels sis municipis que integren l'àmbit del pla.

A més convé destacar les diferències poblacionals entre ells, essent per exemple Ponts unes 35 vegades més que el municipi de Tiurana i 10 vegades més que Bassella o Peramola.

Seguint la tendència de Catalunya en els últims anys s'ha perdut població, tal i com es recull en el quadre més avall.

Font: IDESCAT

Tot i així no hi ha cap municipi que presenti un risc, des d'un punt de vista poblacional, ja que estem arribant al seu límit mínim, encara que la tendència més realista sigui baixar fins als 5.000 habitants que tornar als 6.000 habitants d'altres temps.

Per altra banda cal destacar la importància de l'envelliment de la població amb un percentatge proper al 25% de població major de 65 anys, mentre que el 12,56% es correspon a la població d'edat inferior als 14 anys. Evidentment la taxa de naixements i defuncions es correspon amb aquests percentatges essent la de naixements inferior a la catalana i la de defuncions superior.

Aquesta dada contrasta amb la de població estrangera que està entorn un 15%, indicant que el territori té una activitat més enllà de la industrial a l'entorn de la fàbrica Taurus i que es tracta de població estabilitzada i no vinculada a la bombolla immobiliària i econòmica.

3.2.3. Sectors econòmics a l'àmbit d'estudi

L'estructura econòmica de l'àmbit format pels sis municipis és del tot agropecuària encara que el sector serveis té també la seva rellevància en els casos de Ponts, Oliana (en aquest municipi hi ha com a fet diferenciador la planta industrial de Taurus) i al municipi de Peramola centrada bàsicament en el subsector de la restauració.

Sector Forestal

"L'ordenació, la conservació i el desenvolupament sostenibles de tots els tipus de boscos són fonamentals per al desenvolupament econòmic i social, la protecció del medi ambient i els sistemes sustentadors de la vida al planeta. Els boscos són part del desenvolupament sostenible". (Declaració de l'Assemblea de Nacions Unides, en la seva sessió especial de juny de 1997 i preàmbul de la Llei de Forests 43/2003, de 21 de novembre)

Amb aquest objectiu s'ha realitzat diferents regulacions legislatives que tenen per objectiu ser instrument eficaç per garantir la conservació dels forests promovent la seva restauració, la seva millora i el seu aprofitament racional recolzant-se en la indispensable solidaritat col·lectiva, tan a nivell estatal com autonòmic.

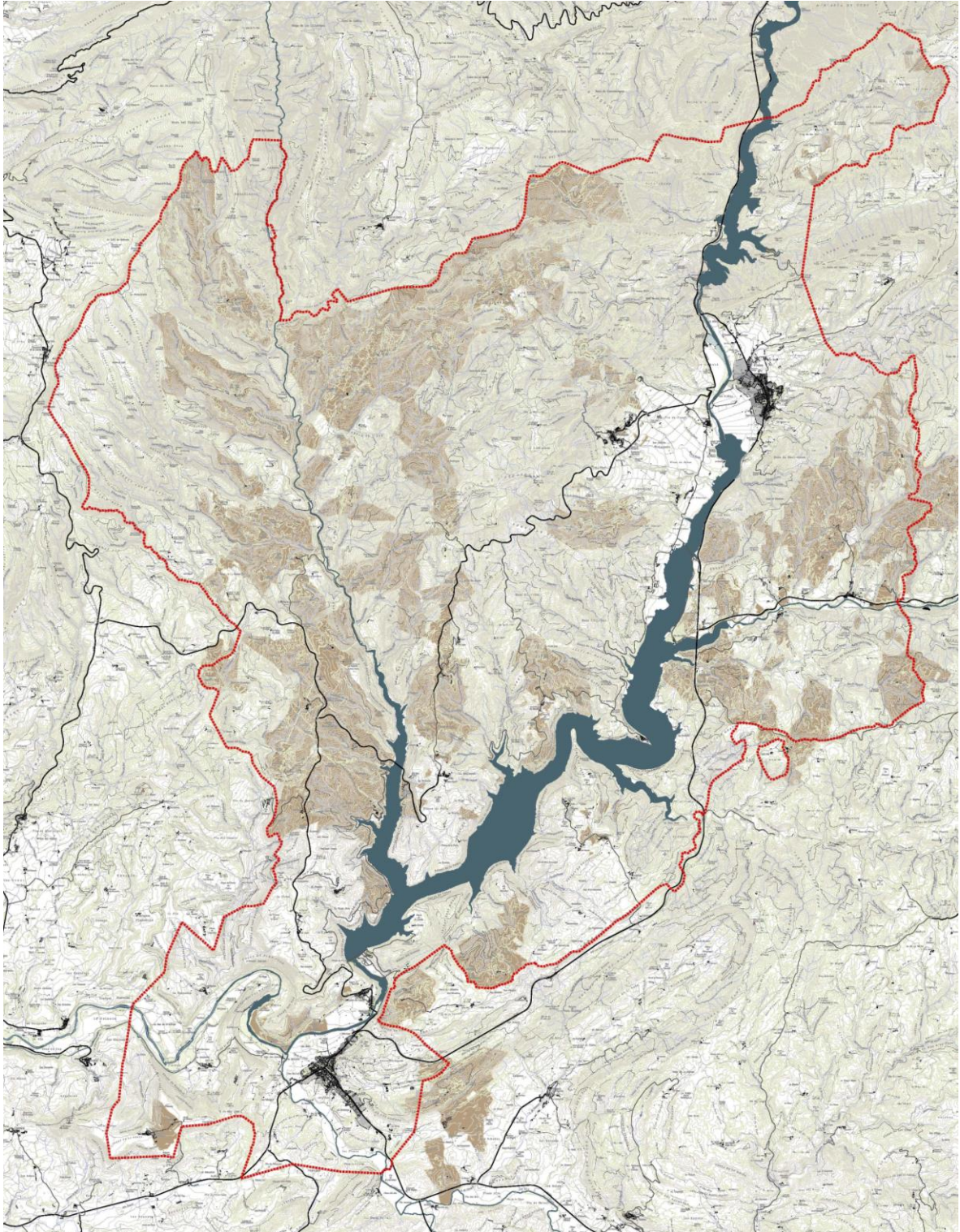
El sector forestal és un dels més presents a l'àmbit del pla director donada la rellevància de la massa boscosa del territori. Des de la Generalitat de Catalunya es va redactar el pla general de política forestal 2014 – 2024 aprovat per amb els objectius següents:

- Promoure una gestió activa dels terrenys forestals,
- Donar suport a la propietat i a la indústria forestal com a principal agent del sector econòmic,
- Millorar la percepció social de la gestió forestal sostenible i promoure l'ús de llurs productes,
- Promoure el desenvolupament, la innovació, la transferència de tecnologia i la tecnificació dels processos productius del sector forestal,
- Promoure una planificació eficient dels terrenys forestals i potenciar la coordinació i la incorporació dels valors econòmics i ambientals forestals en altres planificacions sectorials per fomentar sinergies.

Per tal de regular la gestió forestal cal redactar plans de gestió per a cadascuna de les propietats, entenent aquest concepte com el conjunt de diligències i accions que s'han de dur a terme per aconseguir els objectius que la propietat ha establert per a la seva forest. En finques planificades mitjançant instrument d'ordenació forestal bona part

de la gestió es concreta en l'execució de les actuacions programades per assolir els objectius fixats. Aquests plans tenen una vigència màxima de 30 anys i poden indicar tres nivells de prioritat de les actuacions que corresponen a limitacions temporals en la seva execució, podent ajustar aquests terminis amb una tolerància també fixada. Actualment una superfície aproximadament de 10.000 ha de sòl contenen amb un pla de gestió aprovat i vigent, suposant aproximadament el 30% de la superfície de l'àmbit del PDU.

Aquests plans han de permetre superar les amenaces d'un sector que actualment ha perdut pes en relació a altres sectors agraris per la seva baixa rendibilitat, per l'aparició de nous productes i competidors, per la manca de planificació territorial i per l'abandonament rural de la població vers un entorn més urbanitzat entre altres. I cal posar en valor el bosc i la seva gestió considerant-la infraestructura bàsica del país per equilibrar i vertebrar el territori, aprofitant la capacitat de reacció del sector que permeti diversificar l'economia a les zones rurals augmentant l'interès social pels boscos i dinamitzant el sector forestal productiu i creant ocupació en els àmbits rurals.

Imatge del plànol de sòl amb pla de gestió forestal aprovat i vigent

Sector Agrícola

El problema fonamental del sector agrari en general i el dels sis municipis que integren el Consorci en particular es centra en els preus. No sempre en l'agricultura una bona producció i una millora en l'eficàcia i eficiència en l'explotació acaba amb un augment dels ingressos i un increment, per tant, de la renda disponible familiar final. El pagès és molt lluny de poder tenir influència en el mercat a l'hora de fixar preus i el perill a curt termini no és la

desaparició del sector agrari, cosa per altra banda impossible, sinó la desaparició del pagès i amb ell el de l'explotació familiar. Cal destacar a més que aquesta tipologia és la més habitual en aquest territori, complementada per la ramaderia i, en els últims temps, el turisme o activitats de lleure.

No hi ha xifres actuals de producció agràries (agricultura i ramaderia) i la informació estadística que s'acompanya és la que facilita el departament d'agricultura de la Generalitat i referida concretament a superfícies, en Hes. dedicades a diferents conreus, i al nombre de caps i explotacions que hi ha a cadascun dels municipis. El que hem fet aquí és agafar la superfície dedicada a cereals, farratges i industrials, les destinades a lleguminoses, al conreu de l'ametller, olivera i vinya i nombre d'explotacions i caps de bestiar porcí, boví, aviram i oví i cabrum.

En el quadre 6 es pot observar l'evolució dels conreus en la seva gran majoria cerealístics i alfals, aquesta evolució ha estat favorable al llarg d'aquests sis anys, encara que han baixat les Hes. de secà, però com les de regadiu han tingut un increment més fort l'evolució total és positiva, molt probablement l'augment es centri en cereals-pinso, en cereals dedicats a ser matèria primera per alimentació animal.

SUPERFÍCIE, EN HES, DEDICADA A CONREUS HERBACIS, FARRATGES I INDUSTRIALS

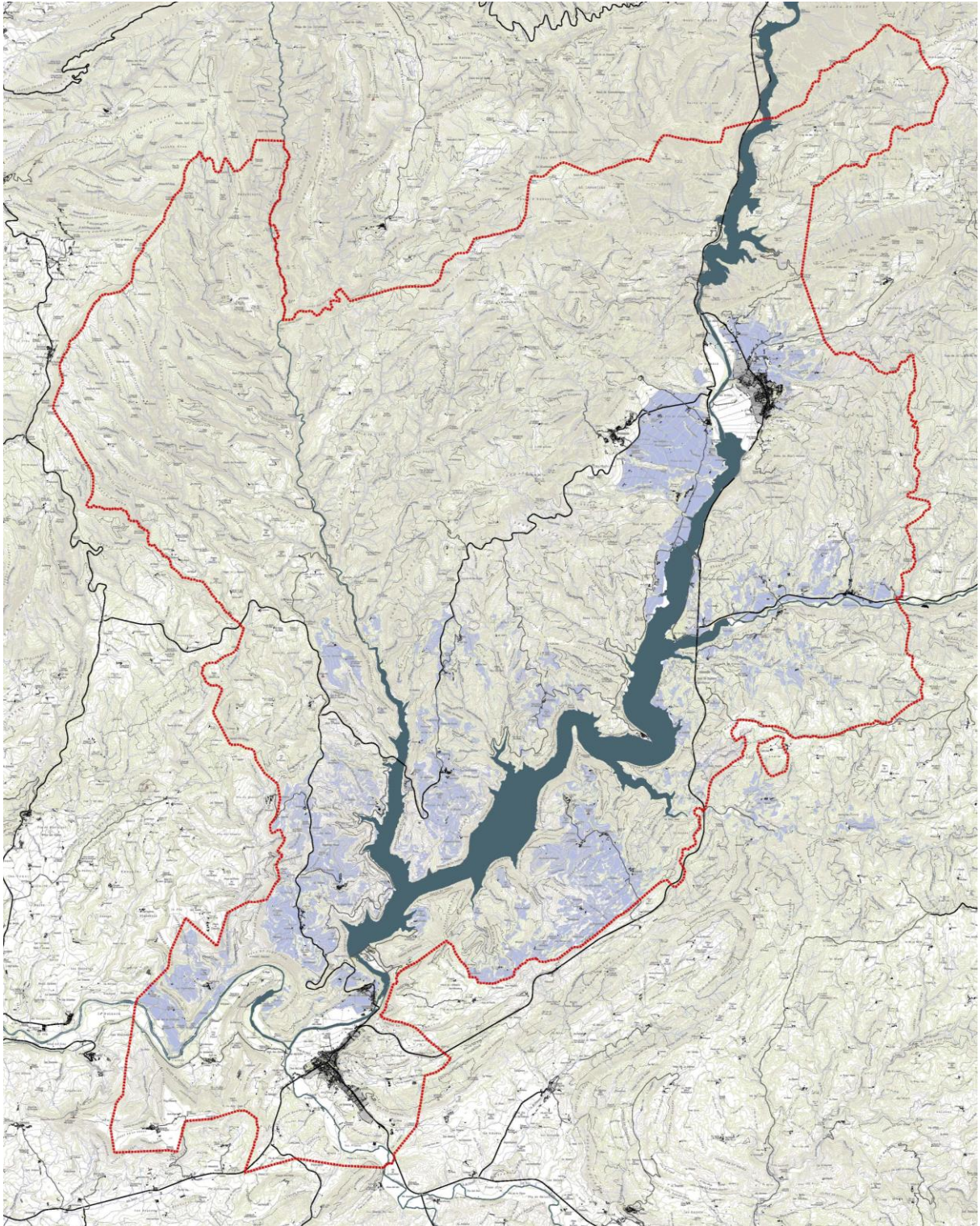
MUNICIPI		2011	2012	2013	2014	2015	2016
Baronia de Rialb, la	Secà	1.584,90	1.556,60	1.418,30	1.382,00	1.378,00	1.316,00
	Regadiu	0	72,8	45	44	43	47
Bassella	Secà	883,1	880,4	901,8	926	920	932
	Regadiu	109,7	101,9	114,2	124	122	127
Oliana	Secà	245,1	240,1	249,6	245	241	261
	Regadiu	167,1	172	171,1	104	178	193
Peramola	Secà	481,2	480,1	459,6	551	507	506
	Regadiu	139,1	142,1	145,8	166	218	235
Ponts	Secà	628,8	692,2	745	762	727	727
	Regadiu	247,1	249,8	255,5	256	247	252
Tiurana	Secà	234,8	231,6	202,5	217	213	209
	Regadiu	0	0	0	0	0	0
TOTAL	Secà	4.057,90	4.081,00	3.976,80	4.083,00	3.986,00	3.951,00
	Regadiu	663	738,6	731,6	694	808	854
TOTAL secà i regadiu		4.720,90	4.819,60	4.708,40	4.777,00	4.794,00	4.805,00

Font: Estadístiques agràries. Departament d'Agricultura. Generalitat de Catalunya

Cal destacar que l'augment constant de la superfície de regadiu està relacionat directament amb les noves àrees de regadiu que s'han anat executant en aquests últims anys entorn dels municipis de Bassella, Peramola i Oliana, i que es veurà augmentat quan la resta de superfície de regadiu pugui entrar en producció en un futur.

Pel que fa a arbres fruiters hem de destacar, l'ametller, l'olivera i la vinya. Els dos primers, típics arbres de les àrees de secà i el tercer amb un notable creixement en les àrees de muntanya. El primer s'està mantenint i l'olivera acusa una important tendència a la baixa. L'ametller mostra una estabilitat més gran que l'olivera que està en franca decadència. Concretament, en el cas de l'ametller s'ha de ressaltar el creixement en la superfície de regadiu que de les 0,3 hes. al 2011 ha passat a les tres el 2016. Aquest és un arbre que està tenint molta acceptació en aquests últims anys amb inversions fortes per part d'empreses no directament agràries, sobretot a la Noguera. Tanmateix, aquestes grans superfícies noves dedicades a l'ametller poden acabar monopolitzant els preus amb els greus

perjudicis que això pot tenir per la petita i mitjana explotació, de totes maneres aquest és l'arbre amb més futur, en aquests moments, dins del grup dels fruits secs.

Imatge del plànol de sòl amb les noves àrees de reg previstes

La vinya presenta també una molt bona estabilitat després de la forta caiguda el 2012. El més significatiu d'aquest fruit és que totes les hes. plantades de rabasses de vi es troben en el secà, no hi ha conreu de raïm al regadiu. Destaquem aquest fet perquè en aquests últims anys el raïm s'ha convertit en una bona alternativa per recuperar el

secà i, com hem dit, està entrant en forta competència amb els arbres clàssics de les terres de secà l'ametller i l'olivera. Fins i tot, a les comarques de Lleida, les plantacions de vinya han arribat també a les zones de muntanya amb un clima hivernal molt dur.

És imprescindible el que aquest territori a cavall de les comarques de la Noguera i l'Alt Urgell incorpori noves activitats a aquesta històrica estructura econòmica agrària i aconseguir això és el que ha de fer aquest PDU, aprofitar la infraestructura de l'embassament, la morfologia del territori i la qualitat paisatgística per desenvolupar un turisme especialitzat, respectuós al medi ambient i amb tots els sistemes naturals, que incrementi les rendes procedents del agropecuari.

Sector ramader

Hem de fer especial referència a la ramaderia perquè la seva existència, sobretot en el cas del porcí, ha estat fonamental per la supervivència de l'explotació familiar, no tant el cas de la ramaderia independent com en el cas de la ramaderia integrada. Els ingressos complementaris que per l'explotació familiar han representat les granges d'animals ha fet possible, com diem, el poder tirar endavant aquesta forma històrica a les nostres terres d'explotació agrícola.

Tant per nombre d'explotacions com de places (la informació estadística disponible ens parla de places no de nombre de caps) el porcí, amb 103.267 places, és la branca ramadera més important. No es estrany aquest protagonisme del porc, les comarques de Lleida són les primeres de Catalunya i Espanya en porcí, encara que la manca d'escorxadors obliga, en molts casos, a portar a sacrificar els animals fora, concretament la comarca d'Osona i la seva capital Vic són els destins per sacrificar el porcí, en aquest cas concret, dels municipis de la Noguera i Alt Urgell. L'estabilitat que presenten les xifres de l'evolució de les places amb un augment de només 9.000 places és notable, malgrat la forta volatilitat que en aquests últims anys han tingut els preus i que han posat en perill moltes de les instal·lacions.

La segona especialitat ramadera en importància és el boví, amb un total de 47 explotacions i uns 9500 caps de bestiar l'any 2016. També aquí hem de parlar d'una molt alta estabilitat encara que no han parat de créixer, al llarg dels sis anys, el nombre de places. La majoria d'aquestes explotacions es troben als municipis situats al nord de l'àmbit, corresponent a la comarca de l'Alt Urgell.

Pel que fa a l'aviram ha tingut un creixement molt important en els últims 5 anys, amb prop d'un 71% més de places i, de forma sorprenent, una baixada del número d'explotacions. Aquest fet indica que s'han tancat explotacions i que les més noves tenen o una superfície més gran o unes instal·lacions amb un rendiment molt millor, complementat segurament per una renovació o actualització d'algunes que han seguit en funcionament. Aquestes també es concentren en els nuclis del nord de l'àmbit, sobretot a Peramola.

Ens queda fer una breu referència al oví i cabrum en aquesta anàlisi de la ramaderia. De les xifres del Departament d'Agricultura se'n dedueix que estem davant una especialitat ramadera en franca decadència amb una baixa del nombre de places del 2011 als 2016 del 39,59%. En el cas de l'oví només una especialització molt alta de la raça podria generar noves expectatives i un ressorgiment de la branca, seguir amb l'explotació clàssica serà pràcticament impossible el poder ressuscitar aquesta branca ramadera.

Habitatge

En relació als habitatges de l'àmbit s'han extret les dades del IDESCAT agafant els d'habitatges principals, secundaris i buits dels sis municipis. D'aquesta informació en destaca que el nombre d'habitatges buits en els sis municipis de

l'àmbit del PDU es situa a l'entorn del 52,17% del total d'habitatges familiars. Aquesta xifra però cal relativitzar-la ja que en el cas del món rural que ens ocupa hi ha, en primer lloc, molts habitatges buits perquè els seus propietaris han hagut d'emigrar (recordem l'emigració de l'àrea cap a altres indrets de Catalunya) i la casa està per vendre o bé la tenen com a segona residència. En segon lloc, poc o molt, la crisi immobiliària també ha tingut els seus efectes i no és gens d'estrany que siguin Ponts i Ollana, els municipis més grans, els que tenen, de llarg, el nombre d'habitatges buits. Tampoc ens ha d'estranyar el nombre important d'habitatges secundaris en la Baronia de Rialb ja que aquest és un municipi on la població està molt disseminada.

Aquestes xifres el que ens indiquen és que hi ha una oferta suficient de producte immobiliari d'ús residencial per poder acollir una potencial demanda futura, que sumada a les reserves de sòl dels diferents municipis de l'àmbit, es considera adequada per a les possibles previsions que es puguin derivar del PDU. En resum, l'estructura actual dels habitatges de l'àrea del Consorci no presenta cap tipus d'obstacle per qüestionar els principis i objectius que es marqui el PDU

Habitatges familiars, any 2011

MUNICIPI	PRINCIPALS	SECUNDARIS	BUITS	TOTAL
Baronia de Rialb, la	95	58	21	134
Bassella	91	5	11	107
Ollana	712	-----	446	1.162
Peramola	159	-----	-----	339
Ponts	1.055	-----	642	1.840
Turana	35	-----	-----	46
TOTAL	2147	63	1.120	3628

Font: IDESCAT

Turisme

Aquest ha de ser el sector que sofreixi més modificacions a partir de l'execució del PDU, modificacions, evidentment en positiu. Ja hem esmentat que en l'actualitat ja té el sector turístic la seva importància per l'atractiu de la zona i per la feina realitzada per tot el sector i el territori. Ara els esforços s'hauran de centrar en l'especialització d'aquest turisme, un turisme que no ha de ser massiu, sinó un turisme atret per una oferta determinada que intenti buscar un espai de mercat diferenciat i no en un tipus concret.

Per tal de poder fer una valoració actualitzada del sector s'ha agafat les dades d'allotjaments turístics. En el quadre següent hi ha el detall d'allotjaments turístics de la zona corresponents a l'any 2018 d'acord amb la informació facilitada per part del Consorci Segre-Rialb. En relació a aquests cal esmentar que s'ha realitzat l'actualització de les dades d'allotjament rural de Baronia de Rialb, que ha vist augmentat tan el nombre d'establiments com el de places, així com altres modificacions que s'han realitzat en diferents masies de l'àmbit del PDU o establiments i que s'han reflectit durant el procés de participació ciutadana i d'informació als ajuntaments. Cal destacar que l'oferta actual no és menor en la zona però insuficient pels objectius que es volen assolir tan de dinamització econòmica i com d'activitats vinculades ja no només al turisme sinó a la pràctica esportiva. Complementàriament les demandes dels diferents operadors pel que fa a possibles inversions en el territori sol·liciten un potencial d'acollida superior al que ara es pot donar. Així caldrà preveure diferents espais en el que poder implantar allotjaments turístics per donar resposta

a les diferents peticions, complementant l'oferta actual i, en tot cas, plantejant alternatives que aconseguixin augmentar-ne la varietat i la qualitat.

Al·lotjaments turístics. 2018

MUNICIPI	HOTEL	PLACES	CÀMPINGS	PLACES	ALLOT. RURAL	PLACES	HUT	PLACES	ALBERGS	PLACES	TOTAL ESTABLIMENTS	TOTAL PLACES
Baronia de Rialb	1	16	0	0	5	52	17	201	1	26	24	295
Bassella	1	6	1	210	5	50	2	14	0	0	9	280
Oliana	2	56	1	306	0	0	2	15	0	0	5	377
Peramola	3	134	0	0	1	7	6	36	0	0	10	177
Ponts	6	214	0	0	0	0	2	22	1	40	9	276
Tiurana	0	0	0	0	0	0	5	52	0	0	5	52
TOTAL	13	426	2	516	11	109	34	340	2	66	62	1457

Font: Consorci Segre-Rialb

Evolució dels aturats

En el quadre 19 podem veure l'evolució de l'atur i en el 20 la de la seva taxa. Tenint en compte l'estructura rural de l'àmbit, el pes del sector agropecuari, poc generador de llocs de treball, l'escassa importància del sector industrial, amb lleus excepcions, i el protagonisme dels serveis de restauració i turisme en el terciari, les dades de l'esmentat quadre 19 constaten una millora important en la recuperació de l'activitat econòmica després de la crisi econòmica i financera, dels 287 aturats al 2014 s'ha passat als 182 al setembre de 2017, la qual cosa vol dir un 36,49% menys. Aquest descens es reflecteix, evidentment, en la taxa d'atur que passa del 7,27% el primer any, 2014, al 5,73% el mes de juny del 2017, descens que suposa 1,54 punts bàsic i en termes percentuals un 21,18%. Cal tenir en compte que aquesta no igualtat entre el descens percentual de l'atur i el descens percentual de la taxa es pot explicar pels canvis que experimenta la població activa. Recordem el que dèiem quan parlàvem de la població per edats (la població activa és la que treballa, està aturada o busca treball, en el grup de 16 a 65 anys) i els moviments migratoris. Una arribada, per exemple, d'immigrants fa augmentar la població activa i encara que augmenti l'atur en valors absoluts al relacionar aquest nombre d'aturats pel total de la població activa la taxa no pugi tant o fins i tot baixi perquè el divisor de la divisió (aturats dividit per població activa) ha augmentat, el quocient, naturalment, pot arribar a ser fins i tot més petit.

Evolució aturats per municipi i total àrea

MUNICIPI	2014	2015	2016	2017*
Baronia de Rialb, la	4	4	4	4
Bassella	4	2	9	3
Oliana	95	78	68	61
Peramola	10	12	8	6
Ponts	174	154	118	108
Tiurana	0	0	0	0
TOTAL ATURATS	287	250	207	182

Font: Observatori del Treball. Les dades de cada any corresponen al mes de desembre

(*) Les dades són del mes de setembre

Règim general de la Seguretat Social

En relació al nombre d'afiliats al règim general de la Seguretat Social el primer que cal ressaltar és que la tendència a la baixa de l'atur es reflecteix, tal qual ha de ser, en una puja dels afiliats al règim general de la Seguretat Social, aturats que deixen de ser-ho i passen a formar part de la població ocupada amb les pertinents cotitzacions a la Seguretat Social. Tanmateix, en l'últim del que es tenen dades, setembre 2017, observem una lleugera baixada en el nombre d'afiliats, la causa, però s'ha de buscar en la forta baixada que va tenir la població ocupada al municipi d'Oliana, afectant sobretot al sector industrial. És a dir, va ser un fet puntual en un sol lloc el que va generar aquest petit descens en el nombre d'afiliats, hem de dir que el descens en Oliana va ser superior al descens pel conjunt dels sis municipis, la qual cosa significa que si no comptabilitzem el que va passar a Oliana el nombre d'afiliats al 2017 és superior al de l'any anterior, 2016.

També cal destacar el pes del sector serveis a l'hora de contractar treballadors, i dins d'aquest destaca especialment la restauració, a la que ja hem fet referència amb anterioritat. Excepte Oliana en tots els altres municipis el nombre de treballadors cotitzant en el sector serveis és molt més gran que en la resta de grans sectors. Això és bo perquè significa que es tracta de portar nou turisme on, poc o molt, ja n'hi ha, altrament dit, el turisme que ha d'arribar per la vigència del PDU no serà quelcom de nou pels municipis del Consorci.

Règim especial de Treballadors Autònoms

En el que correspon als treballadors autònoms tenim la mateixa evolució però, en aquest cas, referenciada al règim especial d'autònoms, la seva trajectòria ha estat molt més estable que en el cas ja comentat del règim general, pràcticament la xifra s'ha mantingut i entenem que aquesta estabilitat és la que ha de continuar donant-se en un futur immediat. L'esperança del PDU està enfocada en l'augment que experimentaran ambdós règims, tant el general com l'especial d'autònoms.

Llicències fiscals Impost d'Activitats Econòmiques

Hem cregut interessant, com a últim apartat, d'aquesta anàlisi de l'estructura econòmica de la zona fer una breu referència a la informació que dona la matrícula de l'Impost d'Activitats Econòmiques (IAE). Les dades del quadre són, com diem, les dades de la matrícula no les dades del padró que es posa a cobrament. Hem agafat la matrícula perquè en el padró elaborat per a la recaptació no hi ha tots els subjectes passius, exempts i no exempts, sinó que només formen part del padró aquells subjectes passius que tenen una quota positiva, i aquests són molt pocs en municipis de la dimensió dels que integren el Consorci.

Hem intentat depurar la informació que hi ha a la matrícula, i en aquest sentit hem d'assenyalar que les dades en algunes de les activitats considerades no s'han d'identificar, exactament, amb nombre d'establiments, sinó amb les de les activitats que en el mateix local es desenvolupen i que tenen diferents epígrafs fiscals, per exemple, un bar que tingui màquines escurabutxaques té un epígraf com a bar i un altre com a tenedor d'aquestes màquines, hi ha, així, dos epígrafs per un mateix establiment, igual passa, i seria un altre exemple, en un establiment que es venen diaris i hi ha una màquina fotocopiadora. Això dificulta el saber exactament el nombre d'establiments però per saber les activitats que es desenvolupen en cadascun dels municipis la informació és del tot vàlida, per tant la informació que es detalla s'ha d'entendre en aquest últim sentit, en el de nombre d'activitats i no tant en el d'establiments malgrat que hem intentat depurar aquesta doble informació d'un mateix local.

La matrícula de l'IAE s'identifica plenament amb el que hem estat dient en l'anàlisi que portem feta. És normal i té tota lògica que els municipis amb més activitats siguin Ponts i Oliana i també que el nombre de llicències en el subsector de bars i restauració sigui la més nombrosa. Hem d'assenyalar també que les llicències en ramaderia són llicències que afecten només a la ramaderia independent, la ramaderia integrada no forma part de l'IAE. L'oferta actual d'establiments de l'àrea permet, perfectament, l'execució del PDU en totes les seves previsions i objectius, molt possiblement el que comportarà la vigència del PDU no només l'aparició d'alguna altra activitat, fonamentalment turística, sinó també una major especialització en l'oferta dels establiments.

QUADRE 23. LLICÈNCIES FISCALS IMPOST ACTIVITATS ECONÒMIQUES 2017

	Baronia de Rialb	Bassella	Oliana	Peramola	Ponts	Tiurana	TOTAL
Ramaderia (només independent)							
Boví			1	1	4		6
Oví		1			1		2
Porcí	1	2	1		14		18
Aviram		2	1	1	3		7
Explotacions mixtes		2			4		6
Altres explotacions ramaderes					1		1
Energia i Aigua		1	1		8	1	11
Extracció i transformació minerals no energètics i derivats.			1		5		6
Fabricació formigó	1						1
Indústries Metàl·liques			9		10		19
Escorxadors			1				1
Fabricació i envasat oli d'oliva					1		1
Fabricació pastes alimentícies i altres productes alimentaris diversos			1		1		2
Fabricació peces de fusta per a la construc.			1				1
Fabricació aparells electrodomèstics			1				1
Indústria textil					2		2
Indústria de la fusta			1		4		5
Impressió i arts gràfiques					2		2
Joieria i bisuteria					3		3
Construcció i treballs de paleta		4	3		29		36
Obres complementàries construcció (estructures i cobertes, electricitat, carpinteria, fred i calor, lampisteria, paviments, pintura, etc.)		1	4	1	26		32
Majoristes de productes agraris, alimentaris i begudes			5	2	8		15
Compravenda de bestiar			1				1
Majoristes minerals, material construcció, material d'oficina, interindustrial, etc.			1		13		14
Venda major màquines i material oficina					4		4
Venda major electrodomèstics			1				1
Venda detall alimentació i begudes	1	1	3		6		11
Carnisseries i cansaladeries			1		4		5
Peixateries					1		1

	Baronia de Rialb	Basella	Oliana	Peramola	Ponts	Tiurana	TOTAL
Forns de pa i pastisseries			1		5		6
Geladeries					1		1
Vins i begudes					1		1
Estancs					2		2
Botigues de roba			3		6		9
Llenceria i corseteria					2		2
Productes tèxtils per la llar					1		1
Sabateries, articles de pell					1		1
Farmacies			1		2		3
Perfumeries i drogueries			1		2		3
Venda detall materials construcció			2		2		4
Venda plantes i herboristeria			1		1		2
Venda detall mobles i màquines d'oficina					1		1
Venda detall electrodomèstics			1		2		3
Ferreteries, objectes de regal, parament			1		8		9
Venda d'automòbils					7		7
Instruments musicals i accessoris música					1		1
Llibres, diaris, articles papereria			2		5		7
Joguines, articles esport			2		8		10
Llavors,, flors, plantes			2		4		6
Sex-shop					1		1
Perruqueries, salons de bellesa			1		13		14
Tintories					3		3
Serveis de fotocòpies			1		1		2
Benzineres		1	1		2		4
Venda gasos combustibles			1				1
Venda aparells mèdics, ortopèdics			1				1
Comerç mixt o integrat al detall			1		3		4
Fotografia					3		3
Bars, cafeteries, restaurants		7	5	1	39		52
Jocs billar, ping-pong, bols					1		1
Sales de ball i discoteques					1		1
Hotels, fondes i pensions		1		1	6		8
Allotjaments turístics extrahotelers		3			2		5
Camping		1					1
Serveis Pompes fúnebres	1		2		1	1	5
Tallers reparacions vehicles i altres			2		12		14
Agències viatges			1				1
Autotaxi		1			2		3
Lloguer maquinària i equip per a la construc.			1		2		3
Transports mercaderies					13		13
Transports viatgers					1		1
Estomatologia i odontologia					1		1
Consulta, clíniques veterinàries			1		1		2

	Baronia de Rialb	Basella	Oliana	Peramola	Ponts	Tiurana	TOTAL
Producció, distribució, venda pel·lícules					3		3
Lloguer pel·lícules video					1		1
Serveis de Neteja					3		3
Serveis agrícoles, ramaders i forestals		1	4		9		14
Auto-Escola conducció		1	1		1		3
Ensenyament professional no superior					2		2
Ensenyament idiomes, oposicions, examens, etc.					3		3
Escoles i serveis perfeccionament esport		1	1		4		6
Assistència i serveis socials disminuïts			2				2
Organització espectacles esportius		3			1		4
Sales de ball i discoteques			1		1		2
Promoció immobiliària edificacions			4		10		14
Serveis immobiliaris		3	3		35		41
Banca i resta entitats financeres			3		4		7
Serveis financers i comptables					2		2
Professionals i serveis professionals			8		11		19
TOTAL	4	37	100	7	414	2	564

Font: Matricula fiscal de l'IAE dels municipis i elaboració pròpia

3.3. Activitats col·lectives relacionades al SNU

En aquest apartat es volen destacar totes aquelles activitats que es duen a terme en el SNU i sobre les que caldrà fer una reflexió per tal de valorar la seva realitat, la seva adaptabilitat i la seva comptabilitat en la realitat del territori i dels objectius del PDU.

3.3.1. Senderisme i BTT

Un dels actius del territori és el seu entorn natural i les activitats de lleure que s'hi poden realitzar al voltant de paratges d'una qualitat excepcional. De les més accessibles o de més públic potencial són les activitats de senderisme i de BTT, donada la gran varietat de rutes a realitzar que permet cobrir tots els nivells de dificultat i d'exigència. La presència de diferents rutes, del GR-1, d'articles i publicacions sobre elles i el treball d'entitats locals i clubs esportius fan que aquesta activitat tingui un bon impuls en l'àmbit del Pla.

De les rutes més rellevants tenim el GR-1. Es tracta d'una ruta de gran recorregut que inicia el seu traçat a Empúries (Girona) i conclou a Finisterre (La Coruña), amb una longitud total d'uns 1.600 km. Es tracta d'una ruta anomenada Sendero Histórico a l'estar relacionat amb les zones de gran rellevància històrica per la península sobretot en època medieval i per bona part del millor romànic que es conserva.

3.3.2. Xarxa miradors, zones d'accés-aparcaments...

A l'àmbit del Pla hi ha identificats diferents miradors, bé sigui pels propis ajuntaments, per les obres de compensació de la CHE o pels diferents documents de planejament o ordenació redactats, com els catàlegs de paisatge per exemple. Segons quin sigui el seu origen trobem situacions totalment diferenciades. Els miradors identificats pels ajuntaments de l'àmbit estan executats, tenen una bona accessibilitat i tenen elements que permeten la interpretació del lloc. Però si el mirador és competència de la CHE o resta pendent de definir a projecte i voluntats d'administracions hi ha diferents realitats. Alguns dels miradors tenen una part que els identifica però la majoria es troben pendents d'executar o amb deficiències de serveis.

En els treballs d'informació s'ha elaborat una documentació que destaca els punts des dels que es divisa una major superfície de làmina d'aigua. La voluntat d'identificar aquests punts és la de validar-los com a possibles punts d'interès visual i analitzar la motivació dels que a dia d'avui ja estan identificats i/o executats per valorar les opcions de completar la xarxa de miradors o d'oferir visions diferents.

Imatge de l'embassament des del mirador de la presa

Al perímetre de l'embassament hi ha diferents punts on es pot accedir a la làmina d'aigua, tot i que no hi ha cap espai senyalitzat expressament per aquesta funció. La majoria d'aquests espais aprofiten els antics traçats de les carreteres del territori previ a la construcció de l'embassament, aprofitant la preexistència en cas que tingui un pendent accessible. Aquests espais s'aprofiten actualment per l'ús de pesca o per l'accés d'embarcacions a la làmina d'aigua ja que tenen espais d'aparcament al seu entorn. El pla haurà de contemplar l'existència d'aquests espais i també preveure una forma d'accés a la cota d'aigua en diferents espais de l'embassament per garantir-ne el seu aprofitament i la seva explotació.

3.3.3. Esports nàutics. (Piragüisme, vela,...)

Un dels reptes del Consorci Segre-Rialb és convertir Rialb en la primera estació nàutica d'interior de Catalunya aprofitant el recurs de les aigües tranquil·les que proporciona l'embassament acompanyant-ho amb una completa oferta gastronòmica i cultural de l'entorn. D'acord amb l'associació d'estacions nàutiques espanyoles una estació nàutica és un destí turístic especialitzat en esports nàutics, un producte format per activitats nàutiques i ofertes d'allotjament relacionades amb aquests esports que permet una estança activa a l'entorn de l'aigua complementada amb totes unes altres activitats que permeten omplir la resta del dia (hípica, golf, BTT, senderisme, comercial, restaurants,...). Per tal d'assolir aquest objectiu no només cal la implicació del Consorci Segre-Rialb sinó també la dels privats de la zona i d'altres operadors especialitzats que puguin establir-s'hi. A més cal la coordinació amb les diferents administracions amb competències, sobretot la Generalitat de Catalunya i la CHE.

D'acord amb el registre de l'associació hi ha 17 estacions nàutiques registrades de les quals dos són d'interior. Es tracta de l'estació nàutica Subbética – Llac d'Andalusia (Córdoba) i de l'estació nàutica de la *Sierra Norte* (Madrid). La primera es troba situada a l'entorn de l'embassament de Inzágar, el més gran d'Andalusia i el segon d'Espanya, i del riu Genil oferint activitats nàutiques tan en aigües braves com tranquil·les per a la pràctica de diferents esports vinculats a l'aigua. Aquesta oferta es complementa amb el Parc Natural de les Serres Subbétiques, Geoparc per la Unesco, i les seves vies verdes amb més de 300 km de rutes de senderisme i BTT, aprofitant el pas del GR-7 per la zona.

Imatge d'embarcacions a l'embassament

L'estació nàutica de la *Sierra Norte* de Madrid es troba situada a l'entorn dels cinc embassaments que abasteixen la comunitat de Madrid: el de Pinilla, el de Riosequillo, el de Puentes Viejas, el del Villar i el de El Atazar. Es tracta d'una zona formada per 42 municipis amb una molt bona comunicació amb Madrid i amb infraestructures de primer ordre com l'aeroport de Barajas. L'oferta aquàtica es complementa amb un entorn natural amb el parc nacional Guadarrama i elements i espais de gran valor històric.

Actualment hi ha diferents empreses que ofereixen activitats vinculades a la làmina d'aigua però el potencial és molt més ampli del que ara està en funcionament. Així actualment s'ofereixen les activitats següents:

- passeig en barca motora,
- paddle surf,
- windsurf, i
- excursions en canoa,

Al mateix temps des del Consorci Segre Rialb s'està treballant per tal de poder implantar un centre de tecnificació esportiva de rem i vela que hauria d'acollir esportistes d'alt nivell de Catalunya i de la resta de l'estat espanyol. Aquest equipament s'ha d'ubicar en un espai amb una bona accessibilitat exterior i una proximitat a la làmina d'aigua i que al mateix temps permeti d'espai suficient per disposar d'hangars per guardar embarcacions, zona de gimnàs, instal·lació de fisioteràpia i l'opció de zona d'allotjament amb capacitat per acollir una part d'aquests esportistes.

De les obres de compensació per la construcció de l'embassament cal destacar la construcció del canal d'eslàlom de Ponts, dins el curs del riu Segre, en el seu lateral més proper al municipi. Aquest es va remodelar totalment l'any 2012 tractant-se d'un canal aparentment fàcil però de poca amplitud i amb elements com espigons que el fan bastant tècnic, tot i tenir una pendent petita d'entre el 3 i el 4 % i una llargada propera als 400 metres. Es tracta d'una obra feta que ocupa la totalitat de la llera del riu Segre al seu pas per Ponts, dividint-lo en dos, un costat on hi ha el canal d'aigües braves i l'altre amb les basses per poder remuntar-lo fins al punt inicial del canal. Al seu entorn hi ha una relació d'equipaments que el complementen: un làmina d'aigua plana, la seu social del club que el gestiona *Club nàutic Mig-Segre*, àrea recreativa amb espai de taules i barbacoa, zona esportiva, zona d'aparcament i l'alberg municipal a poca distància. L'ús d'aquest espai es concentra sobretot en l'època de primavera i estiu, en els moments on hi ha garantit un nivell d'aigua suficient per a la pràctica esportiva.

Actualment és l'ens de la CHE el que determina els requisits que han de complir les embarcacions que han de navegar per la làmina d'aigua de l'embassament. Així doncs caldrà valorar en funció de les diferents modalitats de navegació les limitacions que estan fixades per tal d'establir les àrees de navegació i els usos admesos en cadascuna d'elles. En el present document es realitza una proposta que haurà de ser contrastada i complimentada amb els criteris d'actuació enfront els riscos ambientals i de contaminació, com les espècies invasores, que també tingui definit l'ens competent.

3.3.4. Pesca.

Pel que fa a la pesca l'entorn de l'embassament de Rialb és un territori en el que aquesta activitat és existent abans de l'embassament. Les zones a l'entorn del riu Segre, del riu Rialb i de la Ribera Salada i els seus afluents tenen una vigència i rellevància destacada a la zona, tenint dos societats de pescadors en els municipis d'Oliana i Ponts. La modalitat de pesca que es practica està relacionada amb l'aigua dolça i es correspon amb la de salmònids, incloent la truita de riu.

Si bé és cert que la pesca és una activitat que es desenvolupa sense la necessitat de tenir unes instal·lacions concretes es considera que, en l'entorn de l'embassament i d'acord amb les zones definides per les pròpies societats

de pescadors caldria equipar de forma mínima i senyalitzar aquelles que es consideren més utilitzades o amb major potencial. D'aquesta manera es vol aconseguir que els usuaris tinguin al seu abast les opcions de zones d'aparcament, disposar d'un bon accés a la làmina d'aigua o d'instal·lacions que en permetin diferents formes de pesca, de recollida de brossa, etc ..., amb l'objectiu de millorar l'experiència entorn a aquesta activitat.

3.3.5. Escalada

La zona situada al nord de l'àmbit entre els municipis de Peramola i Oliana i coneguda com a Contrafort de Rumbau, acull un dels sectors amb un major número de vies d'escalada de dificultat elevada que l'ha posicionat com a un dels millors espais del món per practicar aquesta especialitat. Tant és així que els millors especialistes mundials s'hi troben per tal de poder realitzar les vies marcades o obrir-ne de noves.

Actualment hi ha vies conegudes mundialment com La Dura Dura (dificultat 9b+), la número u mundial l'any 2013 i que només han aconseguit assolir dos escaladors, i té amb projecte una via de dificultat 9c coneguda com Le Blond, un nivell mai assolit en aquesta disciplina. En paral·lel també hi ha vies ferrades de diferents nivells tan existents com de nova creació que complementen l'activitat esportiva en les seves modalitats.

Imatge de la zona d'escalada a Peramola (@ladzinski)

En els plànols d'informació s'ha identificat aquest àmbit en base a les zones amb major pendent i als punts més elevats. Al mateix temps es volen revisar els equipaments de l'entorn de l'àrea, posant en valors els existents en relació amb els que manquen i els que demanen els usuaris de l'escalada. D'aquesta manera es valorarà les possibles ubicacions dels espais necessaris en funció dels criteris d'oportunitat i proximitat, entenent que tan la dimensió com el nivell d'equipament ja estaran d'acord amb demandes concretes.

3.3.6. Motor

L'àmbit del pla destaca en bona part com una de les zones amb major tradició de motor de ponent i de Catalunya. Bona mostra d'això és la quantitat d'esportistes d'elit que han sorgit en aquest entorn, la tradició arrelada en cadascun dels municipis i la rellevància social, sobretot de la moto. En aquest sentit es troben en els municipis del Pla clubs esportius de motor com el Moto club Segre, el moto club de Ponts, que realitzen diferents activitats durant tot l'any amb una participació massiva tan nacional com internacional. A més es compta amb una important dotació d'equipaments existents i en funcionament gestionats tan per entitats esportives com per privats. També es troben la seu de diferents equips professionals que participen en competicions tan nacionals com internacionals, esdevenint una atracció més de la zona.

Tot i que bona part de les competicions que es desenvolupen en el territori ja disposen d'espais adequats cal destacar que una part d'aquestes, i sobretot de la moto, recorren pels camins de l'entorn natural de l'embassament de Rialb. Si bé aquesta és una realitat evident cal trobar la manera de fer-ho compatible amb la conservació i manteniment dels espais naturals protegits, així com d'altres activitats que es puguin desenvolupar o es plantegin en base a la redacció del pla. També cal destacar que el pas de vehicles per la majoria de camins facilita el seu manteniment i la seva conservació.

La majoria d'usos que es realitzen en el sòl no urbanitzable en forma de curses o competicions compten amb un protocol que en garanteix el bon ús i el manteniment posterior mitjançant ordenances que han redactat cadascun dels municipis i que es podria aplicar a la totalitat de l'àmbit del pla.

Imatge d'un participant a cursa de motocross (@jordioden)

Dins dels usos vinculats al motor hi ha el cas excepcional de La Clua on, quan les aigües de l'embassament baixen, s'utilitza la platja que va deixant per a entrenaments de pilots d'alt nivell aprofitant el pendent suau d'aquesta zona, situada al sud del nucli.

El sector privat té una gran incidència també en el territori amb empreses com el centre "Bassella Experiences" vinculat a l'organització d'esdeveniments esportius, a la formació de pilots tant en 4x4 com en velocitat, excursions i rutes, amb instal·lacions pròpies a l'entorn de l'embassament i diferents circuits per a la pràctica esportiva, o altres espais de circuits d'ús privat que hi ha a l'àmbit com és el circuit d'Oliana.

3.4. Infraestructures

3.4.1. Vies de comunicació

La mobilitat de l'àmbit està caracteritzada per la gran rellevància de "L'eix del Segre". Aquest està format per la carretera C-14 que connecta amb el municipi de la Seu d'Urgell, el més poblat del Pirineu, des d'on s'arriba a Andorra per la carretera N-145 o a França seguint la C-14 fins a Puigcerdà. Per tot això aquesta és la via amb un major nombre de desplaçaments del Pirineu.

La C-14 travessa els municipis de Ponts, on conflueixen la carretera provinent de Balaguer i la provinent de Cervera, i el d'Oliana. Creua també el terme municipal de Bassella, on connecta amb la carretera C-26 provinent de Solsona. Aquesta via representa un important motor econòmic per al territori concentrant la major part dels serveis i comerços al seu entorn pels municipis que creua, essent els trams urbans de la carretera el principal eix comercial dels dos municipis amb més pes de l'àmbit.

La comunicació amb el municipi de Baronia de Rialb, concretament amb Gualter, es realitza a través de la carretera C-1412b, que connecta amb la C-74, la via que permet anar de Tremp a Artesa de Segre pel port de Comiols. Aquesta és una via secundària, amb un trànsit menor i que representa l'eix principal de comunicació del terme municipal de Baronia de Rialb i l'accés a una part dels nuclis del municipi. Al mateix temps de la C-1412b neix una carretera, la LU-5118, que permet arribar als nuclis de La Torre de Rialb, Vilaplana, Politg i Pallerols, connectant finalment amb el municipi de Peramola i amb la C-14.

L'accés al municipi de Tiurana es realitza de la carretera C-14 en un trencall per la carretera de Mirambell, que té com a final el nucli, després de connectar tan el nucli de Mirambell com el de Guardiola, ambdós de Bassella. Aquesta és una de dos carrils amb pintura a la part central però sense vorera.

La principal via d'accés al nucli de La Clua es troba situat al costat dret de l'embassament i també connecta amb el nucli d'Aguilar, ambdós pertanyents a Bassella. Una mica més endavant d'aquest la via es bifurca en dues, una que representa el segon pont sobre l'embassament i que connecta directament amb la C-14 entre Bassella i Oliana i l'altra que segueix fins al municipi de Peramola connectant els nuclis de Nuncarga i Tragó i connectant també amb la C-14 als peus de la presa d'Oliana per mitjà de la LU-5118.

La dimensió de l'embassament de Rialb i el seu perímetre representa que donar el tomb a l'embassament mitjançant les vies actuals superi els 100 km de trajecte. Actualment només hi ha tres punts de creuament per anar d'un costat a l'altre del pantà tots per mitjà de ponts que es troben situats en la part final i fora de l'àmbit central de l'embassament, tan en el riu Segre com en el riu Rialb. Un al terme municipal de Baronia de Rialb, proper al nucli de la Torre, el segon entre els municipis d'Oliana i Bassella i facilita l'accés als nuclis de La Clua i Peramola, i el tercer entre Oliana i Peramola coneguda com la palanca i de pas estret. Donada la rellevància de les comunicacions a dia d'avui i la necessitat d'una bona accessibilitat a tots els nivells per tal de garantir que es pugui desenvolupar el territori de forma adequada es considera molt convenient plantejar un nou punt de creuament de l'embassament en la seva zona

central, per reduir temps de desplaçament i fer més atractius els nuclis del costat dret (cara oest o ponent) de l'embassament.

3.4.2. Pantà de Rialb

L'embassament de Rialb, la seva construcció i el seu aprofitament com a base del desenvolupament econòmic i social de la zona en la que s'ubica és el motiu pel que s'endega aquest Pla. Així doncs la importància d'aquest element és cabdal en la història de la zona. En apartats anteriors ja s'ha explicat els antecedents de la seva concepció, de la redacció dels corresponents projectes constructius i de la seva execució, així com dels diferents entrebancs i de l'impacte sobre els municipis en que es troba.

L'embassament de Rialb està situat sobre la llera del riu Segre principalment però també sobre una part del riu Rialb i de la Ribera Salada. El riu Segre prové dels pirineus, amb el seu naixement en el municipi de Llo, al vessant nord del Pic Petit de Segre, i desemboca sobre el riu Ebre a l'embassament de Mequinensa després de recórrer 265 quilòmetres. En el seu curs hi ha tres embassaments: el d'Oliana, el de Rialb i el de Sant Llorenç de Montgai. El riu Rialb té la naixença al costat del poble de Bóixols, al municipi d'Abella de la Conca (Pallars Jussà) passant pels termes de Coll de Nargó (Alt Urgell) i pel de Baronia de Rialb, on hi ha la major part de la seva llera.

Imatge de la presa de l'embassament

Pel que fa a la Ribera Salada es tracta d'un riu del Solsonès que desemboca al Segre a l'embassament de Rialb al municipi de Bassella amb uns 40 km de longitud dels quals només pertanyen a l'àmbit del pla el seu últim tram.

Les seves xifres més destacades són les següents:

- tipologia de embassament: per gravetat,

- alçada de la presa: 99 metres,
- longitud de coronació: 605,6 metres,
- cota de coronació: 436 metres,
- cota de la llera: 360 metres,
- capacitat d'aigua embassada: 403,55 hm³,
- superfície de l'embassament: 1.505 ha,
- superfície de la conca: 3.320 km².

Els usos a que es destina l'aigua embassada es corresponen amb el de consum humà, el de producció d'energia hidroelèctrica i amb el de reg de zones de cultiu. Actualment no hi ha cap d'aquest usos que estigui en els seus màxims valors i per tan caldrà tenir present en les propostes del pla les possibles, per no dir garantides, variacions dels nivells de l'aigua emmagatzemada, que es veuran augmentats en èpoques de sequera i no es notaran tan en èpoques plujoses.

3.4.3. Xarxes de Serveis

Donat a que el PDU ha de realitzar unes propostes que han de ser executables i realistes en el moment econòmic que vivim i a la realitat de caixa de tots els municipis de l'àmbit i de les administracions que conformen el Consorci, s'ha considerat que les infraestructures de serveis actuals i la proximitat en relació a elles ha de formar part de la documentació a analitzar-se per valorar diferents emplaçaments dels nous usos.

D'aquesta manera s'ha recollit en un únic plànol tots els punts de captació d'aigua, depuradores, punts abocaments,..., més les xarxes de connexió. La seva finalitat és poder establir uns criteris d'emplaçament de noves activitats analitzant l'estimació de despesa per poder assolir els mínim exigits per la legislació sectorial.

En aquest mateix plànol s'ha identificat tots els punts on hi ha sistemes de protecció contra incendis per tal de fer-ne també una valoració i complementar, en cas de ser necessari, els criteris per reduir el risc d'incendi forestal o augmentar la capacitat de resposta per evitar la seva propagació.

3.5. Estructura de la propietat

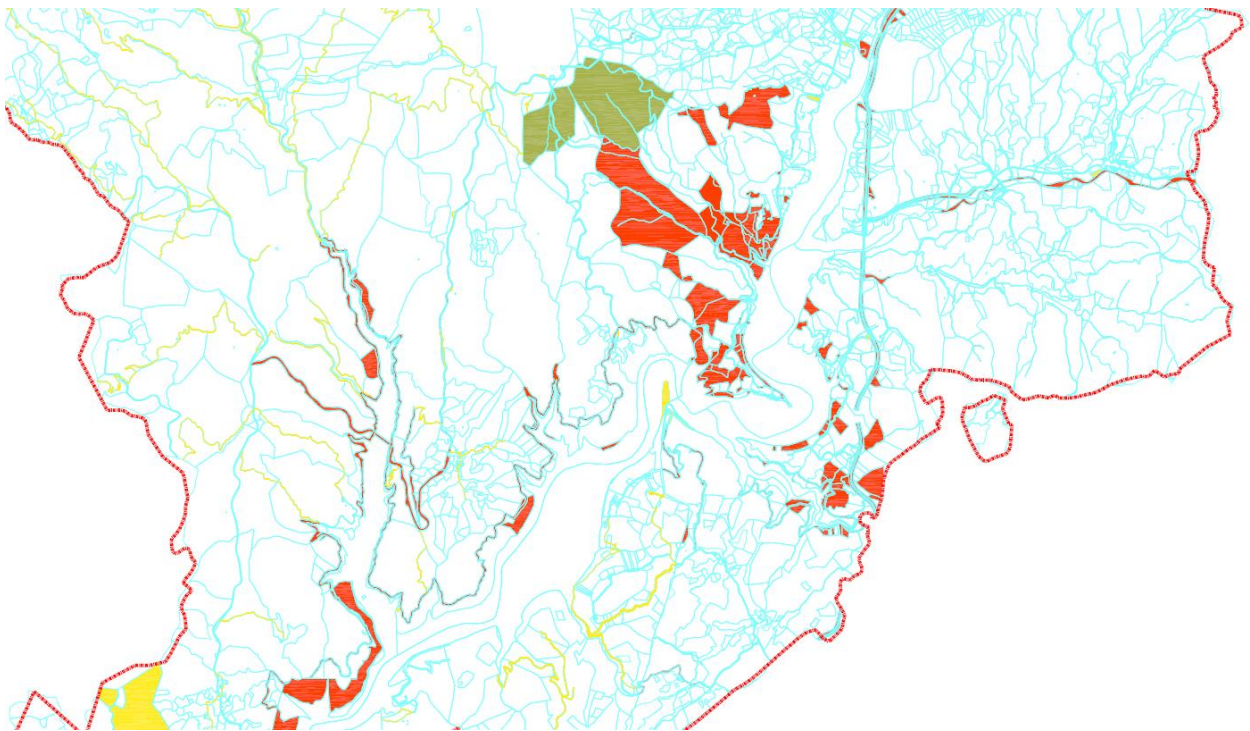
Donada la naturalesa de l'àmbit de treball i la seva especificitat s'ha pres com a eina de treball amb incidència en la proposta d'emplaçament de les propostes que es realitzin en el pla la propietat del sòl. Així s'ha treballat amb les dades de propietats de les diferents administracions sobre l'àmbit del pla i s'han mapificat en un plànol de treball per tal de poder prioritzar la ubicació de les activitats sobre els sòls que es pot assolir una gestió de la propietat ja pública.

La informació facilitada ha permès identificar propietats de les administracions següents:

- Ministeri de Foment,
- Confederació Hidrogràfica de l'Ebre,
- Generalitat de Catalunya,
- Ajuntament de Ponts,
- Ajuntament de Baronia de Rialb,

- Ajuntament de Tiurana,
- Ajuntament de Bassella,
- Ajuntament de Peramola,
- Ajuntament d'Oliana.

Pendent de la revisió de la documentació i dels quadres que s'han realitzat en base a la informació facilitada, es pot concloure que la propietat del ministeri és a l'entorn de la carretera C-14, que la Generalitat de Catalunya té diferents propietats que es corresponen a forests d'utilitat pública en l'àmbit de treball i que es recullen en l'apartat corresponent. Els Ajuntaments tenen diferents propietats provinent de sòls públics o herències rebudes, bona part dels camins públics de cadascun dels termes i altres sòls segurament de cessions de sòl per diferents tràmits o gestions realitzades en el passat. L'altra administració amb bastantes propietats en l'àmbit del pla és la confederació hidrogràfica de l'Ebre, provinents majoritàriament de les expropiacions realitzades per la construcció de l'embassament de Rialb i les compensacions que va comportar.

Imatge del plànol de propietats

D'aquesta manera les propietats del ministeri es concreten a l'entorn de la infraestructura viària de la carretera, les propietats de la Generalitat es troben en posició allunyada de l'embassament i amb sòl forestal actualment, les propietats dels Ajuntaments estan disseminades pel terme de cada municipi tant en sòl urbà com en sòl no urbanitzable i les propietats de la CHE es troben situades a l'entorn de la làmina d'aigua o de forma molt propera.

El plànol d'informació resultant permet identificar àrees amb una major possibilitat d'acollir activitats per la titularitat del propietari del sòl d'acord amb les opcions de treball de l'administració actuant, el Consorci Segre Rialb.

4. Informació urbanística. Plans i Projectes

4.1. Planejament territorial

El document del Pla territorial general de Catalunya s'aprova per la Llei 1/1995, de 16 de març. En aquesta Llei es defineixen els àmbits d'aplicació dels plans territorials parcials; els sistemes de proposta com àmbits d'aplicació de les estratègies territorials i l'assoliment del model d'assentaments així com les estratègies i directrius que emmarquen als futurs plans territorials parcials i sectorials, entre d'altres.

Dels 7 plans territorials parcials existents, 2 són d'aplicació en l'àmbit d'actuació del present PDU: el pla territorial parcial de l'Alt Pirineu i Aran; i el de les Terres de Ponent.

4.1.1. Definicions i conceptes dels plans territorials parcials

Els plans territorials parcials estructuren la seva proposta en tres sistemes bàsics del territori: sistema d'espais oberts, sistema d'assentaments i sistema d'infraestructures de mobilitat, amb l'objectiu d'articular i concretar el seu contingut. Per tal de poder valorar i interpretar la proposta dels dos plans territorials parcials amb incidència sobre l'àmbit del pla cal primer definir els conceptes bàsics amb que es treballen.

Sistema d'espais oberts:

Les següents definicions dels diferents tipus de sòl de protecció són d'aplicació als dos plans parcials territorials implicats en el PDU:

S'inclouen en la categoria de sòl de **protecció especial** aquells sòls en què concorren valors que justifiquen un grau de protecció altament restrictiu de les possibilitats de transformacions que els poguessin afectar. Comprèn aquells espais que formen part d'àmbits de protecció establerts en la normativa sectorial i aquells que el Pla considera que cal preservar pel seu valor com a peces i connectors d'interès natural i agronatural o com a sòls d'alt valor agrícola productiu, i també per la seva funció específica en l'equilibri mediambiental, com és el cas de les àrees de recàrrega dels aqüífers.

S'inclouen en la categoria de sòl de **protecció territorial** aquells terrenys que, sense assolir el grau de valors naturals, agraris i mediambientals que tenen els sòls de protecció especial, convé preservar, en principi, de la transformació per algun dels següents motius:

- a) Existència de riscos geològics, d'inundabilitat o d'altres afectacions que fan inadequat el seu aprofitament urbanístic i que, per la seva extensió o significació territorial, convingui assenyalar.
- b) Valor paisatgístic, identitari, d'estructuració territorial o d'interès social a regular pels catàlegs i directrius del paisatge o per plans directores urbanístics.
- c) Valor per activitats econòmiques estratègiques compatibles amb el sòl no urbanitzable.
- d) Valor de reserva per raons de localització, connectivitat, topografia i condicions de l'àrea per a possibles infraestructures o equipaments d'interès estratègic en el futur.

S'inclouen en la categoria de sòl de **protecció preventiva** els sòls classificats com a no urbanitzables en el planejament urbanístic que no hagin estat considerats de protecció especial o de protecció territorial. El Pla considera que cal protegir preventivament aquest sòl, sense perjudici que mitjançant el planejament d'ordenació urbanística municipal, i en el marc que les estratègies que el Pla estableix per a cada assentament, es puguin delimitar àrees per a ésser urbanitzades i edificades, si escau. També el Pla preveu la possibilitat que, més enllà de les estratègies

establertes per a cada nucli, es puguin admetre, en casos justificats, implantacions d'activitats o instal·lacions de valor estratègic general i d'especial interès per al territori, a través del procediment que el Pla determina en l'article 1.14 per a garantir una avaluació suficient dels pros i contres de la iniciativa.

Sistema d'assentaments:

Els plans territorials parcials realitzen una caracterització de cada assentament o nucli i li adjudiquen un paper territorial establint alhora les pautes per a l'evolució urbanística que correspongui d'acord amb els criteris definits de forma coherent amb les aptituds i condicionants de cada lloc del territori.

Les estratègies de desenvolupament que es proposen a cada nucli o àrea urbana són les següents:

- Creixement potenciat. El Pla assigna aquesta estratègia de creixement a aquelles àrees que haurien d'augmentar, o consolidar, el seu rang com a nodes territorials. Es tracta de centres que exerceixen capitalitats clares, que han assolit una significació urbana remarcable, que tenen un pes demogràfic rellevant dins l'àmbit, que gaudeixen d'unes condicions excel·lents d'accessibilitat i connectivitat en el territori i que disposen de prou sòl amb aptitud per a absorbir aquest creixement d'una manera sostenible i que, per tant, poden adoptar un paper significatiu en l'estructuració de la xarxa de ciutats catalanes i en el reequilibri poblacional del conjunt de Catalunya.
- Creixement mitjà o moderat. El Pla assigna aquesta estratègia en aquells nuclis o àrees de mitjana o petita dimensió urbana que, sense l'objectiu d'augmentar el seu pes relatiu en el territori, per les seves condicions de sòl i de connectivitat, poden tenir un creixement proporcionat a la seva realitat física com a àrees urbanes.
- Creixement de reequilibri. El Pla assigna aquesta estratègia en aquelles àrees i nuclis de poca extensió, on el creixement ha d'adequar-se a les dinàmiques demogràfiques i econòmiques pròpies del municipi i a la consecució d'un millor equilibri de la piràmide d'edats.
- Canvi d'ús i reforma interior. El Pla assigna aquesta estratègia per a fomentar la mixticitat d'usos de les àrees urbanes, afavorir l'equilibri entre habitatges i llocs de treball i alhora mantenir i reforçar el paper que han assolit com a polaritats urbanes algunes àrees que tenen poques possibilitats físiques d'expandir-se.
- Millora urbana i compleció. El Pla assigna aquesta estratègia en aquells nuclis que per la seva petita dimensió no tenen capacitat per a estructurar extensions urbanes, no disposen de gaire sòl apte per a la urbanització o tenen un baix nivell d'accessibilitat per raons de posició territorial.
- Manteniment del caràcter rural dispers. El Pla assigna aquesta estratègia a aquelles entitats formades per agrupacions d'edificacions rurals i estableix que caldrà que es mantingui la configuració de l'assentament, el seu caràcter estrictament rural i el règim de sòl no urbanitzable.

Sistema d'infraestructures:

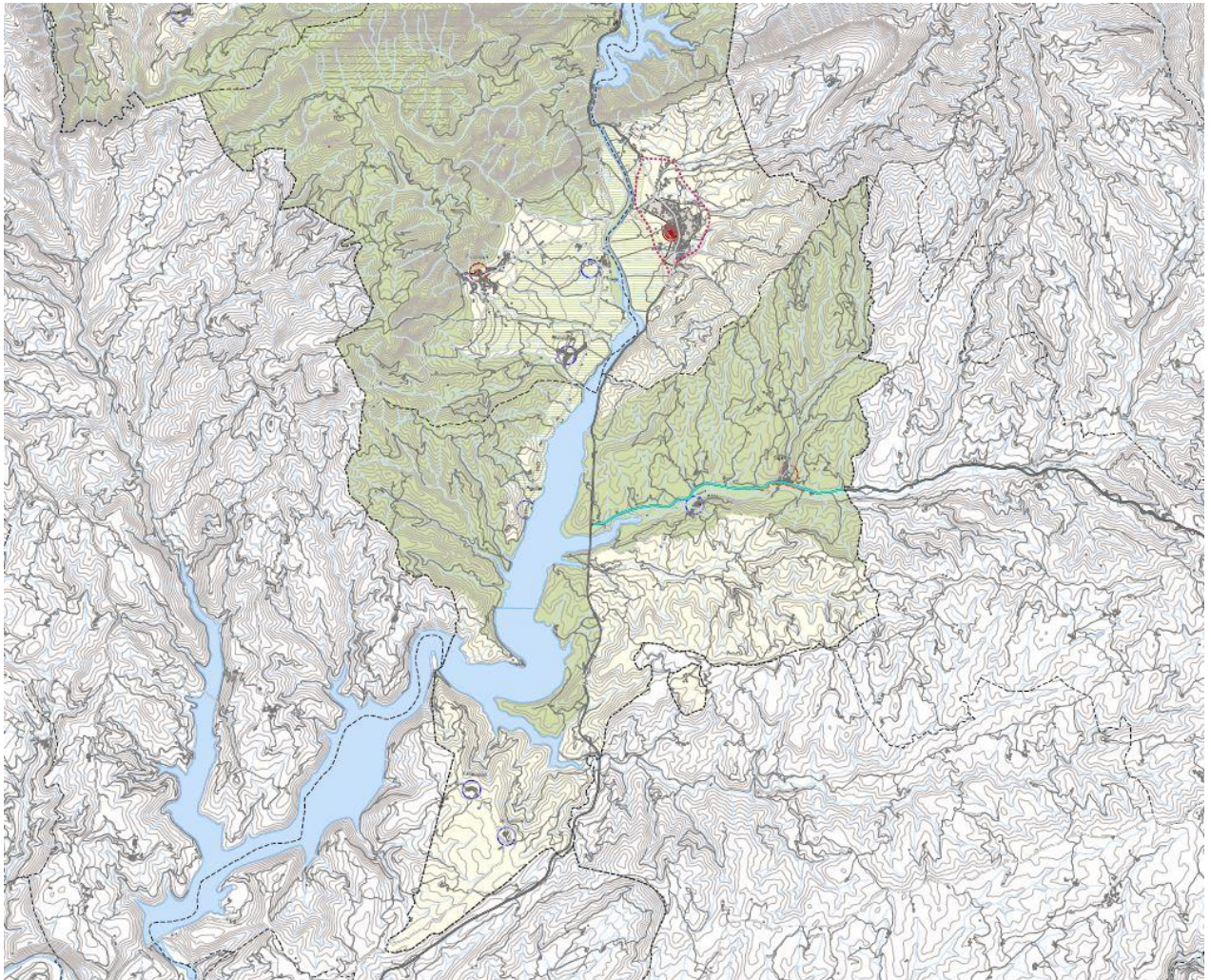
Pel que fa a les xarxes d'infraestructures viàries la proposta del pla territorial distingeix sobre quatre tipus diferents:

- Nou traçat indicatiu (com una proposta directa del pla),
- Condicionament de via,
- Nou traçat indicatiu (a mode de previsió),
- Traçats en estudi.

4.1.2. Pla territorial parcial de l'Alt Pirineu i Aran

El Pla territorial parcial de l'Alt Pirineu i Aran va ser aprovat definitivament pel Govern de Catalunya en data 25 de juliol de 2006 i publicat a l'Acord de Govern i la seva normativa en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 4714, de 7 de setembre de 2006, a l'efecte de la seva executivitat immediata.

És un dels dos plans territorials que incideixen en el PDU ja que afecta als municipis de l'Alt Urgell que estan inclosos en el seu àmbit (Oliana, Peramola i Bassella), conformant el que el Pla determina com el Sistema d'Oliana.

Imatge del PTPAPiA (Alt Urgell baix. Entorn Oliana)

Sistema d'espais oberts:

En relació als espais oberts el pla determina com a sòl de **protecció especial** els espais que ja tenen una protecció de caràcter sectorial o supramunicipal, espais de protecció pel seu interès agrari o natural, els espais naturals de valor regional i els principals connectors ecològics territorials. Així en els plànols de proposta del Pla hi figuren els espais següents:

- 1c: Tram final de la Ribera Salada,
- 2c: Ribera Salada,

- 3c: Roques del Corb i Sant Honorat de Sant Marc de Bassella,
- 4c: Bosc de les Anoves. Serra de les Canals,
- 24c: Riu Segre a Ollana,
- 40c: vessant sud de la Serra d'Ollana.

En total el pla determina com a sòl de protecció especial en la comarca de l'Alt Urgell un total del 71% de la seva superfície. Aquests espais es troben identificats en els corresponents plànols d'informació, detallant la seva qualificació urbanística corresponent en cada un dels POUM's respectius.

Pel que fa al sòl de **protecció territorial**, en l'àmbit del PDU no hi ha superfície amb aquesta consideració per part del Pla territorial així que la resta de sòl no urbanitzable corresponent als tres municipis de l'Alt Urgell té la consideració de **protecció preventiva**.

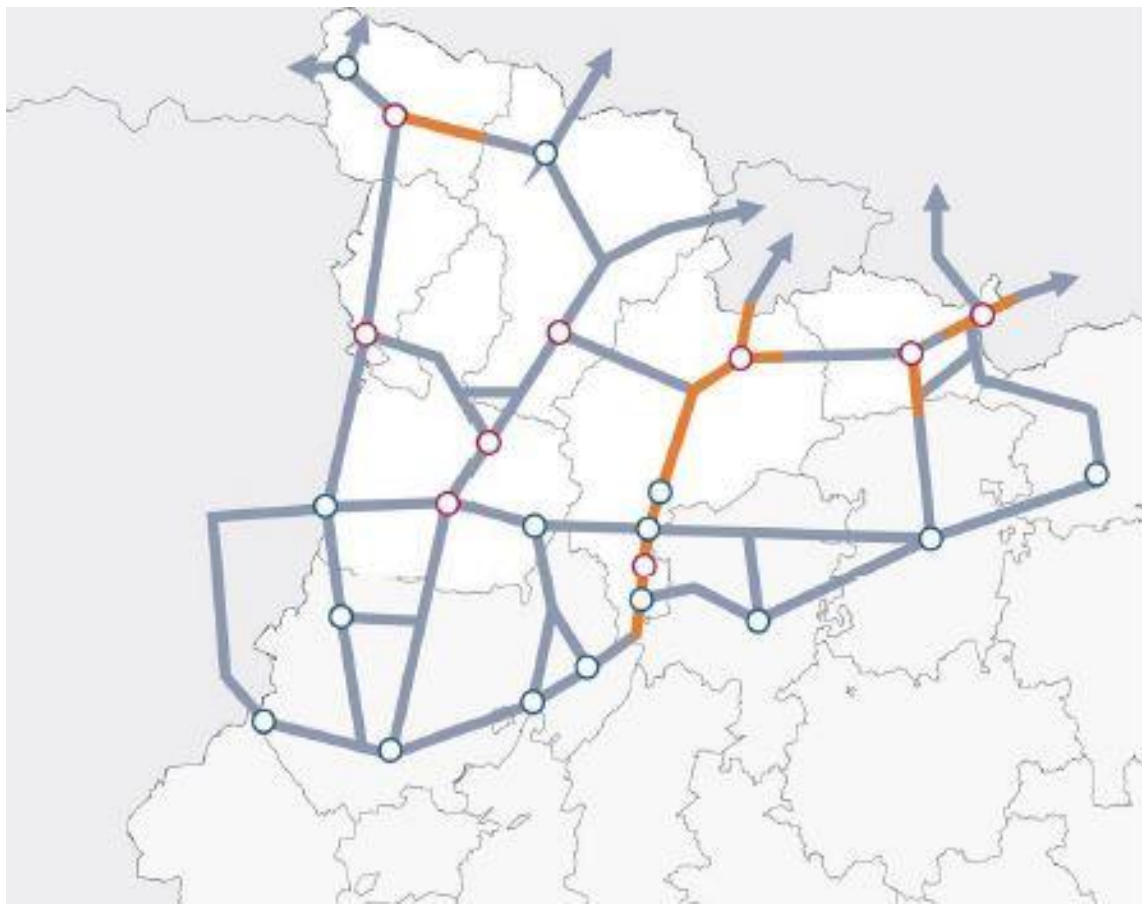
Sistema d'assentaments:

D'acord amb els objectius dels plans territorials es realitza una proposta d'assolir un paper territorial per a cadascun dels nuclis de població en vistes a l'escenari de l'any 2026. Així per a Ollana, com a capital del seu sistema urbà i amb terrenys aptes per a la urbanització, ha de concentrar el major potencial de creixement del sistema per tal de desenvolupar-se com a centre que aglutini activitat i població i estructuri el territori de la part sud de la comarca. Per al nucli de Peramola, com a segon nucli amb una certa entitat i situat a la mateixa plana però a l'altre costat del riu, es proposa un creixement moderat d'acord amb el sòl accessible i el sòl apte al seu entorn. Ogern, el nucli de Bassella que concentra la major població del municipi, es proposa un creixement de reequilibri sense sobrepassar la carretera que li permeti aprofitar el seu emplaçament al costat de la carretera que comunica amb el Solsonès. Per a la resta de nuclis del sistema d'Ollana es proposa que es potenciïn les estratègies de millora i compleció que permetin la seva consolidació.

Sistema d'infraestructures:

El que el Pla anomena com a "eix del Segre" permet connectar els municipis de la Seu d'Urgell i de Puigcerdà, els dos amb més pes de l'àrea del Pirineu, amb la resta de nuclis de Catalunya comunicant-se amb l'eix del Llobregat, la plana de Lleida i la zona de Tarragona, essent l'accés més utilitzat per arribar a Andorra fent que aquesta via sigui a dia d'avui la més transitada del Pirineu. Per aquest motiu es proposa que l'única manera d'assumir aquesta mobilitat sigui a través del seu desdoblament. Amb aquesta previsió el pla territorial va preveure el condicionament d'una part de la carretera C-14 i la variant del nucli d'Ollana, dibuixant dos traçats possibles, que posteriorment el POUM va centrar en un de sòl.

Pel que fa al transport públic es remarca la importància del nucli de la Seu d'Urgell en el Pirineu, amb un total a l'entorn dels 60 serveis diaris. La majoria d'aquestes rutes connecten la Seu amb les capitals catalanes i transcorren per l'eix del Segre fent una part d'aquestes parada a Ollana, amb total de 10 serveis diaris. Pel que fa al transport col·lectiu es destaca la importància de tenir les diferents rutes interconnectades entre elles amb la facilitat de poder accedir a un servei variat i amb facilitat d'accés als diferents nuclis del territori per part dels usuaris.

Imatge del PTPAPiA (Eixos de mobilitat amb IMD major de 10.000 vehicles / dia en l'escenari 2025)

En relació a la resta de sistema d'infraestructures que aborda el pla territorial no es realitza proposta per a l'àmbit del pla director.

4.1.3. Pla territorial parcial de Ponent

El Pla territorial parcial de les Terres de Ponent va ser aprovat definitivament pel Govern de Catalunya en data 24 de juliol de 2007 i publicat a l'Acord de Govern i la seva normativa en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 4982, de 5 d'octubre de 2007, a l'efecte de la seva executivitat immediata.

Sistema d'espais oberts:

En relació als espais oberts el pla determina com a sòl de **protecció especial** els espais que ja tenen una protecció de caràcter sectorial o supramunicipal, espais de protecció pel seu interès agrari o natural, els espais naturals de valor regional i els principals connectors ecològics territorials. Així en els plànols de proposta del Pla hi figuren els espais següents com sòl no urbanitzable de valor natural i connexió:

- 30. Serra del Munt i tram mig del Segre. Àrea fluvial del curs mig del Segre amb salzedes, alberedes i rouredes. També bosquines mediterrànies i matollars gipsícoles. Pel que fa a la fauna, presència de la llúdriga, turó, aufrany, àguila cuabarrada, blauet, merla d'aigua, oreneta cua-rogenca i llagosta.

- 31: Capçalera del riu Rialb. Gran extensió forestal de pinassa. Sector important també per a grans rapinyaires com el voltor, l'aufrany, el trençalòs i l'àguila daurada. Presència del gat fer, cérvol, cabirol, llúdriga i cranc de riu,
- 34. Tiurana – Barranc de la Bastida. Zona de mosaic de boscos, bosquines i conreus de secà que connecten els espais forestals del nord de la comarca de la Noguera amb els mosaics del nord de la Segarra. Presència de llúdriga, gat fer i turó. Sector important per a rapinyaires com l'aufrany, l'àguila daurada, el trençalòs, l'àguila cuabarrada i àguila calçada. També de l'astor, el duc i el voltor. Entre amfibis i rèptils, tritó pirinenc, salamandra, tòtil, gripau d'esperons, reineta, llangardaix ocel·lat i vidriol.

Aquests espais es troben identificats en els corresponents plànols d'informació, detallant la seva qualificació urbanística corresponent en cada un dels POUM's respectius.

Pel que fa al sòl de **protecció territorial**, en l'àmbit del PDU aquest es concentra en zones amb risc d'inundabilitat o àrees de protecció pel que fa a les unitats de paisatge, i es troben en la confluència del riu Segre i el Llobregós situat al sud de Ponts. Tot el sòl que resta dins l'àmbit del PDU té la consideració de **protecció preventiva**.

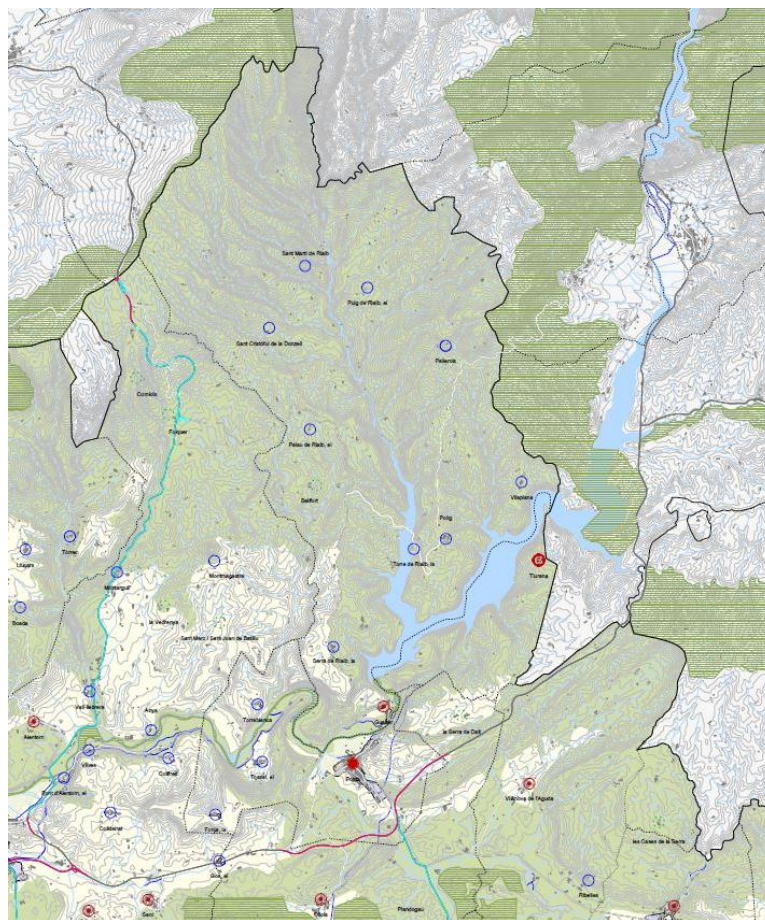
Sistema d'assentaments:

El pla territorial delimita el subsistema de Ponts on agrupa vuit municipis, entre els que hi ha els tres de la Noguera que formen part de l'àmbit del PDU. D'acord amb la característiques i l'anàlisi que s'ha realitzat de cadascun del municipis el pla realitza una proposta assenyalant un paper territorial per a cadascun dels nuclis de població dins del sistema on han estat inclosos. Així per a Ponts, com a capital del seu sistema urbà i amb terrenys aptes per a la urbanització, se li assigna un creixement potenciat per la polaritat subcomarcal que representa. Per al nucli rural de Gualter, Baronia de Rialb, es proposa un creixement moderat.

Per al nucli de Tiurana el pla proposa una estratègia específica ja que ateses les circumstàncies especials i d'acord amb el paper territorial de nucli rural en reconstrucció que li reconeix aquesta estratègia li ha de permetre recuperar la dimensió de l'antic nucli homònim. Pel que fa a la resta de nuclis identificats, tots dins el terme municipal de Baronia de Rialb, el pla assigna una estratègia de millora i compleció de petits nuclis rurals.

Sistema d'infraestructures:

Tal i com ja hem vist abans en l'apartat d'infraestructures del Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran l'àmbit del PDU es troba creuat per l'eix del Segre. Per la seva rellevància el pla territorial també el classifica com a via estructurant primària, concretant que aquestes vies seran majoritàriament segregades i podran tenir secció transversal 2+2 si es justifica en els plans sectorials i els projectes de traçat. En relació a aquesta via proposa el condicionament dels trams Agramunt-Tàrrega i Tàrrega-Ciutadilla incloses les variants locals de traçat a les travesses urbanes de Tàrrega, - Agramunt, Artesa de Segre i Ponts, per permetre millor l'accessibilitat general a l'Alt Urgell i Andorra i al seva connexió amb el Camp de Tarragona i Barcelona.

Imatge del PTPP (Noguera. Entorn Ponts)

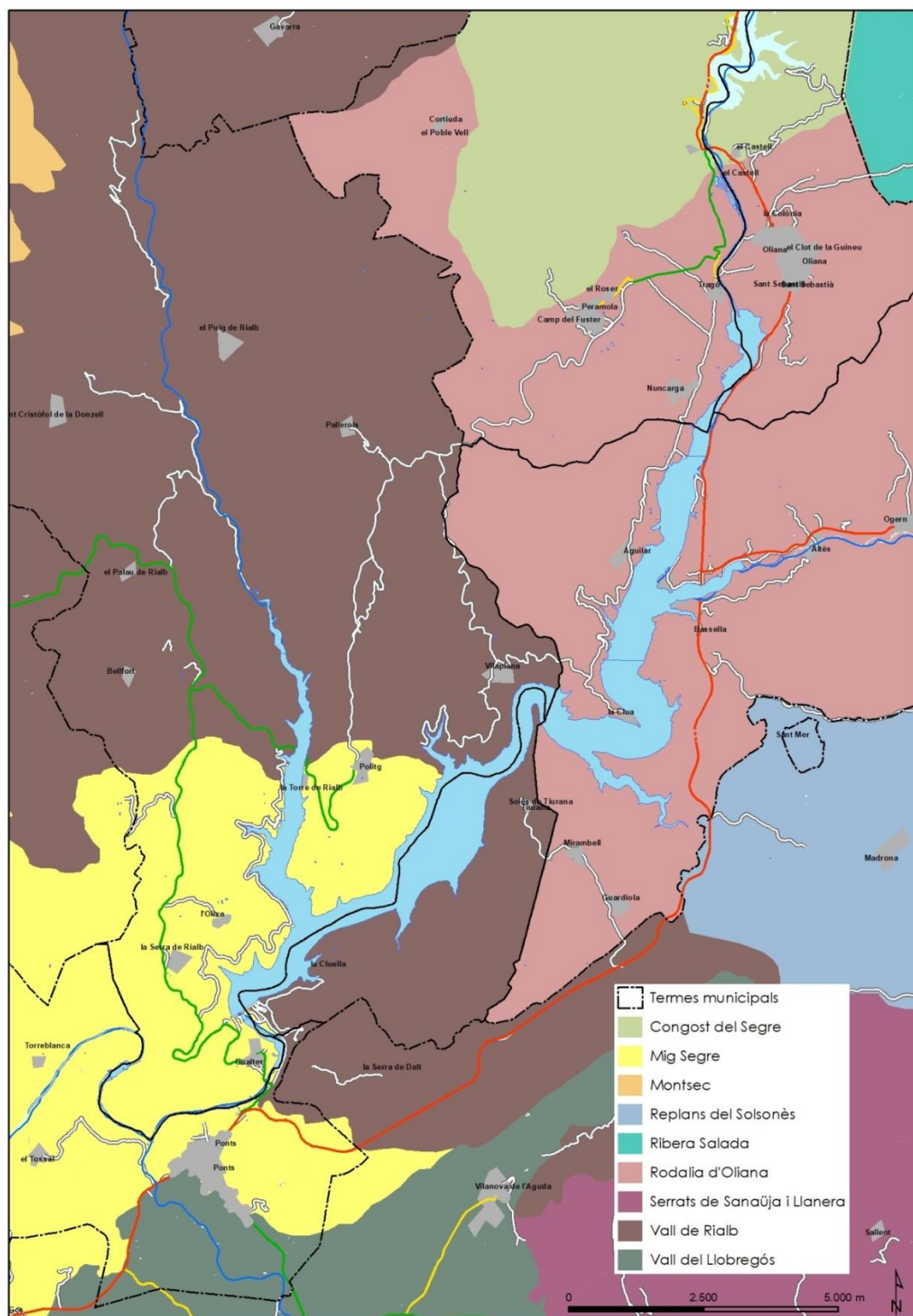
4.2. Catàlegs de paisatge

4.2.1. Instruments de paisatge en l'àmbit del pla. Els Catàlegs del paisatge

Els catàlegs de paisatge són un dels instruments previstos per la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge de Catalunya, amb l'objectiu de preservar els valors naturals, patrimonials, culturals, socials i econòmics del paisatge en un marc de desenvolupament sostenible. Aquests instruments són documents de caràcter descriptiu i prospectiu que determinen la tipologia dels paisatges de Catalunya, n'identifiquen els valors i l'estat de conservació i proposen un horitzó de futur d'acord amb les aspiracions de la ciutadania per mitjà d'uns objectius de qualitat. En efecte, els catàlegs de paisatge són les eines que ens permeten conèixer com és el nostre paisatge i quins valors té, quins factors expliquen que tinguem un determinat tipus de paisatge i no un altre, com evoluciona el nostre paisatge en funció de les actuals dinàmiques econòmiques, socials i ambientals i, finalment, defineixen quin tipus de paisatge volem i com podem assolir-lo.

L'embassament de Rialb i rodalia s'inclou dins de dos catàlegs de paisatge, d'una banda, el Catàleg del Paisatge de les Terres de Lleida aprovat definitivament el 5 d'agost de 2008 (Edicte de 10 de setembre de 2008, sobre una Resolució del conseller de Política Territorial i Obres Públiques d'aprovació definitiva del Catàleg de Paisatge de les Terres de Lleida) representat en les unitats de paisatge de Mig Segre i la Vall de Rialb; d'altra banda, també forma part de la unitat Rodalia d'Oliana, que s'inclou en el Catàleg del Paisatge de l'Alt Pirineu i l'Aran, aprovat definitivament el 3 d'abril del 2013 (Edicte de 9 d'abril de 2013, sobre una resolució del conseller de Territori i Sostenibilitat d'aprovació definitiva del Catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i Aran).

L'àmbit no està inclòs en cap carta del paisatge. En canvi, però, s'inclou principalment en tres unitats de paisatge, degut a la seva extensa superfície. En el catàleg de les Terres de Lleida, és la unitat 2 "Vall de Rialb" la que afecta a la major part de l'àmbit de l'embassament, ja que aquest unitat està integrada majoritàriament pel terme municipal de la Baronia de Rialb i Tiurana. Respecte la unitat 3 "Mig Segre" ocupa una part del terme de Baronia de Rialb, a la banda oriental de la unitat i part del terme de Ponts. I respecte la unitat de l'àmbit inclosa en el catàleg de l'Alt Pirineu i l'Aran, 16 "Rodalia d'Oliana" i inclou una part del terme de Tiurana i una del terme d'Oliana.

Unitats de paisatge a l'entorn de l'embassament de Rialb

Respecte les unitats de paisatge incloses dins del Catàleg de les Terres de Lleida, la unitat 2 “Vall de Rialb”, es caracteritza per incloure una notable varietat de paisatges; tot i que la matriu forestal, ha estat oberta per tessel·les llaurades enmig dels boscos, sovint centrades per minúsculs nuclis de població i masos d'origen reculat en el temps, com demostra l'abundància d'ermites romàniques. Tanmateix, ara el territori està profundament despoblat. Un fet característic de la unitat, és la presència del riu Rialb, un element important, atès que ha generat un enyorjat paisatgísticament molt notable. El territori de la unitat, és de vocació clarament forestal, on destaca el color verd de les pinedes, les quals formen un mantell sovint continu, interromput solament pel rocam que en alguns punts es presenta molt compacte i forma cingleres imponents. La recent construcció del pantà de Rialb ha transformat notablement aquest paisatge. En darrer lloc, destacar que les carreteres d'accés al pantà de Rialb i els trams de la C1412b anteriors i posteriors a Palau de Rialb configuren itineraris d'indubtable interès paisatgístic per a la percepció del caràcter d'aquesta unitat. L'altra unitat de paisatge que constitueix l'embassament de Rialb dins del Catàleg de les Terres de Lleida, és la unitat 3 “Mig Segre”, que coincidint amb el tram mitjà del riu Segre, i corresponen fisiogràficament amb un altiplà dissecat per l'erosió d'aquest riu i dels seus afluents, determina la caracterització d'unes valls relativament obertes i planeres; unes terrasses fluvials superiors fortament erosionades i escampades pels tossals immediats, mentre que les inferiors formen una banqueta contínua al costat del riu, intensament aprofitada pels conreus de regadiu.

L'embassament de Rialb inclou també la unitat 16 de “la rodalia d'Oliana” del catàleg de paisatge de l'Alt Pirineu i l'Aran, , que es caracteritza per ser la porta del Pirineu per la Vall del Segre, una via d'accés a la conca alta del riu Segre des d'Andorra fins a la Cerdanya. Es tracta d'un paisatge mediterrani continental solcat per la verda vall del Segre; i un paisatge fluvial marcat decisivament per les obres hidràuliques, com per exemple la cua del pantà de Rialb, que inunda part de la plana.

4.2.2. Objectius de qualitat paisatgística generals dels catàlegs

Cadascun dels Catàlegs de Paisatge estableix uns objectius formulats per a tot el seu àmbit territorial considerant els aspectes relacionats amb el paisatge que són més significatius per al conjunt del territori o que són aplicables a més d'una unitat de paisatge, i són tots ells coherents amb els objectius generals de qualitat paisatgística que l'Observatori del Paisatge ha definit per a tot Catalunya. En general, aquests objectius fan referència a la necessitat d'aconseguir:

- paisatge urbà rehabilitat i valoritzat en la seva part històrica,
- nuclis amb creixements urbanístics ordenats i dimensionats a les necessitats reals,
- paisatges naturals que facin compatible l'activitat agropecuària, l'explotació de recursos naturals i l'ús turístic,
- sòl no urbanitzable endreçat i amb construccions rurals adaptades a l'entorn,
- vies de comunicació integrades paisatgísticament,
- accessos als nuclis urbans endreçats i que reforcin la seva identitat,
- l'emplaçament d'àrees industrials i d'activitats ubicades en zones no preferents o notòries,
- paisatge fluvial ben conservat amb funcionalitat connectora d'acord amb la seva dinàmica i accessible per les activitats d'oci,
- xarxa de miradors i itineraris que posi en valor les panoràmiques més rellevants,
- paisatges capaços de sustentar iniciatives turístiques arrelades al territori i basades en els seus valors naturals, culturals i estètics.

4.2.3. Objectius de qualitat paisatgística específics per unitats

Alhora de concretar objectius per a la zona d'estudi i voltants, els Catàlegs estableixen uns objectius de qualitat paisatgística específics de cada unitat de paisatge. Entre aquests, aquells que fan referència o tenen més relació amb l'àmbit d'estudi se'n poden assenyalar els següents atenent cadascun dels catàlegs i unitats de paisatge:

Catàleg de les Terres de Lleida

Unitat 2 “Vall de Rialb”

- **OQP2.1**
 - La surgència càrstica del Forat de Bulí, les gorges i un congost del riu Rialb ben conservats i aptes per a un gaudi respectuós del paisatge.
- **OQP2.2**
 - Un patrimoni religiós en indrets enlairats i enmig de pinedes de pinassa i pi roig que mantingui la seva presència en el paisatge (monestir de Santa Maria de Palau de Rialb, ermita de Mare de Déu de Solers, etc.).
- **OQP2.3**
 - Una carretera C-1412b ordenada per a l'observació de la Vall de Rialb, tant singular i lliure d'edificacions que impedeixin la contemplació del paisatge.
 - Les sinuoses carreteres de la vall de Rialb, especialment les d'accés al pantà de Rialb i els trams de la carretera C-1412b anteriors i posteriors a Palau de Rialb, configuren itineraris d'indubtable interès paisatgístic que permeten la descoberta de la unitat. [...]

Unitat 3 “Mig Segre”

- **OQP3.1**
 - Un paisatge fluvial del riu Segre i un entorn del pantà de Rialb ordenats, ben conservats i gestionats, que mantingui la singularitat del bosc de ribera i que permeti el seu gaudi per part de la població. [...]
- **OQP3.2**
 - Un paisatge agrícola tradicional entre Artesa de Segre i Ponts viu i ben gestionat.

Catàleg de l'Alt Pirineu i l'Aran

Unitat 16 “Rodalí d'Oliana”

- **OQP16.1**
 - Un paisatge a l'entorn d'Oliana que aprofiti la necessària integració de la cua de l'embassament de Rialb amb un nou escenari a les ribes del riu Segre i l'horta que l'envolta. D'altra banda, aprofitar aquestes intervencions en el paisatge per integrar millor les perifèries de la localitat, afectades per desenvolupaments industrials passats que no han tingut massa cura pel manteniment d'una certa harmonia arquitectònica amb el nucli històric.

- **OQP16.2**

- Uns paisatges agrícoles i forestals al marge dret del riu Segre que conservin tota la vitalitat i riquesa del mosaic actual.

- **OQP16.3**

- Uns creixements dels assentaments urbans de la Rodalia d'Oliana ordenats i que no comprometin els valors del paisatge que alberga, ni els valors dels espais circumdants.

- **OQP16.4**

- Una agricultura de secà i de regadiu amb els seus elements associats (canals, sèquies, tipologia del parcel·lari) potenciats i revaloritzats com a definidors de les particularitats estètiques i productives del paisatge de la unitat, especialment al voltants de Peramola, Nuncarga, Tragó i la Ribera Salada.

- **OQP16.5**

- Un paisatge de l'arquitectura medieval, amb castells, torres de guaita, fortificacions i construccions religioses, restaurat i potenciat com a recurs didàctic i turístic. Destaquen el castell i la torre dels Moros de Peramola, el castell i poble d'Aguilar, els temples religiosos de Sant Sadurn de la Salsa,
- Santa Llúcia de Tragó, Sant Miquel de Peramola, els pont d'Ogern i Peramola i el Pou de gel d'Oliana.

- **OQP16.6**

- Un paisatge de masses forestals amb espais oberts gestionats, tot evitant l'alt risc d'incendi.

- **OQP16.7**

- Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzin les panoràmiques més rellevants i permetin descobrir i interactuar amb la diversitat i els matisos dels paisatges de la Rodalia d'Oliana.

4.2.4. *Criteris i accions previstes a les unitats de paisatge*

Ambdós Catàlegs alhora de concretar criteris i accions per l'embassament de Rialb especifiquen les següents propostes a tenir en compte des de la perspectiva de la gestió i l'ordenació del territori:

Catàleg de les Terres de Lleida

- **Unitat 2 “Vall de Rialb”:**

- Àrees amb valors especials a protegir:

- Ribes del riu Rialb.

- Àrees de foment de la gestió:

- Hàbitat de ribera del riu Rialb.
- Espais amb la presència de masses de roure valencià i pinedes situades en els barrancs i torrents que conflueixen al riu Rialb.

- Àrees susceptibles d'accions d'ordenació:

- Construcció de la connexió del canal Segarra-Garrigues a la presa de Rialb.
- Condicionar els miradors de la unitat:

- a) Carretera C-1412b a les proximitats de Palau de Rialb
- b) Carretera d'accés al Pantà de Rialb
- c) Carretera L-512 al nord de Folquer
- d) Ermita de la Mare de Déu de Solers
- e) Carretera de Ponts a Folquers
- f) Llogarret del Puig de Rialb

- **Unitat 3 “Mig Segre”:**

- Àrees amb valors especials a protegir:
 - o -Hàbitat de ribera del riu Segre i afluents.
- Àrees susceptibles d'accions d'ordenació:
 - o Àrees de conreu recentment abandonat a Montmagastre, Sant Isidre a Ponts i la Torre de Rialb.
- Senyalitzar els recorreguts d'interès o itineraris paisatgístics als punts de principi i final:
 - (...)
 - c) Gualter – Folquer

Catàleg de l'Alt Pirineu i l'Aran

- **Unitat 16 “Rodalia d'Oliana”:**

- Propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a la gestió:
 - o 16.3 Gestionar la cua de l'embassament de Rialb amb criteris que no es basin únicament en els usos i gestions tradicionals d'una presa. Posar en marxa el projecte de contrapesa amb finalitats lúdiques i paisatgístiques, tenint en compte l'entorn agrícola i recuperant la vegetació de ribera.
 - o 16.6 Promoure la restauració, utilitzant materials que s'integrin en l'entorn, de masies, ermites, esglésies i castells i millorar la seva senyalització, per tal de millorar l'oferta turística i enriquir els itineraris existents.
- Propostes de criteris i accions dirigits prioritàriament a l'ordenació:
 - o 16.11 Restaurar els àmbits de vegetació de ribera degradats, mitjançant espècies autòctones, i establir criteris d'actuació en les àrees fluvials d'acord amb els elements estructuradors predominants en el paisatge, com les alineacions d'arbres, els fruiters o els recs i canals d'aigua, sobretot en la zona negada per la cua del pantà de Rialb.
 - o 16.16 Promoure una xarxa d'itineraris paisatgístics i de miradors accessibles a peu o amb vehicles, on la percepció i interacció amb el paisatge és més àmplia i suggerent: es tracta dels miradors de Mirambell i Peramola, l'itinerari motoritzat dels congostos prepirinencs del Segre, i el no motoritzat del GR-1 sender transversal.

4.2.5. Miradors

En totes les unitats de paisatge s'hi localitzen uns miradors, des dels quals es pot observar la bellesa del paisatge que envolta i/o constitueix aquestes unitats. En la unitat de “la rodalia d'Oliana”, es caracteritzen per un relleu planer en la zona central d'aquesta unitat, és per això, doncs, que els millors miradors es troben en els indrets elevats que la circumden pel seu costat nord, a banda i banda del grau d'Oliana. Alguns d'aquests indrets són: l'antic emplaçament de la vila vella d'Oliana; la Mare de Déu de Castell-Ilebre; el grau d'Oliana i l'embassament d'Oliana. A banda d'aquests miradors, també es localitzen una sèrie de punts d'observació i gaudi del paisatge, com el poble de Mirambell, que des de la seva posició elevada de la serra de Pubill resulta un excel·lent mirador de la unitat, des d'on es domina la vall del Segre (inundada parcialment per l'embassament de Rialb), els Plans de Palau i de Tragó, la vila d'Oliana i les imponents serres d'Aubenç i de Turp. Un altre punt interessant és l'església de la Mare de Déu de Castell-Ilebre, que es troba emplaçada dalt d'una aresta rocallosa. I en darrer lloc, el mirador de Peramola, que té unes vistes excel·lents sobre les planes agràries de Palou i Tragó, el nucli d'Oliana (a l'extrem oposat de la plana) i les canals rocoses que tanquen les visuals al nord. A més, en direcció est, es pot observar també la vall del riu Rialb fins a Comiols i la forma zigzaguejant del pantà al sud.

Pel que fa a la unitat del “Mig Segre”, es caracteritza perquè gran part d'aquesta manté escasses relacions visuals internes i té unes condicions pràcticament nul·les de domini visual. La seva configuració topogràfica, de vall closa i autònoma, provoca que la visibilitat sigui directa al seu entorn més pròxim i es concentri al interior de la vall. D'altra banda aquesta unitat es presenta com a referència visual per a la resta del territori.

En la unitat “Vall de Rialb” inclosa dins del Catàleg de les Terres de Lleida, els principals miradors es troben al nord de Folquer, a la vora mateix de la carretera L-512 (panoràmiques a l'est de la unitat i a la unitat Mig Segre); a l'ermita de la Mare de Déu de Solers (panoràmiques a la unitat Mig Segre i a l'extrem sud-est de la unitat); a mig camí de la carretera de Pons a Folquer (panoràmiques a la unitat Mig Segre i el sector central meridional de la unitat) i al llogarret del Puig de Rialb (panoràmiques al sector nord de la unitat).

Per a l'àmbit del PDU s'han definit els miradors següents:

Codi	Nom	Localització	Descripció
1	Mirambell	Serra del pubill	Des d'on es domina la vall del Segre, els Plans de Palau i de Tragó, la vila d'Oliana i les imponents serres d'Aubenç i de Turp.
2	Església de la Mare de Déu de Castell-Ilebre	Emplaçada dalt d'una aresta rocallosa	Des d'on es controlava la plana d'Oliana
3	Mirador de Peramola	Peramola	Té unes vistes excel·lents sobre les planes agràries de Palou i Tragó, el nucli d'Oliana i les canals rocoses que tanquen les visuals al nord
4	Ermita de la Mare de Déu de Solers		Panoràmiques a la unitat Mig Segre i a l'extrem sud-est de la unitat
5	A mig camí de la carretera de Pons a Folquer		Panoràmiques a la unitat Mig Segre i el sector central meridional de la unitat
6	Llogarret del Puig de Rialb		Panoràmiques al sector nord de la unitat
7	Mirador de Nuncarga	Al terme municipal de Peramola, pròxim al nucli agregat de Nuncarga	
8	Mirador de Cosconera	Al terme municipal de Bassella, pròxim al nucli agregat d'Aguilar.	

9	Mirador de la Coma	Al terme municipal de Bassella, pròxim al nucli agregat de la Clua	
10	Mirador de Sant Ermengol	Al terme municipal de Tiurana. es troba situada al damunt d'un serrat, abans d'arribar al poble de Tiurana	
11	Torreblanca	Al terme municipal de Ponts, pròxim al nucli agregat de Torreblanca	
12	Sant Pere de Ponts	Al terme municipal de Ponts.	
13	La Força	Al terme municipal de Ponts, pròxim al nucli agregat de la Força	

4.2.6. Itineraris, senders i rutes

Un altre tret característic d'aquestes unitats de paisatge són els nombrosos i interessants itineraris que s'hi localitzen. La unitat de Rodalia d'Oliana, inclosa en el catàleg de l'Alt Pirineu i l'Aran, s'hi localitza el GR-1, el sender transversal, un itinerari de gran recorregut que travessa el Prepirineu català, passant per les unitats de la Rodalia d'Oliana, la Vall de Rialb, la Conca de Tremp i el Montsec, al mateix temps que també travessa espectaculars i feréstecs congostos, com el de Mont-rebei o Tresponts. El sender creua la unitat de paisatge des de la serra de Sant Just fins el Roc de les Dues, passant per Oliana, el Pla de Tragó, Peramola i la Baronia de Rialb, a través d'aquest sender es podrà gaudir dels contrastos de la plana agrícola envoltada pels impressionants rocs calcaris.

Altres itineraris paisatgístics que es localitzen en la unitat són, la ruta a peu senyalitzada des de Peramola fins a la roca del Corb, travessant un entorn muntanyenc amb congostos i vistoses formacions rocoses com el Forat del Corb, el roc de Cògul o el Roc del Ros. Antics masos i forns abandonats mostren l'ús humà passat d'aquestes terres. Durant el trajecte s'albiren també àmplies panoràmiques de la contrada. Finalment, des de Peramola, seguint el sender GR-1 en direcció al Tossal de les Dues, es pot pujar al tossal de Sant Marc, on s'hi troba el mirador de Peramola.

Els itineraris de la unitat de la Vall de Rialb, venen determinats per Les sinuoses carreteres de la vall de Rialb, especialment les d'accés al pantà de Rialb i els trams de la carretera C-1412b anteriors i posteriors a Palau de Rialb, configuren itineraris d'indubtable interès paisatgístic que permeten la descoberta de la unitat.

Per a l'àmbit del PDU s'han definit els itineraris següents, algunes de tipus senderista, bicicleta –btt- o cavall i altres que també poden fer-se amb vehicle:

Codi	Nom	Localització	Descripció
1	Gr-1 Sender transversal	El sender creua la unitat de paisatge des de la serra de Sant Just fins el Roc de les Dues, passant per Oliana, el Pla de Tragó, Peramola i Baronia de Rialb.	Itinerari de gran recorregut que travessa el Prepirineu català, des del que es podrà gaudir dels contrastos de la plana agrícola envoltada pels impressionants rocs calcaris.
2	La ruta a peu senyalitzada des de Peramola fins a la roca del Corb	Terme municipal de Peramola	Travessa un entorn muntanyenc amb congostos i vistoses formacions rocoses

			com el Forat del Corb, el roc de Cògul o Roc del Ros.
3	Ruta de Gualter a Folquer	Municipi de la Baronia de Rialp i Artesa de Segre	Itinerari paisatgístic que segueix principalment per la carretera principal C-1412b
4	Carretera C-1412b anterior i posteriors a Palau de Rialb		Itineraris d'interès paisatgístic que permeten la descoberta de la unitat
6	Camí perimetral		Per veure l'embassament des de diferents punts i municipis, el bordeja una carretera i camí perimetral que permet, en alguns trams, observar la dimensió de la seva construcció i admirar la bellesa del paisatge

4.2.7. Components del paisatge

Amb la finalitat de sistematitzar la posterior definició de criteris d'ordenació paisatgística, mesures i accions s'adopta el següent llista de components o aspectes del paisatge de l'entorn de Rialb que seran objecte de regulació.

- 1. Relleu
- 2. Aigua
- 3. Vegetació natural
- 4. Modelació agrària
- 5. Assentaments urbans
- 6. Construccions aïllades
- 7. Infraestructures lineals
- 8. Àrees especialitzades

4.2.8. Conclusions

Alhora de prendre en consideració el paisatge en l'àmbit d'estudi resulta fonamental recollir tot el treball de base i interessant informació que aporten els Catàlegs del paisatge, tant de les Terres de Lleida com de l'Alt Pirineu i Aran, en especial atenent el treball específic per unitats que s'hi preveu. En efecte, l'àmbit d'estudi queda comprès fonamentalment en la unitat "Vall de Rialb", la unitat "Mig Segre" i la unitat "Rodalia d'Oliana", on per cadascuna s'estableixen objectius de qualitat paisatgística en bona part susceptibles d'assumir-se pel pla, una sèrie de criteris i accions a tenir en compte en la gestió i ordenació d'aquest territori i una xarxa de miradors i itineraris amb alt interès des del punt de vista visual i panoràmic.

L'àmbit del pla director es caracteritza per ser un territori profundament despoblat que inclou una notable varietat de paisatges. La matriu forestal ha estat oberta per terres llaurades, sovint centrades a l'entorn de petits nuclis i masos pretèrits. Destaca també la presència del paisatge fluvial, per una banda amb el riu Rialb que mostra punts amb engorjat sorprenents, per altra banda el riu Segre amb la tota la làmina del pantà de Rialb i l'obra hidràulica, però també amb redutes de vegetació de ribera i una cua d'embassament que inunda part de la plana i rodalia d'Oliana.

El paisatge també ve marcat per les imponents cingleres i serres que envolten el pantà generant itineraris i recorreguts amb alt interès com a recurs turístic.

4.2.9. Estratègies per a la millora i integració paisatgística

- Localització: optar per emplaçaments amb una estructura morfològica fàcilment adaptable a les noves necessitats d'ús, en porcions de terreny que permetin assumir l'ocupació necessària per als usos i activitats requerits sense perdre la proporció amb l'escala del paisatge.
- Implantació: prioritzar la implantació de les edificacions adaptant-les a la topografia del terreny, respectant les zones de protecció assenyalades pel planejament urbanístic i territorial.
- Dimensió: compactar les actuacions, ajustant al màxim la superfície adaptada per la nova activitat a la mínima i imprescindible.
- Ordenació: concebre tant les edificacions com les zones lliures com un projecte únic, estructurant l'ordenació de les instal·lacions de forma que es relacionin amb els condicionants del lloc on estan emplaçades (les línies d'ordenació del parcel·lari, les traces del cultiu, els vials, la vegetació, etc.) i minimitzant l'afectació de la coberta vegetal existent.
- Composició de l'edificació i instal·lacions: optar per composicions volumètriques que tinguin en compte tot el conjunt d'edificacions que es preveuen i garanteixin l'harmonia amb la topografia, els elements naturals de l'entorn i les construccions preexistents, aconseguint la millor relació entre construccions i els espais lliures, evitant impactes visuals innecessaris i possibilitar la utilització de vegetació com a mesures d'integració.
- Pendent: evitar ocupar els terrenys amb major pendent. Quan són necessaris anivellaments, es procurarà que l'aparició de murs de contenció de terres siguin de la menor dimensió possible, salvant els desnivells amb desmunts o talussos amb pendents que permetin la revegetació. Per tal de minimitzar l'impacte visual cal buscar que la topografia tingui continuïtat amb la morfologia de l'entorn, que s'evitin fenòmens erosius i s'asseguri la pervivència tan dels elements naturals existents com dels de nova plantació. Les edificacions s'esglaonen o es fragmenten per permetre una major adaptació al terreny.
- Parcel·la: la correcta inserció en el medi rural de qualsevol implantació requereix que aquesta ocupi la mínima part possible de la parcel·la, i que la resta mantingui el caràcter d'espai rural no artificialitzat. En aquest sentit, s'agruparan les edificacions proposades de forma que la superfície destinada a cultius sigui el més extensa possible.
- Vegetació: utilitzar aquest element per tal de cercar l'equilibri volumètric entre allò construït i allò natural, com a filtre visual de les construccions i com a elements de cobertura que garanteixi la permeabilitat. S'optarà per espècies i models de plantació propis del lloc, defugint dels enjardinaments tipus ornamental i revegetat els espais denudats amb espècies autòctones.
- Façanes i cobertes: s'unificaran tant com sigui possible els materials i els colors d'acabat del conjunt de les construccions i s'utilitzarà un cromatisme harmònic amb els colors propis de l'entorn, tot evitant aquells tons i materials que provoquin un alt contrast i lluïssors.

4.3. Planejament urbanístic municipal

El planejament urbanístic general dels municipis inclosos dins l'àmbit d'aquest PDU és el següent:

MUNICIPI	EXPEDIENT		AD	PUBLICACIÓ
PONTS	2014/054659/L	Pla d'ordenació urbanística municipal	17/01/2017	03/03/2017
BARONIA DE RIALB	2005/019348/L	Text refós articulat Normes subsidiàries de planejament	13/10/2005	14/12/2005
TIURANA	2007/026293/L	Pla d'ordenació urbanística municipal	23/10/2008	03/02/2009
BASELLA	2015/056233/P	Normes de planejament urbanístic. Municipis Alt Pirineu	18/02/2015	21/04/2015
PERAMOLA	2011/045106/L	Pla d'ordenació urbanística municipal	15/11/2012	11/03/2013
OLIANA	2009/039074/L	Pla d'ordenació urbanística municipal	28/06/2012	-

El planejament urbanístic general dels municipis inclosos dins l'àmbit d'aquest PDU és el següent:

4.3.1. Pla d'ordenació urbanística de Pons

El POUM de Pons va ser aprovat definitivament en data 17 de gener de 2017 i publicat al DOGC per a la seva executivitat en data 3 de març de 2017.

El terme municipal de Pons està inclòs en la seva totalitat dins aquest PDU i per tant s'inclouen totes les claus urbanístiques previstes en les normes. Així el POUM defineix les següents:

- Zona agrícola (clau 21),
- Zona forestal (clau 22),
- Zona de protecció territorial (clau 23),
- Zona paisatgística de valor (clau 24),
- Zona de protecció especial (clau 25)

La regulació de les diferents claus urbanístiques pel que fa al sòl no urbanitzable es basa en els punts 2.9 i 2.10 de les normes del Pla territorial parcial de Ponent

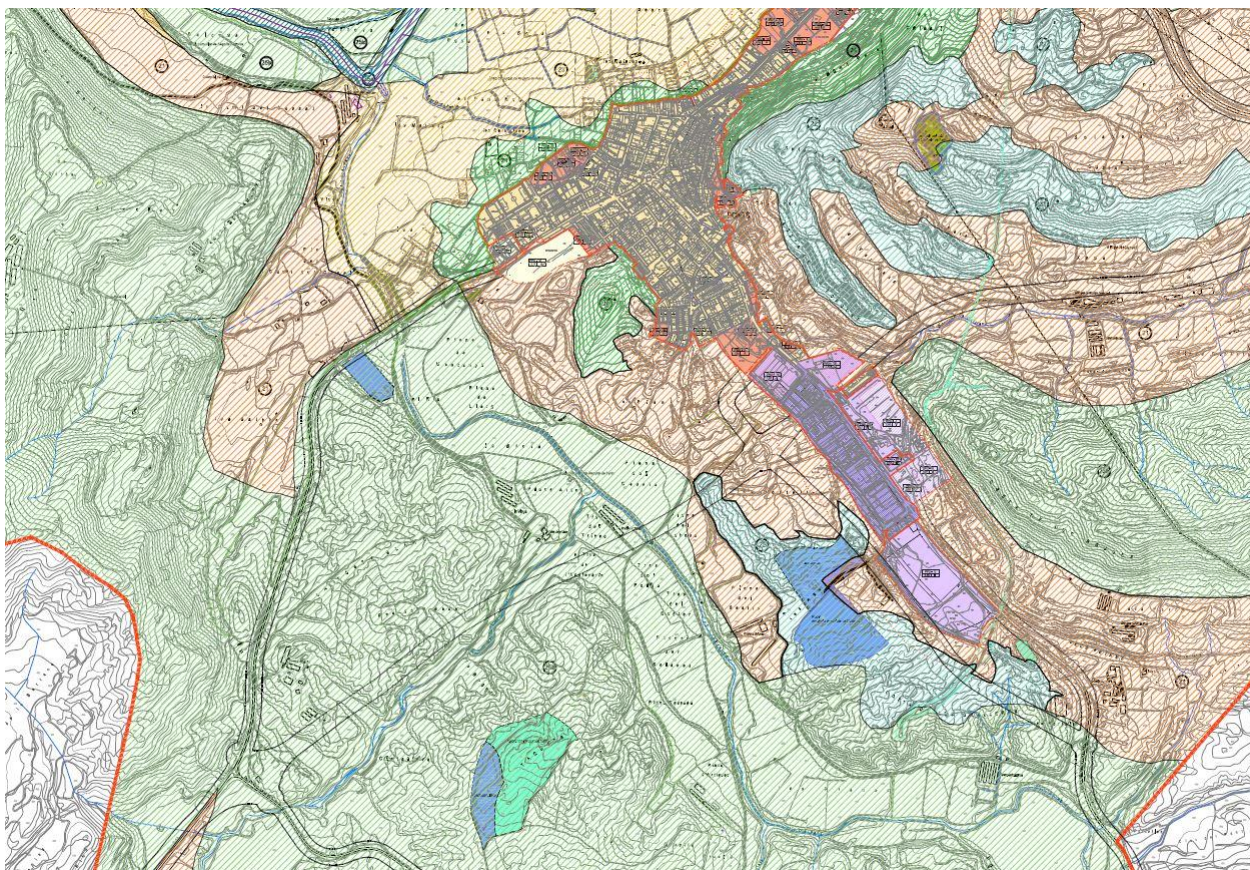
La zona agrícola (clau 21) comprèn aquells sòls que per les seves condicions tenen un alt valor agrícola tan de regadiu com de secà i els sòls que s'han de preservar del procés d'incorporació a àrees urbanes i s'ordena amb la finalitat d'assegurar la continuïtat de les explotacions agrícoles i ramaderes. Regula de forma específica que les noves edificacions d'aquestes instal·lacions es situïn lo més pròxim possible a les vies de comunicació existents sense afectar a l'àmbit de protecció paisatgística del nucli urbà i respectant les distàncies mínimes de la legislació sectorial. Els usos principals d'aquesta zona són l'agrícola, el ramader i d'explotació dels recursos naturals, prevalent davant qualsevol altre ús que pugui malmetre o resultar molest per als usos principals.

La zona forestal (clau 22) comprèn aquells sòls rústics poblats d'espècies arbòries o arbustives, de matolls i d'herbes, els erms situats en els límits dels boscos que siguin necessaris per a la seva protecció, els erms que per llurs característiques siguin adequats per a la reforestació i els prats de regeneració naturals, sempre que no estiguin compresos en zones de protecció especial o territorial. Regula de forma específica que les noves edificacions pròpies d'activitats agrícoles, ramaderes o d'explotació dels recursos naturals o associades a l'explotació d'aquestes s'han de situar sempre que sigui possible en els llocs de major clariança, allunyats de recursos hídrics i dels ecosistemes que hi estiguin associats, de carenes i de zones elevades i, en general, en llocs poc visibles.

La zona de protecció territorial (clau 23) comprèn aquells sòls en què, sense assolir el grau de valors naturals, agraris i mediambientals que tenen els sòls de protecció especial, convé també preservar per motius de riscos geològics, d'inundabilitat o d'altres afectacions que fan inadequat el seu aprofitament urbanístic pel seu valor paisatgístic,

identitari, d'estructuració territorial o d'interès social; pel seu valor per a activitats econòmiques estratègiques; o pel seu valor de reserva per raons de localització, connectivitat, topografia i condicions de l'àrea per a possibles infraestructures o equipaments d'interès estratègic en el futur. Regula de forma específica que s'admeten les activitats i les noves construccions dels apartats 4 i 6 de l'article 47 del TRLU, sempre i quan es justifiqui la inexistència d'alternatives raonables per emplaçar-les en sòl de protecció preventiva. En qualsevol cas, no s'admet la construcció d'habitatges, ja que l'ús d'habitatge no està admès, les edificacions existents es regeixen per la normativa general del sòl no urbanitzable i les noves edificacions pels mateixos paràmetres edificatoris que el sòl de protecció especial.

La zona paisatgística (clau 24) comprèn aquells terrenys que, sense assolir el grau de valors naturals, agraris i ambientals que tenen els sòls de protecció convé preservar pel seu valor paisatgístic- visual. Aquests sòls es regeixen per les determinacions normatives dels articles 2.8 del Pla Territorial Parcial del Ponent, amb les limitacions derivades de l'article de regulació d'usos d'aquesta normativa i el que estableix la legislació urbanística vigent. A l'entorn del nucli urbà identificats en els plànols d'ordenació no s'admet cap tipus de construcció a excepció de casetes d'eines obligatòriament de pedra seca o similar amb una superfície construïda màxima de 20 m².

Imatge del plànol d'ordenació del POUM de Ponts

La zona de protecció territorial (clau 25) comprèn aquells sòls en què concorren valors especials que justifiquen un grau de protecció altament restrictiu de les possibilitats de transformacions que els poguessin afectar. Aquesta protecció especial es correspon amb la què assigna la legislació sectorial –PEIN i Xarxa Natura 2000-, o bé el planejament territorial i urbanístic. La protecció especial es justifica en l'interès natural i ecològic dels terrenys (normalment amb usos agrícoles i ramaders) o en seu el valor agrícola productiu. En funció dels interessos i dels valors es distingeixen tres subzones:

- PEIN (clau 25a)

- Sòls de valor natural i connexió (clau 25b)
- Zones humides (clau 25c)

Les zones amb clau 25a i 25b es regularan d'acord amb els articles 2.5 i 2.6 de les normes del Pla territorial parcial de Ponent. S'admetran noves edificacions mentre siguin d'interès públic i complint amb els articles 46.4 i 47.6 del TRLU i siguin compatibles amb la motivació de la protecció especial, justificant que aquests es veuen millorats o potenciats i que no es pugui optar per la reutilització d'una construcció a una distància raonable.

Pel que fa a la subzona 25c no s'admet cap activitat susceptible de provocar la seva recessió i/o degradació d'acord amb la legislació sectorial d'aplicació.

Les normes de Ponts contemplen també uns àmbits de protecció en el sòl no urbanitzable que son quatre. El primer és l'àmbit de protecció paisatgística del nucli urbà que protegeix un perímetre al voltant del nucli urbà i urbanitzable on només s'admet magatzems o casetes d'eines que han de ser de pedra seca o similar i poden tenir una superfície màxima de 20m², per evitar desvirtuar la imatge del conjunt de la vila, mentre que es regula específicament les construccions existents. El segon es correspon amb l'àmbit de protecció especial d'incendis configurat pels terrenys que han sofert incendis forestals per tal de preservar-los i propiciar la seva reforestació, limitant la seva classificació com a sòl urbanitzable i no admetent cap construcció ni moviments de terres, admetent només els usos compatibles amb la protecció del medi natural destinats a fomentar la conservació i la recuperació dels hàbitats naturals.

El tercer àmbit es correspon amb la protecció per preservació de riscos naturals geològics corresponents a àrees erosionades o en vies de desertització per tal d'aconseguir la seva recuperació o rehabilitació no admetent cap actuació d'edificació o d'explotació ni en aquesta àrea ni en una franja perimetral de 100 m al seu voltant. El quart es correspon a la comunitat d'usuaris de Ponts corresponent als terrenys agrícoles que en formen part i que es regularà d'acord amb les seves ordenances i reglaments aprovades en data 15 de maig de 2009.

També contempla dos plans especials que han de regular de forma concreta els àmbits grafats. Un es correspon amb l'ampliació de la pista de motocròs per tal de garantir l'accessibilitat i el funcionament de la pista minimitzant els potencials impactes ambientals. L'altre es situa a l'entorn de l'església de Sant Pere i tindrà per objectiu dotar d'una zona verda i equipaments, alhora que dinamitza i potencia el turisme cultural.

Finalment es regula a l'article 156 les activitats de càmping que es puguin desenvolupar en el sòl no urbanitzable fixant unes condicions en relació a aspectes d'adequació al lloc, ordenació, serveis i cicle de l'aigua.

4.3.2. Text refós articulat Normes subsidiàries de planejament de Baronia de Rialb

El Text refós articulat de les Normes subsidiàries de planejament de la Baronia de Rialb va ser aprovat definitivament en data 13 de novembre de 2005 i publicat al DOGC per a la seva executivitat en data 14 de desembre de 2005.

El terme municipal de Baronia de Rialb està inclòs en la seva totalitat dins aquest PDU i per tant s'inclouen totes les claus urbanístiques previstes en les normes, on es defineixen les següents:

- Sòl no urbanitzable ordinari (clau 7),
- Àrees de protecció de Sistemes (clau 8),
- Àrees de protecció d'interès ecològic (clau 9),
- Àrees arqueològiques (clau 10),
- Protecció d'edificis, elements i el seu entorn (clau 11),
- Zona d'acampada de Pomanyons.

Imatge del plànol de les NNS de Baronia de Rialb

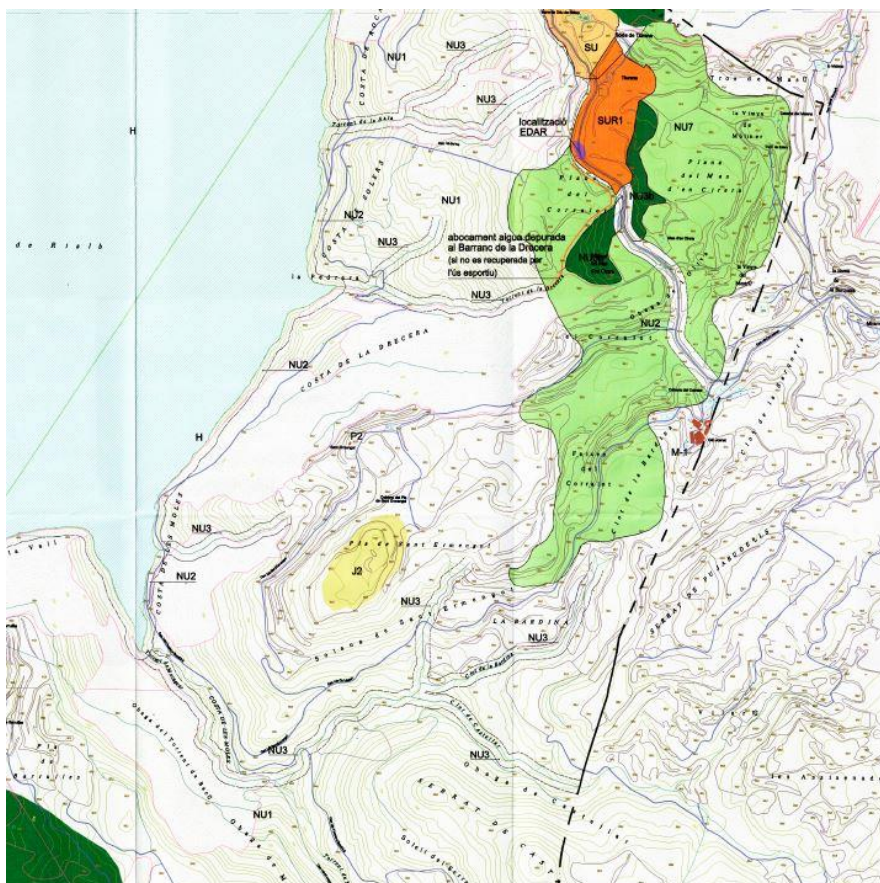
La major part del sòl no urbanitzable es regula en relació a la clau 7, és aquell destinat tan a l'explotació agrícola, ramadera i forestal, com a terrenys muntanyosos no explotats agrícolament. En aquesta clau es permeten els usos d'habitatge unifamiliar, usos agrícoles, ramaders i forestals, així com les activitats directament vinculades a ells, els usos directament lligats al servei destinat als usuaris de la carretera o al manteniment de la carretera, els usos d'utilitat pública o interès social i l'ús extractiu.

4.3.3. Pla d'ordenació urbanística de Tiurana

El POUM de Tiurana va ser aprovat definitivament en data 23 de novembre de 2008 i publicat al DOGC per a la seva executivitat en data 3 de febrer de 2009.

El POUM de Tiurana qualifica el sòl no urbanitzable del municipi en 6 claus urbanístiques.

- Sòl no urbanitzable ordinari (clau NU1),
- Àrees de protecció de sistemes (clau NU2),
- Àrees de protecció d'interès ecològic (clau NU3),
- Àrees de protecció arqueològica i patrimonial (clau UN4)
- Sòl no urbanitzable de la Cluella (clau NU6),
- Àrea d'equipaments esportius (clau UN-7),
- Sòl no urbanitzable de protecció de l'aiguabarreig Segre/Noguera Pallaresa (clau NU8).

Imatge del plànol POUM Tiurana

La clau de sòl no urbanitzable ordinari inclou la major part del terme municipal, que està destinat tant a l'agricultura i la ramaderia, com a terrenys muntanyosos no explotats agrícoles. Entre els usos admesos hi ha els agrícoles, ramaders i forestals així com les activitats directament vinculades a ells, els usos directament lligats al servei destinat als usuaris de la carretera i al manteniment de la carretera, l'ús extractiu i els que fixi el catàleg de masies i cases rurals per a cada cas. També realitza un condicionat en cas que calgui autoritzar noves edificacions o ampliar les existents per tal de poder admetre nous usos d'acord amb els articles 47.4 i 47.6 del TRLU. De la mateixa manera

concreta tot un seguit de determinacions que han de complir les edificacions que es destinin a granges, magatzems agrícoles i construccions agràries auxiliars.

El POUM qualifica com àrees de protecció de sistemes els sòls immediats a les carreteres, camins, embassaments i infraestructures viàries. Els usos admesos i les condicions d'edificació d'aquests sòls seran les permeses en les àrees destinades al sistema general o a la infraestructura on es produeixi, assenyalant la línia d'edificació per a cadascuna de les vies.

Amb la clau NU3 es qualifiquen els àmbits de sòl no urbanitzable que pels seus valors ecològics paisatgístics o ambientals de caràcter destacat són objecte d'una major preservació, incloent rius, torrents, rieres, barrancs, fonts, coves i boscos. En aquesta clau es defineixen les determinacions per a cada un dels elements que s'han inclòs, especificant que serà la legislació sectorial qui realitzi les limitacions pel que fa als usos, la posició i la tipologia de les edificacions admeses.

La clau NU4 es correspon a les àrees de protecció arqueològica i patrimonial i compren els sòls on es troben jaciments arqueològics o elements arquitectònics que han de ser objecte de protecció. En el cas de jaciments arqueològics es permet el manteniment de l'activitat agrícola i forestal mentre no s'afectin a les restes arqueològiques, no admetent-se la resta d'activitats o obres. En el cas de protecció d'edificis, elements i el seu entorn, s'incorporen com annex unes fitxes individuals dels tres elements a protegir i a més es fixen unes condicions generals que prohibeixen edificacions a una distància mínima de 50 metres sense afectar a les edificacions existents i els moviments de terres que desfigurin l'entorn amb un radi d'afectació de 100 metres.

Amb la clau NU6 s'inclouen els terrenys veïns de a masia de la Cluella, situats en una posició privilegiada respecte al nou embassament de Rialb amb l'objectiu de possibilitar l'aprofitament d'aquests terrenys per a usos turístics, recreatius i de lleure relacionats amb l'embassament. Així es permeten els usos vinculats a l'aprofitament turístic de l'embassament de Rialb concretant l'habitatge unifamiliar d'acord amb els límits de l'article 47 del TRLU i següents, allotjament rural, restauració, càmpings, educatiu, sociocultural i esportiu amb les limitacions de l'article 47.6 del TRLU. Per tal de poder desenvolupar l'àmbit les normes obliguen a la redacció d'un pla especial que concreti els condicionants indicats en l'article 76.

La clau NU7 compren l'àmbit on és possible implantar instal·lacions aptes per a desenvolupar activitats esportives o de lleure a l'aire lliure, en condicions de bona connexió amb l'entorn. Les possibles activitats que es vulguin desenvolupar hauran de complir amb la tramitació de l'article 48 en relació al 47.4 del TRLU i justificar la disponibilitat de recursos hídrics amb els criteris de la Llei d'aigües i la valoració de l'Agència catalana de l'aigua. També es relacionen uns condicionants d'implantació que afecten als moviments de terres, ocupació màxima, aparcaments,..., u es limiten els usos als esportius, restauració només en la modalitat de cafeteria i bar i habitatge destinat a funcions de manteniment i vigilància.

L'última de les claus és la NU8 i compren l'àmbit del sòl no urbanitzable que pels seus valors ecològics, paisatgístics o ambientals de caràcter destacat són objecte d'una màxima protecció. Aquests sòls estan regulats de forma detallada en l'annex 2 on es concreten les directrius per a la gestió dels espais de la Xarxa Natura 2000.

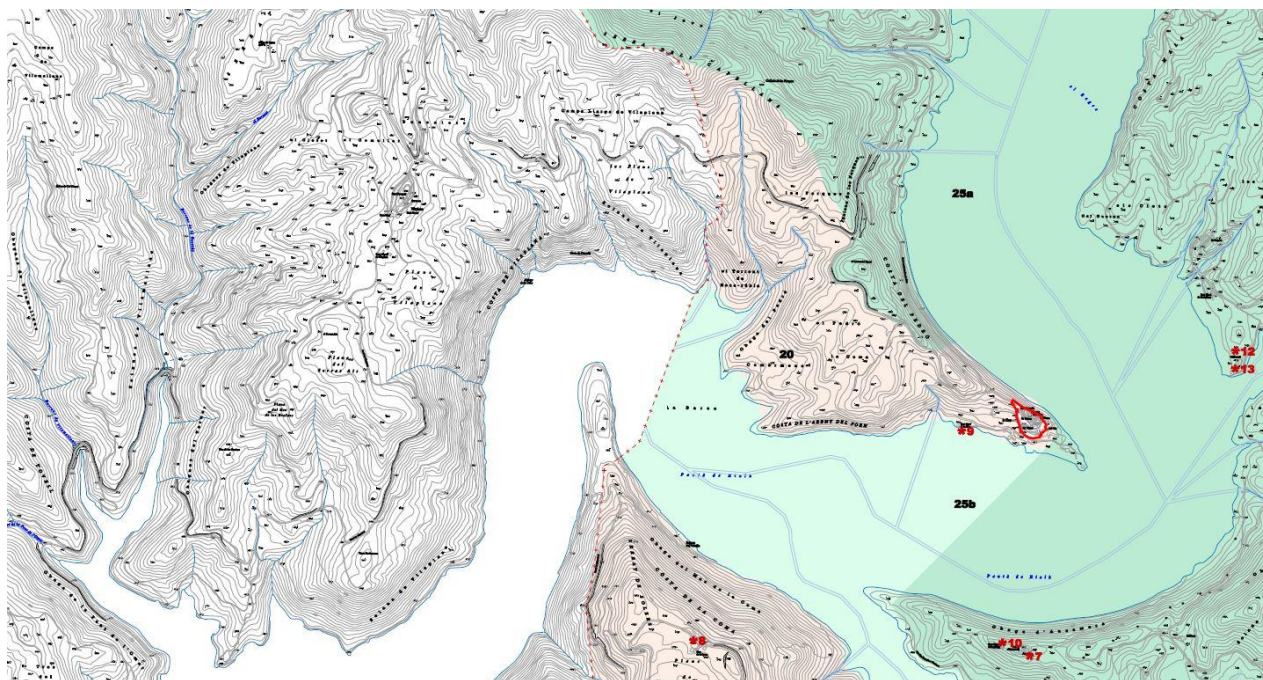
4.3.4. Normes de planejament urbanístic. Municipis Alt Pirineu de Bassella

Les Normes de planejament urbanístic dels municipis de l'Alt Pirineu que afecten al municipi de Bassella van ser aprovades definitivament en data 18 de febrer de 2015 i publicades al DOGC per a la seva executivitat en data 21 d'abril de 2015.

En aquestes es regulen les claus urbanístiques del sòl no urbanitzable, que són les següents:

- Espais naturals protegits (clau 25a),
- Sòl de valor natural i de connexió (clau 25b),
- Paisatgístic i ecològic de valor i sòls de valor agrícola (clau 24),
- Rústic (clau 20).

La clau de sòl no urbanitzable d'espais naturals protegits on s'inclouen aquells sòls en què concorren valors que justifiquen un alt grau de protecció per tal de preservar-los de transformacions que els puguin afectar, incorporant els espais naturals protegits per legislació sectorial o per planejament jeràrquicament superior amb les seves actualitzacions i modificacions fins a la data de redacció de les normes (PEIN, xarxa natura 2000, ENPE). Aquesta zona es regula d'acord amb l'article 2.6 de les normes del PTPAPiA i la legislació sectorial de cadascun dels elements.

Imatge del plànol POUM Bassella

La clau de sòl no urbanitzable de sòl de valor natural i connexió inclou aquells sòls en què concorren valors que justifiquen un alt grau de protecció per tal de preservar-los de transformacions que els puguin afectar, incorporant els espais naturals protegits per legislació sectorial o per planejament jeràrquicament superior amb les seves actualitzacions i modificacions fins a la data de redacció de les normes. Així s'inclouen aquells espais que es considera que cal preservar pel seu valor com a connector, com a sòl d'alt interès agrícola productiu o per la seva funció específica d'equilibri territorial, com són els aqüífers o les zones humides. Aquesta zona es regula d'acord amb l'article 2.6 de les normes del PTPAPiA i la legislació sectorial de cadascun dels elements.

Amb la clau 24, paisatgístic i ecològic de valor i sòl de valor agrícola, s'inclouen aquells sòls que convé preservar de la transformació per existència de riscos o altres afectacions que fan inadequat el seu aprofitament urbanístic, els sòls de valor paisatgístic regulat per altres documents jeràrquicament superior, els que tenen valor per activitats estratègiques compatibles amb el sòl no urbanitzable i els sòls de reserva per raons de justificació per raons de localització, connectivitat, topografia i condicions de l'àrea per a possibles infraestructures o equipaments d'interès estratègic en un futur. En les normes també s'estableixen tres tipus per raó de la seva diferència de valor i descripció, amb els objectius de millorar la qualitat paisatgística, controlar el perill d'incendi forestal, mantenir la vegetació natural existent, compatibilitzar l'activitat ramadera amb la conservació del territori i la utilització racional dels recursos

naturals. La seva regulació es realitza en base a l'article 2.8 de les normes del PTPAPiA, sense admetre cap edificació amb les reserves següents: la reconstrucció o rehabilitació de cases rurals d'acord amb el 50.2 del TRLU, les infraestructures pròpies i obres necessàries pels serveis tècnics justificant que no hi ha alternatives en un altre tipus de sòl mitjançant l'aprovació d'un pla especial les d'edificacions destinades a explotacions agrícoles o ramaderes extensives sense opció de localització raonable alternativa amb estudi d'impacte ambiental i informe favorable de la Comissió d'Urbanisme competent.

Amb la clau 20 s'inclouen la resta de sòl no urbanitzable que no formi part de cap de les claus anteriors. Els seus objectius són millorar la qualitat paisatgística, controlar el perill d'incendi forestal, mantenir la vegetació natural existent, compatibilitzar l'activitat ramadera amb la conservació del territori i la utilització racional dels recursos naturals. La seva regulació es fa en base al TRLU (articles 47 a 51 i 46 a 60) i les disposicions del PTPAPiA i el PDU del Pallars Sobirà, amb les limitacions derivades de l'article 117 de les normes.

4.3.5. *Pla d'ordenació urbanística de Peramola*

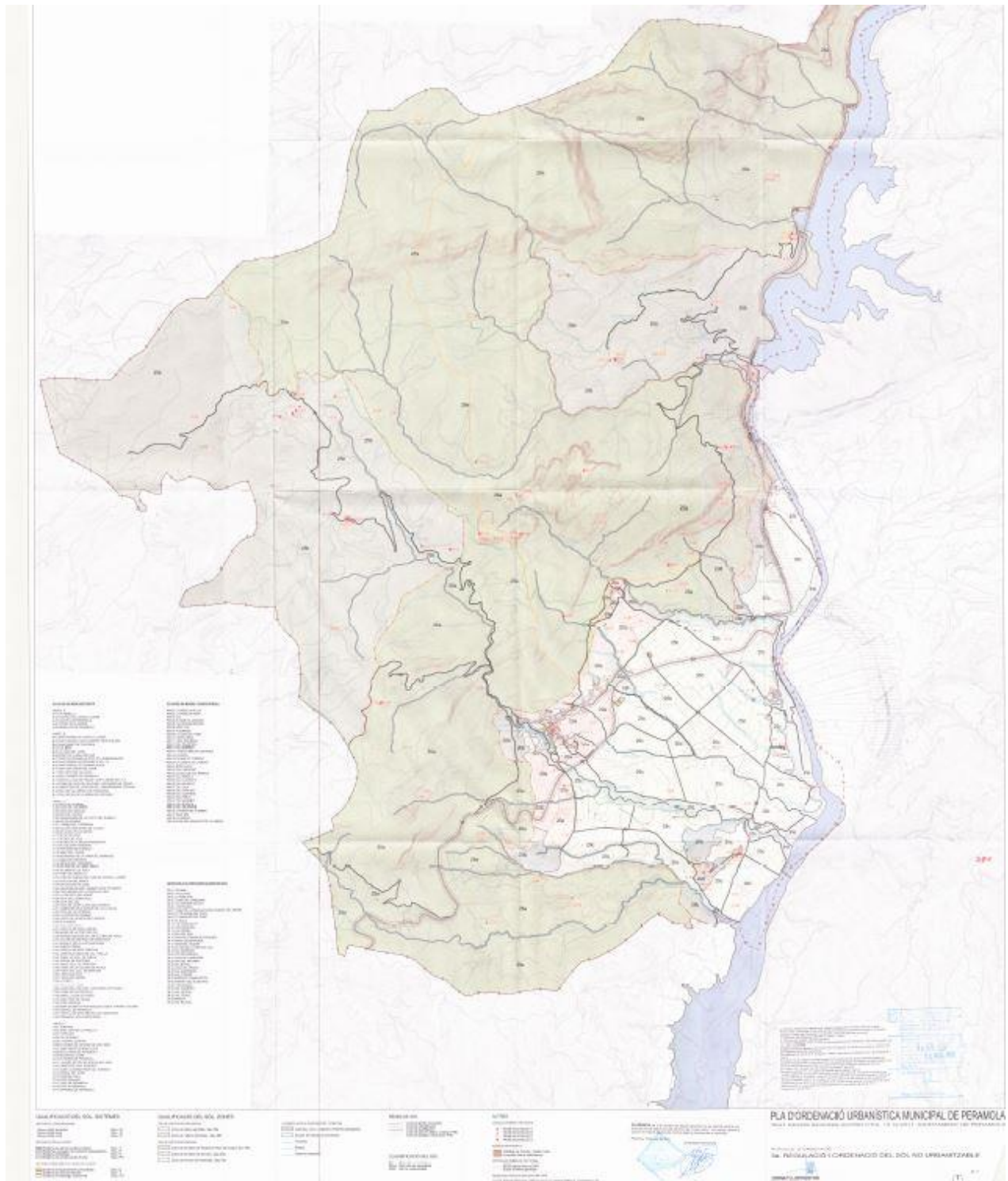
El POUM de Peramola va ser aprovat definitivament en data 15 de novembre de 2012 i publicat al DOGC per a la seva executivitat en data 11 de març de 2013.

En aquest es qualifica el sòl no urbanitzable d'acord amb les claus següents:

- Sòl de protecció especial:
 - o Zona de la serra d'Aubenç i Roc de Cogul, (clau 25a),
 - o Zona de la serra de la Creu, (clau 25b),
 - o Zona de l'horta de Peramola, (clau 25c).
- Sòl de protecció preventiva:
 - o Zona de plana agrícola, (clau 20a),
 - o Zona de relleus forestals, (clau 20b),

La clau 25a, Serra d'Aubenç i Roc del Cogul, compren els terrenys del municipi inclosos dins els àmbits de protecció ambiental que han estat delimitats per administracions competents com a EIN. Té per objectius conservar els valors naturals de l'àrea, que han justificat que sigui PEIN o Xarxa Natura 2000 i protegir les comunitats faunístiques endèmiques. Aquesta clau es regula per la normativa sectorial aplicada a les zones PEIN o Xarxa Natura 2000. A la normativa s'inclou un annex amb les directrius de gestió i conservació que son aplicables a aquesta zona (ES5130008).

La clau 25b, Serra de la Creu, compren els terrenys del municipi inclosos dins els àmbits de protecció ambiental que han estat delimitats per administracions competents, sobretot com a connectors territorials. Té per objectius mantenir el mosaic agroforestal, mantenir els valors ecològics i paisatgístics del territori, controlar el perill d'incendi forestal i controlar les noves construccions. Les actuacions en aquests espais estan regulades pel que fixa l'article 2.6 de la normativa del pla territorial.

Imatge del plànol POUM Peramola

Amb la clau 25b, Horta de Peramola, es qualifiquen els terrenys del municipi planers situats entre els nuclis de Tragó, Peramola i Nuncarga que formen part de la cubeta sedimentària del marge dret del riu Segre, que sempre han estat conreats i que han estat motiu d'una concentració parcel·l·lària, per tal de poder ordenar i preservar l'horta de Peramola ja que es considerada sòl de protecció especial pel seu alt valor agrícola productiu segons el pla territorial. Els seus objectius són: comptabilitzar l'activitat agroromadera amb al preservació del territori, mantenir la vegetació natural existent i promoure la recuperació de les àrees degradades, potenciar i/o establir la connectivitat ecològica

del territori, millorar la qualitat paisatgística, especialment de les àrees afectades per incendis forestals i de l'entorn fluvial i evitar l'ocupació del sòl agrícola per altres activitats.

Amb la clau 20a, pla agrícola, es qualifiquen els terrenys del municipi planers o amb relleus més suaus sobre els que s'ha assentat l'activitat agrícola i que no formen part del sòl de protecció especial. Els seus objectius són: comptabilitzar l'activitat agroromadera amb al preservació del territori, mantenir la vegetació natural existent i promoure la recuperació de les àrees degradades, potenciar i/o establir la connectivitat ecològica del territori, millorar la qualitat paisatgística, especialment de les àrees afectades per incendis forestals i de l'entorn fluvial i evitar l'ocupació del sòl agrícola per altres activitats.

La clau 20b, relleus forestals, es qualifiquen els terrenys del municipi amb relleus més abruptes marcats pels rocs, les carenes de les serres i els fons dels torrents no inclosos en la categoria de sòl d'especial protecció, concretament el turó de Nuncarga i un petit àmbit forestal de transició entre la plana agrícola protegida i el sòl inclòs dins de la Xarxa Natura 2000. Els objectius són mantenir el mosaic agroforestal, mantenir els valors ecològics i paisatgístics del territori, evitar la proliferació de pistes i altres activitats que puguin generar erosió, controlar les noves construccions i controlar el perill d'incendi forestal.

En totes les claus es realitza una regulació particular en relació als components de qualificació: agrícola, pinedes, boscos singulars, matollars xeròfils, brolles, afloraments rocosos i prats. De la mateixa manera es regulen els usos compatibles, condicionats i incompatibles per a cada zona en l'article 173 de la normativa, que es resumiran en el punt següent.

4.3.6. Pla d'ordenació urbanística d'Oliana

El POUM d'Oliana va ser aprovat definitivament en data 28 de juny del 2012 i no consta al Registre de planejament la data de publicació al DOGC.

En aquest es qualifica el sòl no urbanitzable d'acord amb les claus següents:

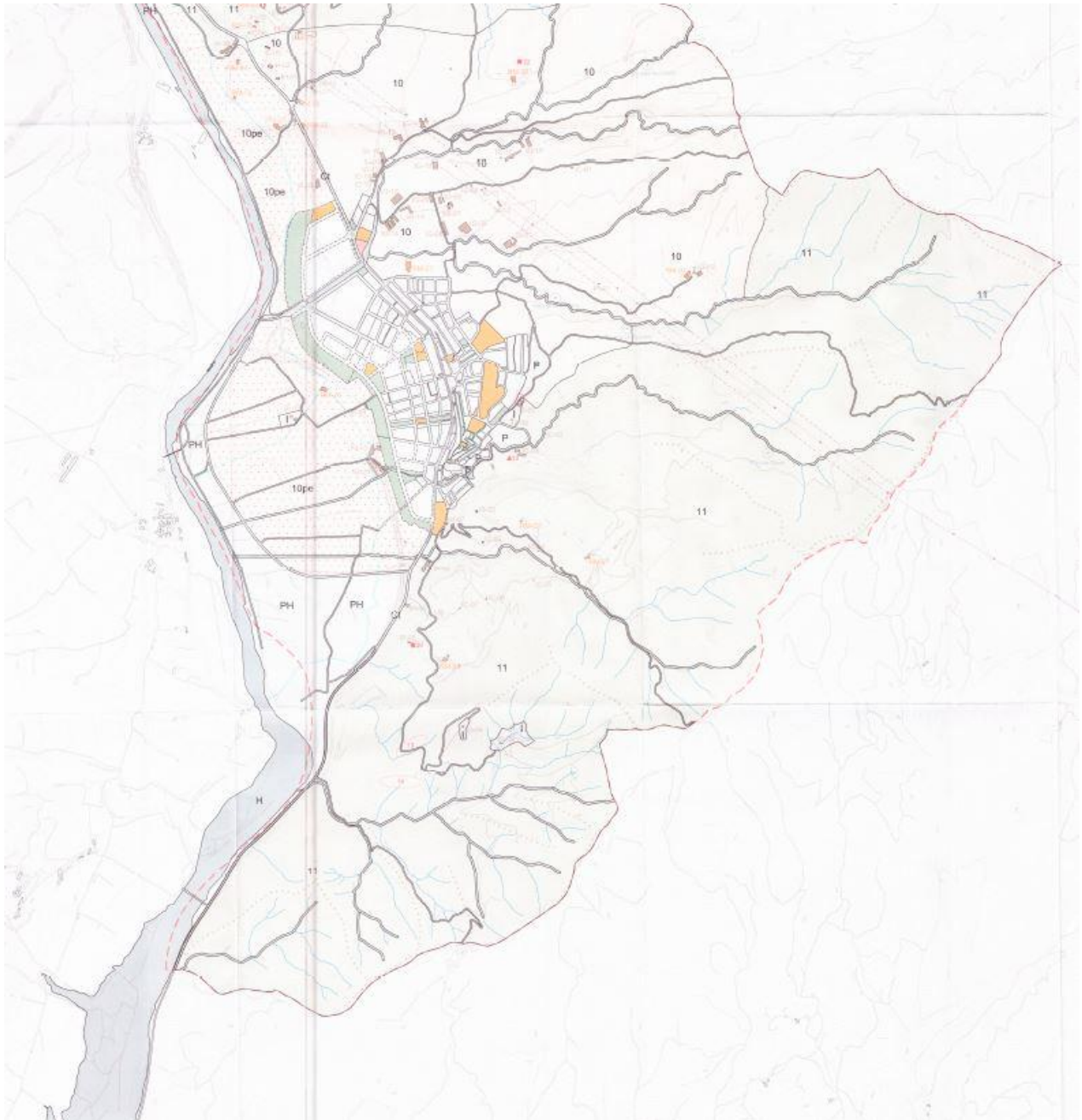
- Zona de plana agrícola (clau 10),
- Zona de relleus forestals (clau 11),
- Zona de protecció de la serra de Turp (clau 12).

La clau 10 compren els terrenys del municipi amb relleus suaus o plans i sobre els que s'ha assentat l'activitat agrícola i es situa al voltant de la vila d'Oliana sobre les terrasses fluvials. Té per objectius compatibilitzar l'activitat agroromadera amb la conservació del territori, mantenir la vegetació natural existent, potenciar i/o establir la connectivitat ecològica del territori i millorar la qualitat paisatgística. L'horta d'Oliana, considerada sòl de protecció especial pel PTPAPiA es regula d'acord amb l'article 2.6 de la normativa del propi pla i s'identifica amb la clau 10pe.

La clau 11 inclou els terrenys dels municipis amb relleus més abruptes marcats pels careners de les serres i els fons de les valls definint dos àmbits concrets un de més septentrional i l'altre més nord-occidental. Els objectius d'aquesta zona són mantenir el mosaic agroforestal, evitar la proliferació de pistes i altres activitats que puguin generar erosió, controlar el perill d'incendi forestal, controlar les noves construccions i promoure la construcció de repeses laterals a l'entrada de l'embassament dels barrancs laterals per evitar l'entrada de sediment i establir zones humides permanents. Dins de la zona hi ha identificat el "Bosc de la Anoves – Serra de les Canals", sòl de protecció especial d'acord amb el PTPAPiA regulant-se aquesta d'acord amb l'article 2.6 de la normativa del propi pla territorial i s'identifica amb la clau 11pe.

Pel que fa a la zona d'especial protecció de la serra del Turp aquesta compren aquella àrea del municipi inclosa dins dels àmbits de protecció ambiental que han estat delimitat per legislació sectorial o per administracions amb

competències. Aquesta clau té per objectiu conservar els valors naturals de l'àrea, que han justificat que sigui PEIN o Xarxa Natura 2000 i protegir les comunitats faunístiques rupícules i les espècies cavernícoles endèmiques. A la normativa s'inclou un annex amb les directrius de gestió i conservació que son aplicables a aquesta zona (ES5130009).

Imatge del plànol POUM d'Oliana

En totes les claus es realitza una regulació particular en relació als components de qualificació : agrícola, pinedes, afloraments rocosos i boscos singulars. De la mateixa manera es regulen els usos compatibles, condicionats i incompatibles per a cada zona en el quadre del capítol sisè de la normativa i que es resumiran en el punt següent.

4.4. Planejament sectorial amb rellevància urbanística

En aquest apartat es fa una tria del planejament sectorial que té o pot tenir una incidència en l'objecte del pla director, fent un resum de la normativa en qüestió i dels afeccions que estan regulades.

4.4.1. Pla d'espais d'interès natural (PEIN)

L'origen del sistema d'espais d'interès natural protegits de Catalunya és la llei 12/1985 d'espais naturals que després es va modificar per la llei 12/2006, de 27 de juliol, de mesures urgents en matèria ambiental, i defineix una sèrie de figures de protecció dels espais naturals de protecció especial (ENPE) amb un nivell de protecció elevat i dotats d'instruments jurídics i de recursos propis per poder fer una gestió activa en el territori.

Posteriorment es va aprovar el Pla d'espais d'interès natural, que inclou tots els ENPE i que va ser aprovat per Decret el 328/1992, de 14 de desembre, un pla que desenvolupa determinacions del Pla territorial general de Catalunya i que donava estatus de vinculant a totes les determinacions del pla per als altres documents de planejament que es redactin sobre el territori.

En l'àmbit del PDU trobem diferents espais amb declaració de PEIN que tenen una regulació concreta definida en les normatives dels POUM en les que es situa cada espai i que al mateix temps fan relació a la normativa del pla territorial en relació als sòls de protecció especial i a les directives corresponents definint directrius de conservació i gestió. En l'àmbit tenim tres espais PEIN:

- Serra d'Aubenç i Roc de Cogul (amb pla especial),
- Ribera Salada (amb pla especial),
- Zones d'hombra de la sèquia de Madrona.

4.5. Proteccions sectorials

Domini Públic Hidràulic

Les actuacions en situació bàsica de sòl rural (segons el DL 7/2015, pel que s'aprova la Ley de suelo y rehabilitación urbana) s'ajustaran al que es disposa en els articles 9bis i 14bis del RD 849/1986, de 11 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del Domini Públic Hidràulic, amb la redacció donada pel RD 638/2016, pel que es modifica el Reglament del Domini Públic Hidràulic; segons estiguin en zona de flux preferent (corresponent a l'envolvent entre la zona per l'avinguda de 100 anys de període de retorn amb un calat superior a un metre i/o una velocitat superior a 1 m/s i/o que el producte del calat i la velocitat sigui superior a 0,5 m²/s, i la Via d'Intens Desguàs) o en zona inundable (corresponent a l'àmbit d'inundació a 500 anys), respectivament.

Les actuacions en sòl urbanitzat (segons el RDL 7/2015, Ley del suelo y rehabilitación urbana), s'ajustaran al que es disposa en els articles 9ter i 14bis del RD 849/1986, de 11 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament del Domini Públic Hidràulic, amb la redacció donada pel RD 638/2016, pel que es modifica el Reglament del Domini Públic Hidràulic; segons estiguin en zona de flux preferent o en zona inundable.

Les lleres dels barrancs i rius (incloent l'embassament de Rialb) constitueixen Domini Públic Hidràulic.

L'article 4 del Reglament del Domini Públic Hidràulic determina que una llera natural (amb aigua continua circulant, o amb aigua circulant de forma discontinua) és el terreny ocupat per les aigües en les màximes crescudes ordinàries. La determinació d'aquest terreny, és funció també de les característiques geomorfològiques, ecològiques i tenint en compte les informacions hidrològiques, hidràuliques, fotogràfiques i cartogràfiques que existeixin, així com les referències històriques disponibles.

Tanmateix, aquest Domini Públic Hidràulic té unes franges paral·leles, en les que resta condicionat els seus usos:

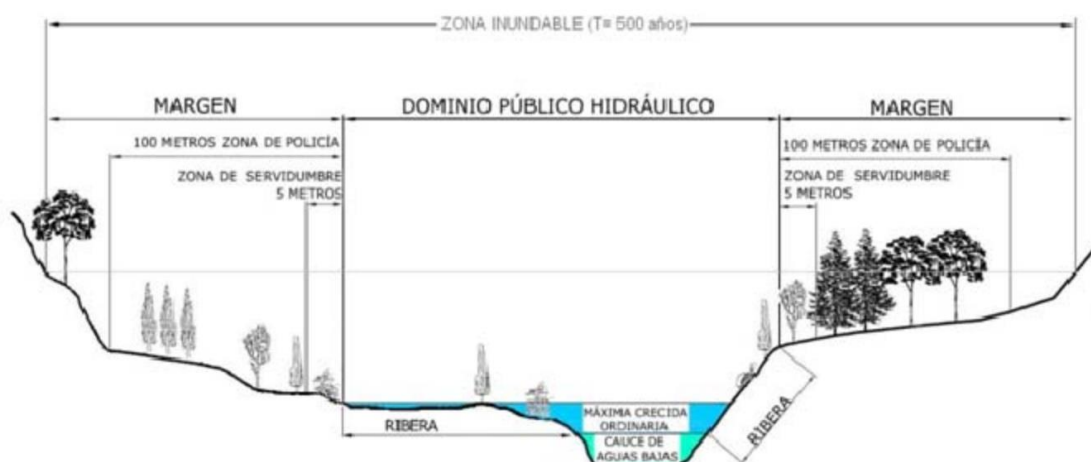
- Zona de Servitud, de 5 m d'amplada per a ús públic:
- Protecció de l'ecosistema fluvial i del domini públic hidràulic
- Pas públic peatonal i per al desenvolupament dels serveis de vigilància, conservació i salvament
- Encallat i amarri d'embarcacions

En aquesta zona es podran realitzar sembres d'espècies herbàcies, sempre que no deteriorin l'ecosistema fluvial, ni impedeixin el lliure accés

Zona de Policia, de 100 m d'amplada (article 6 del Reglament del Domini Públic Hidràulic). Les següents activitats:

- Les alteracions substancials del relleu natural del terreny
- Les extraccions d'àrids
- Les construccions de tot tipus (definitives o provisionals)
- Qualsevol altre ús o activitat que suposi un obstacle al règim de corrents, o que pugui ser causa de degradació o deteriorament de l'estat de la massa d'aigua, de l'ecosistema aquàtic, i en general del domini públic hidràulic.

Les propostes que es realitzin en el PDU hauran de justificar el compliment de les disposicions d'aquesta llei. Donades les característiques concretes del territori caldrà tenir en compte les afectacions a les zones de llera natural de barrancs i rius segons les màximes crescudes a més de les zones de policia i servitud. Cal tenir present que tota l'àrea està gestionada per la Confederació hidrogràfica de l'Ebre, a qui caldrà sol·licitar informe vinculant per les activitats que s'implantin en les seves àrees d'influència.

Sanejament

Queda totalment prohibit abocar residus de cap tipus a la llera dels cursos d'aigua naturals o artificials (rius, torrents, barrancs, sèquies, etcètera).

Les edificacions ubicades al sòl no urbanitzable caldrà que assegurin l'eliminació de les aigües residuals mitjançant sistemes de depuració adequats, i disposar d'Autorització d'Abocament.

Riscos Geològics

Entre els treballs previs a la formulació del pla director s'ha realitzat un "Estudi per a la Identificació dels Riscos Geològics a l'àmbit del PDU de l'embassament de Rialb" per part de l'ICGC (Institut cartogràfic i geològic de Catalunya), afegit com annex al document, que identifica la perillositat geològica d'origen natural relacionada amb els riscos següents:

- Moviments de vessants. Despreniments i esllavissades,
- Fluxos torrencials associats a cons de dejecció,
- Esfondraments.

L'estudi es realitza en base a indicis de processos geològics actius que puguin generar situacions de risc que convingui evitar, prevenir o mitigar. Aquest risc es valora independentment de les qualificacions urbanístiques que es determinin per a cada zona, essent motiu d'un estudi més detallat possibles elements de perillositat i vulnerabilitat en relació als usos que es vulguin implantar.

Així en l'estudi es determinen quatre graus de perillositat natural en funció de la intensitat i del grau d'activitat que podrien assolir els possibles fenòmens geomorfològics identificats a partir dels quals es generen tres situacions tipus:

- Àrees on no cal realitzar estudi addicional de perillositat,
- Àrees on no cal realitzar estudi addicional de perillositat però que cal seguir recomanacions,
- Àrees en les quals es recomana realitzar estudi addicional de perillositat.

Risc d'incendi forestal

D'acord el què preveu la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, que modifica la Llei 5/2003 de Prevenció d'incendis forestals en urbanitzacions, nuclis de població, edificacions i instal·lacions en terrenys forestals, qualsevol actuació, planejament o execució del planejament, en un àmbit discontinu d'un nucli urbà, a menys de 500 metres de masses forestals contínues, haurà d'incorporar un estudi de risc d'incendi, adoptant les seves determinacions en l'instrument de desenvolupament o execució que s'estigui portant a terme.

Les zones urbanes, nuclis de població i el desenvolupament de sectors de planejament que no tinguin una continuïtat immediata amb la trama urbana i que estiguin situades a menys de 500 metres de terrenys forestals, han de disposar d'una xarxa d'hidrants d'incendi homologada d'acord normativa vigent, de 100 mm de diàmetre, d'acord amb l'article 1 de l'Annex del Decret 241/1994 i l'art. 2.e) del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

Les urbanitzacions que no tinguin una continuïtat immediata amb la trama urbana i que estiguin situades a menys de 500 metres de terrenys forestals han de disposar d'una zona de seguretat de 25 metres d'amplada, a comptar des del seu perímetre exterior d'acord amb l'article 2.a) del Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

Les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situades en terrenys forestals han de disposar d'una xarxa d'hidrants homologats per a l'extinció d'incendis que compleixin les característiques establertes per la legislació sectorial vigent d'acord el què preveu l'article 179 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, que modifica la Llei 5/2003 de Prevenció d'incendis forestals en urbanitzacions, nuclis de població, edificacions i instal·lacions en terrenys forestals

Les urbanitzacions, els nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions situades en terrenys forestals han d'assegurar l'existència d'una franja exterior de protecció d'almenys 25 metres d'amplada al voltant, lliure de vegetació seca i amb la massa arbòria aclarida. A instàncies de les administracions competents es pot incrementar l'amplada de la franja de protecció o modificar-ne les característiques sempre que es disposi d'un informe tècnic forestal que ho justifiqui, d'acord el què preveu l'article 179 de la Llei 2/2014, del 27 de gener, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, que modifica la Llei 5/2003 de Prevenció d'incendis forestals en urbanitzacions, nuclis de població, edificacions i instal·lacions en terrenys forestals.

D'acord amb les zones forestals o massa forestal de l'àmbit caldrà concretar en cadascuna de les propostes les seves àrees d'influència i el compliment de la legislació sectorial, d'acord amb els plans vulnerabilitat que han de redactar tots els municipis de l'àmbit del pla d'acord amb el Pla d'actuació municipal corresponent.

Carreteres

La titularitat de la Xarxa bàsica és de l'Estat, de la Generalitat de Catalunya, o de l'administració local, segons correspongui la categoria de la infraestructura. El manteniment i conservació correspon a cada un dels titular del sistema general de comunicacions.

La Xarxa urbana i els Itineraris de vianants són de titularitat municipal i en correspon a l'ajuntament la seva conservació i manteniment.

La Xarxa de Camins rurals del sòl no urbanitzable, és de titularitat i domini públic. Als efectes de la consolidació o ampliació de la Xarxa de Camins rurals, caldrà tenir en consideració el que estigui estipulat en els títols de propietat de les finques que travessen o/i a les condicions dominicals de les finques a les quals serveixen.

El manteniment i conservació dels camins que no siguin de titularitat pública correspondrà als seus titulars de la forma convinguda als pactes que estableixin amb els usuaris, els beneficiaris i l'Ajuntament.

Les construccions i instal·lacions a ubicar en els terrenys situats dins de l'àmbit de la zona de domini públic de les carreteres s'hauran de subjectar a les determinacions previstes a la legislació de carreteres, actualment el Decret Legislatiu 2/2009, de 25 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de carreteres i el Decret 293/2003, de 18 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament general de carreteres, pel que fa a la legislació de Catalunya; i la Llei 37/2015, de 29 de setembre, de carreteres i el seu reglament, Real Decret 1812/94, de 2 de setembre, pel que fa a la legislació estatal.

La zona de domini públic comprèn els terrenys ocupats o d'ocupació futura prevista en el projecte constructiu per a la carretera i els seus elements funcionals i, llevat que excepcionalment es justifiqui per raons geotècniques del terreny que és innecessària, una franja de terreny, a cada costat de la via, mesurada des de l'aresta exterior de l'esplanació, de vuit metres d'amplada en les autopistes i les vies preferents i de tres metres en les carreteres convencionals.

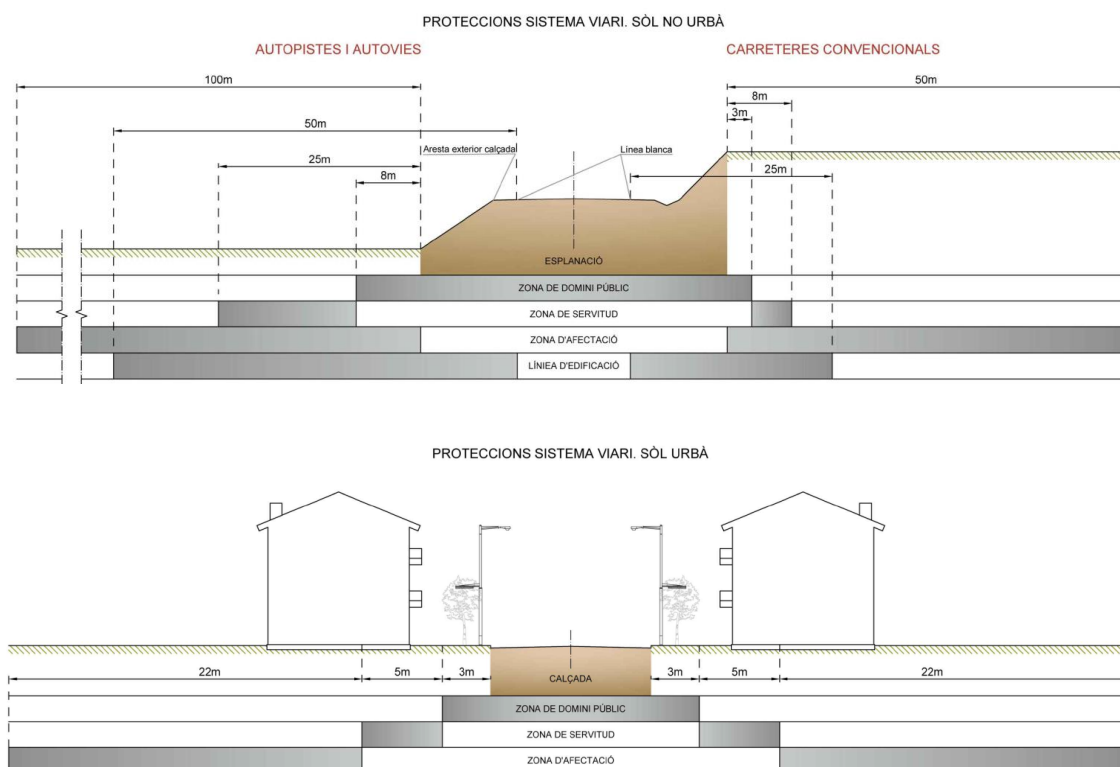
La zona de servitud consisteix en dues franges de terreny, a banda i banda de la carretera, delimitades interiorment per la zona de domini públic i exteriorment per dues línies paral·leles a les arestes exteriors de l'esplanació, a una distància de vint-i-cinc metres en les autopistes i vies preferents i de vuit metres en la resta de carreteres, mesurats des de les arestes esmentades.

La zona d'afectació consisteix en dues franges de terreny a banda i banda de la carretera, delimitades interiorment per la zona de servitud i exteriorment per dues línies paral·leles a les arestes exteriors de l'esplanació, a una distància de cent metres en les autopistes i vies preferents, de cinquanta metres en les carreteres convencionals de la xarxa bàsica i de trenta metres en la resta de carreteres de les altres xarxes, mesurats des de les arestes esmentades.

La línia d'edificació s'estableix a banda i banda de la carretera. En la zona compresa entre la línia i la carretera es prohibeix qualsevol tipus d'obra de construcció, reconstrucció o ampliació, llevat de les que siguin imprescindibles per a la conservació i el manteniment de les construccions existents.

La línia d'edificació s'ha de situar, respecte a l'aresta exterior de la calçada, a cinquanta metres en les autopistes, les vies preferents i les variants que es construeixen amb l'objecte de suprimir les travesseres de població, i a vint-i-cinc metres en la resta de les carreteres.

La línia d'edificació, llevat dels trams urbans o en sòls urbans consolidats confrontants amb terrenys d'una orografia accidentada a l'altra banda de la carretera, no pot quedar situada a l'interior de la zona de servitud.

Protecció del forest:

Els espais que tenen caràcter forestal d'acord amb allò establert a l'article 2 de la Llei 6/1988, forestal de Catalunya, es regularan d'acord amb les seves determinacions pel que fa a les autoritzacions de tala i rompuda forestal. En tot cas, caldrà condicionar la tala i la rompuda de terrenys forestals a l'obtenció de les autoritzacions corresponents de l'administració forestal i a la tramitació l'avaluació ambiental que s'escaigui.

Així mateix en l'article 11 de la mateixa llei s'estableix que els boscos que formen part del Catàleg d'Utilitat Pública, que poden ser públics o privats, "han d'ésser conservats i millorats per llur influència hidrològico-forestal". Els públics propietat de la Generalitat o de les entitats locals ja es consideren incorporats en aquest catàleg, mentre que els boscos particulars que siguin privats es poden incorporar a la CUP mitjançant un conveni o consorci.

Camins ramaders

La Llei 3/95, de 23 de març, de Vies Pecuàries, de l'estat espanyol, estableix que els camins ramaders tradicional tenen un dret de pas i que s'ha de garantir el seu domini públic. La part delimitada com a domini públic d'un camí ramader és justament l'amplada del camí, que pot variar de 20 a 75 metres, així com les zones d'abeuratge i descans del bestiar. D'acord amb la web del Departament d'agricultura, ramaderia, pesca i alimentació de la Generalitat de Catalunya consten tres camins ramaders a l'àmbit del PDU en els municipis de Ponts, Peramola i Bassella.

Línies elèctriques

Dins l'àmbit d'actuació del Pla Director, s'hi troben actualment instal·lacions de transport d'energia elèctrica en alta tensió, i no es pot descartar que en un futur se'n puguin plantejar de noves. Aquestes instal·lacions estan subjectes a un reglament de seguretat d'obligat compliment i condicionen el usos i activitats en les seves proximitats. El reglament es el que s'estableix en el Reial Decret 223/2008, de 15 de febrer, pel qual s'aproven el Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en línies elèctriques d'alta tensió i les seves instruccions tècniques complementàries ITC-LAT 01 a 09. (BOE 19.03.08)

En concret caldrà prestar atenció al contingut de la instrucció tècnica complementària ITC-LAT 07: Línies aèries amb conductors nus, i en especial als apartats que indiquen condicions particulars en relació a terrenys, usos, construccions, infraestructures, espais, incendis, com son:

- 5. Distàncies mínimes de seguretat. Creuaments i paral·lelismes.
- 5.5. Distàncies al terreny, camins, senders i a cursos d'aigua no navegables.
- 5.6. Distàncies a altres línies elèctriques aèries o línies aèries de telecomunicació.
- 5.7. Distàncies a carreteres.
- 5.11. Distàncies a rius i canals, navegables o flotables.
- 5.12. Passos per zones.
 - o Boscos, arbres i masses d'arbrat
 - o Edificis, construccions i zones urbanes
 - o Proximitat a aeroports i heliports
 - o Proximitat a obres

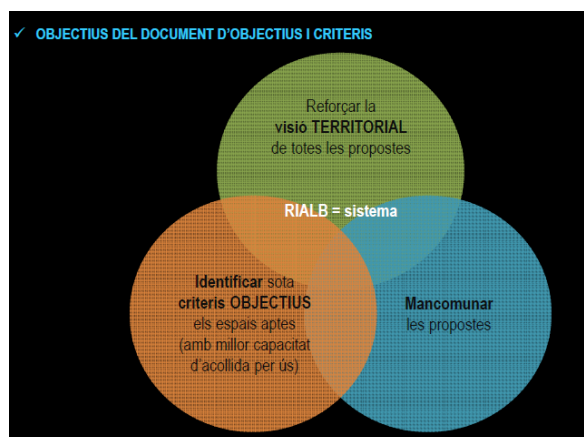
En cas de línies que utilitzen cables aïllats, es compliran les condicions de la ITC-LAT 08: Línies aèries amb conductors aïllats.

També caldrà tenir en compte els criteris continguts en el Reial Decret 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i l'electrocució en línies elèctriques d'alta tensió (BOE 13.09.08) ja que es d'aplicació a les línies noves i a les existents abans de la seva aprovació, i més en un espai com el que compren el Pla Director, tal i com es recull en els articles 3 (àmbit d'aplicació) i 4 (zones de protecció).

5. Objectius, directrius i criteris del Pla director urbanístic

L'objectiu general del Pla Director Urbanístic és crear el marc urbanístic i territorial adequat que permeti explotar les potencialitats del territori al voltant de la làmina d'aigua i dinamitzar econòmicament tant l'àmbit de la làmina d'aigua com el de l'àrea d'influència del seu entorn, compatibilitzant aquestes finalitats amb els interessos i les necessitats dels municipis que conformen el Consorci Segre Rialb.

D'acord amb les conclusions del procés de participació ciutadana i les diferents sessions de treball realitzades es defineixen unes estratègies generals que donen resposta a les demandes rebudes i han de permetre poder realitzar una proposta que assoleixi els objectius plantejats. D'aquesta manera es reconeix que s'ha de reforçar la imatge conjunta i unitària del Segre-Rialb, tan des del punt de vista dels habitants com des del punt de vista de l'administració per tal de poder-ho transmetre al visitant aconseguint, de forma conjunta, fites que d'altra manera serien molt complicades o impossibles. També cal potenciar els valors socials, ambientals i paisatgístics del territori mitjançant les diferents opcions que es té per generar activitat econòmica, aprofitant els seus recursos naturals. Si les dos fites anteriors s'assoleixen la tercera estratègia serà més fàcil, ja que comporta la gestió mancomunada de les propostes del PDU, per tal de repartir de forma adequada i proporcional a cada municipi les obligacions i els beneficis que es puguin generar, reforçant encara més la voluntat d'unitat del territori a l'entorn del pla i del model de futur proposat.

Ideograma general de les propostes

A continuació es redacta un conjunt d'objectius del PDU:

Garantir una mobilitat i accessibilitat al territori.

- Creació d'una via verda de circumval·lació de l'embassament de Rialb, que esdevingui un atractiu turístic i l'eix vertebrador de les activitats a l'entorn de la làmina d'aigua,
- Garantir la possibilitat de creuament de l'embassament tant per a vianants com per a vehicles per millorar la mobilitat i per reduir les distàncies entre ambdós costats de la làmina d'aigua proposant un model que esdevingui atractiu turístic per si mateix,
- Creació d'un seguit d'itineraris de senderisme per a vianants, BTT, cavalls,..., com a complement de la via verda i que garanteixin el complement a la via verda facilitant l'accés a punts d'interès del territori com miradors, elements de patrimoni,

- Establir diferents punts d'accés a la xarxa de mobilitat generada per concentrar serveis, activitats i evitar la dispersió en el territori, creant diferents tipologies segons els serveis associats i la seva posició facilitant la creació d'una xarxa intercomunicada.

Definir els usos relacionats amb làmina d'aigua.

- Ordenar els usos de la làmina d'aigua compatibilitzant-los entre ells i per adequar-los a la proposta que es realitza als marges de l'embassament,
- Potenciar els usos admesos a la làmina d'aigua per convertir-la en un espai d'atracció d'activitat,
- Establir els punts d'embarcadors per garantir un bon accés a la làmina d'aigua i de totes les activitats que s'hi puguin desenvolupar, definint els serveis que hi ha d'anar associats per assolir els seus objectius.

Establir l'estructura de serveis i d'activitats del territori

- Implantar equipaments comunitaris relacionats amb les activitats nàutiques i d'esports d'aventura tan existents com de nova creació (motor, zones aigües braves, escalada, barranquisme,...),
- Creació d'espais de lleure vinculats a la via verda i als itineraris, potenciant els espais naturals actuals com les zones de ribera i l'entorn de l'aigua,
- Creació d'una xarxa de miradors de recolzament turístic a la via verda i als itineraris, concretant els espais de major qualitat estètica, paisatgística i identitària del territori,
- Potenciar l'ús social dels espais d'horta locals, possibilitant la creació dels horts urbans vinculats als nuclis,
- Establir un model de pernoctació per a tot el territori, incloent el sòl urbà com el sòl no urbanitzable. En relació al sòl urbà potenciant els nuclis a l'entorn de la làmina d'aigua com a acollidors d'aquesta activitat i en relació al sòl no urbanitzable definint els àmbits susceptibles d'acollir aquesta activitat així com el model més adequat per al territori del Segre-Rialb,
- Potenciar els espais d'activitat econòmica existents preveient possibles reserves per al seu creixement i establint les reserves de sòl per a noves implantacions entorn de la làmina d'aigua com a complement a les activitats que s'hi desenvolupen,
- Establir la xarxa de punts d'informació turística a l'entorn de l'embassament de Rialb.

Compatibilitzar la regulació del SNU amb les noves activitats i la preservació dels valors existents.

- Adequar la regulació del SNU en aquells àmbits on el PDU prevegi la implantació de noves activitats per tal d'assegurar la seva correcta implantació.
- Estudiar aquells casos on és necessari establir una regulació del SNU addicional per motius de preservació dels valors existents o per garantir la preservació de l'entorn que fomenta la implantació de noves activitats.
- No es proposa fer una nova regulació o refosa de la normativa de tot l'àmbit, sinó únicament on el PDU consideri necessari.

Integrar la gestió forestal multifuncional com un element vertebrador del territori

- Els boscos com a entitats generadores de “serveis ambientals”: Qualitat i quantitat de les aigües, energia (biomassa), ramaderia ecològica, formació de paisatge, preservació de la biodiversitat, prevenció d'incendis forestals, prevenció de riscos forestals (esllavissades de terres i allaus, crescudes sobtades, etc.), etc.
- Els boscos com a generadors d'activitat econòmica: llocs de treball en empreses de gestió forestal, béns fusters, béns no fusters (recol·lecció de bolets, tòfones, mel, castanyes, plantes aromàtiques i medicinals, etc.), turisme i lleure, activitats esportives, etc.
- Abordar les dificultats d'implementar la gestió forestal multifuncional:
 - El cost és deficitari pels propietaris, cal trobar fórmules de revertir els costos entre el conjunt de beneficiaris (consumidors d'aigua, patrocini d'empreses, subvencions administració, etc.), amb el benentès que el PDU és una eina limitada per abordar aquesta qüestió.
 - El planejament ha de regular el territori amb l'objectiu de potenciar la gestió forestal multifuncional i evitar, en tot cas, posar-hi traves.

Preservar, gestionar i posar en valor el territori des de la perspectiva del paisatge:

- Incorporar el paisatge com un aspecte clau per tal de crear una identificació, un territori compartit i un referent comú a l'entorn de l'embassament de Rialb.
- Promoure la gestió efectiva dels espais agroforestals i del bosc de ribera del Segre, garantint la seva conservació i funcionalitat natural i de connectivitat.
- Activar el patrimoni històric, arquitectònic i cultural dels nuclis, masos i espais oberts, inclòs les obres hidràuliques com la presa de Rialb.

Planificar les obres pendents de la CHE amb el doble objectiu d'incorporar al PDU totes les que resten pendents d'executar i de prioritzar aquelles que poden aportar més beneficis al conjunt del territori.

Impulsar la gestió mancomunada de les iniciatives del PDU.

- Per assolir reptes que de forma aïllada des de cada municipi serien difícilment assolibles.
- Per equilibrar beneficis i càrregues i fer que el conjunt del territori participi dels diferents reptes.

6. Síntesi d'alternatives considerades

Donada la naturalesa d'aquest pla director urbanístic es complica definir o delimitar alternatives concretes ja que totes les propostes poden tenir diferents opcions i també poden sorgir de combinacions variades entre els àmbits en els que es proposen actuacions.

Per tal de poder fer-ne una valoració s'ha optat per plantejar alternatives en funció de la capacitat d'acollida i dels potencials creixements que es proposen, analitzant les implicacions que cadascuna d'elles tindria per poder definir l'alternativa escollida.

6.1. Alternativa 0. No redacció del PDU

L'alternativa 0 es correspondria en la no redacció del Pla director i per tan valorar l'evolució de l'àmbit del pla amb les condicions urbanístiques actuals.

En primer lloc cal destacar que es tracta d'un PDU que té per objectiu el desenvolupament econòmic de la zona, i per tan amb un àmbit d'actuació molt ampli i diferenciat, que ha de donar resposta a sis municipis amb característiques individuals diverses que, tot i les seves particularitats en molts casos, són complementàries o estan relacionades. Cal destacar també que actualment qualsevol actuació que es vulgui realitzar s'haurà d'acollir al marc urbanístic vigent en l'àmbit, tenint des de normes subsidiàries revisades l'any 1999 de Baronia de Rialb fins a planejaments municipals de l'any 2017 a Ponts, i per tan una diversitat de documents i de moments en que han estat redactats molt ampli que pot dificultar certes propostes o que aquesta tingui un tractament molt diferenciat segons el municipi en la que es realitzi. En el cas que es puguin realitzar propostes que afectin a més d'un terme municipal les dificultats plantejades es poden veure augmentades.

En un context de no PDU les propostes no seguiran en cap cas els principis d'equilibri territorial o de millor emplaçament possible, sinó que sempre estaran restringits a situacions concretes i planejaments locals.

Les propostes que englobin un àmbit territorial ampli seran molt poques i estaran limitades a actuacions puntuals, potser amb un potencial transformador molt gran, però limitades en quan a la seva execució o desenvolupament. De la mateixa manera als criteris que puguin ser unitaris en tot l'àmbit del Segre-Rialb per a totes les intervencions que es puguin realitzar tan públiques com privades, i que van des de la temàtica del paisatge, a ordenances de sòl no urbanitzable, de senyalètica o altres de similars, no tindran el mateix tractament dependent del municipi en que s'implantin, o tramitacions molt complexes si afecten a més d'un.

També cal valorar que la justificació que es pugui realitzar en relació a les diferents propostes que es proposi desenvolupar a l'àmbit comporten un àmbit potencial d'afectació que es pot valorar diferent sobre un municipi en concret que sobre tota l'àrea del Consorci. En aquest sentit cal valorar les preexistències que hi ha en el territori i quins complements calen per tal d'augmentar el seu potencial i la seva capacitat generadora d'activitat econòmica, però sense el PDU és complicat plantejar aquelles que tenen un abast més enllà d'un únic municipi o d'un àmbit a l'entorn de l'embassament.

Les obres pendents de compensació per part de la CHE conformen per si soles una quantitat apreciable d'obres i d'infraestructures que el territori demanda i que manquen per executar en bona part. L'acció conjunta del territori pot ser una eina més per mirar de completar les obres encara pendents, i una planificació conjunta seria una eina més que donaria valor i complementaria aquesta demanda.

En cas de valorar aquesta alternativa les debilitats detectades són les següents:

- La no redacció del PDU dificulta que les propostes que es vulguin implantar tinguin la visió territorial que els hi correspon, afectant fins i tot al seu potencial desenvolupament al no estar emplaçades en el millor lloc possible segons els hi correspongui, i seran tractades de manera individual i aïllada podent dificultar tan la seva tramitació com la seva justificació,
- Els municipis que conformen l'àmbit no tenen una acció conjunta pel que fa a noves propostes i a noves actuacions d'abast territorial dificultant la funcionalitat d'equilibri que aquestes haurien de tenir,
- La proposta de criteris d'implantació d'activitats unitaris pel que respecta a paisatge, sòl no urbanitzable, o altres, només es pot assolir amb el treball de forma conjunta dels sis municipis,
- Completar l'oferta de lleure i d'activitats actual requereix d'una visió conjunta del territori per tal d'afavorir el seu màxim potencial i la seva màxima viabilitat. Aquesta ha d'evitar possibles duplicitats o incompatibilitats que suposarien una despesa o una inversió no aprofitada en el territori,
- El treball conjunt del territori hauria de complementar les demandes històriques del territori, justificant i reforçant els déficits que encara avui mantenen vigents les administracions competents.

Per tot el que s'ha dit anteriorment es conclou que sense una visió conjunta de l'àmbit del pla no es pot realitzar una proposta d'activitat econòmica inclusiva de totes les preexistències i generadora d'un model amb noves activitats que permeti al territori garantir una complementarietat al sector primari actual. És així que es considera convenient redactar un document urbanístic que estableixi els criteris i la proposta d'implantació així com la seva posició en el territori d'acord amb el model previst.

6.2. Alternativa 1.

L'alternativa 1 es planteja sobre la proposta de redactar el PDU però sense buscar l'equilibri territorial sinó amb el plantejament d'ubicar de tot en tots els municipis. En aquest sentit es donaria la possibilitat a que tots els municipis acoïssin les noves activitats proposades, tenint com a major limitació la que fixa el planejament vigent.

En relació a aquesta proposta es definiria el model d'activitat econòmica del territori però sense limitar-ne el nombre o admetent que es poden situar en qualsevol punt del territori. Aquesta alternativa planteja la problemàtica de manca d'equilibri en el territori, crear duplicitats entre diferents propostes, creant dispersió en el territori i no emplaçant els actius en el millor lloc possible.

Sense una estratègia definida i concreta es complica la tramitació ambiental de les solucions ja que poden requerir tramitació complementària un cop estigui definit el seu emplaçament definitiu. Al mateix temps cal valorar la dificultat que tindrà la tramitació de modificacions de planejament o de plans especials de forma individual sense una estratègia global.

El PDU podria això si establir els criteris de les actuacions conjuntes que tenen una afectació a la totalitat de l'àmbit i que poden requerir d'una estratègia coordinada, definint els objectius paisatgístics i incorporant les mesures a aplicar per a les noves implantacions en el territori a nivell del sòl no urbanitzable.

Aquesta alternativa té les debilitats següents:

- Els criteris de realitzar la proposta de forma no conjunta dificulten l'emplaçament de les actuacions a realitzar en l'espai més adequat per afavorir el seu potencial desenvolupament i el benefici cap a la resta del territori,
- El risc de tenir duplicitats en activitats i serveis és més gran, comportant despeses per a les administracions afectades en quan a desenvolupament de sòl i manteniment d'instal·lacions,
- La tramitació i la justificació de les propostes a implantar resultaria més complexa segons la quantitat de propostes plantejades i la seva dimensió, donada la capacitat d'acollida del territori,
- L'impacte que té una descoordinació urbanística en un territori tan ampli des del punt de vista ambiental, econòmic, social, de mobilitat, energètic,..., suposaria una pèrdua de competitivitat que tindria afectacions per a tot l'àmbit amb el risc de generar incompatibilitats entre diferents actuacions.

Per altra banda aquesta alternativa té les fortaleces següents:

- La planificació conjunta de les propostes que afecten a la totalitat dels municipis permetrà establir els criteris que han de regir la seva implantació i execució, afavorint la seva viabilitat,
- La visió conjunta pot reforçar les demandes sobre altres administracions amb competències i inversions pendents de desenvolupar en el territori.

6.3. Alternativa 2.

Aquesta alternativa implicaria una proposta equilibrada que valora les preexistències actuals i en busca els seus complements més potenciadors, amb l'objectiu de dimensionar-los i ubicar-los en el lloc més adequat i més viable possible. Així es realitza una proposta que englobi la mobilitat i l'accessibilitat al territori amb l'emplaçament de noves activitats de lleure, turístiques i d'equipaments que hi estiguin relacionades i amb el complement a les activitats actuals tant les del sector primari com les del sector serveis i turístiques.

Està basada sota els criteris d'equilibri territorial i amb el recull de tot l'anàlisi territorial des dels diferents punts de vista: ambiental, paisatgístic, planejament vigent, econòmic, activitat en SNU, ..., per tal de garantir la compatibilitat entre totes les actuacions i les propostes que es plantegen.

De la mateixa manera s'integraran les fortaleces de les altres alternatives valorades establint aquelles actuacions que afecten a la totalitat de l'àmbit i que han de contemplar els criteris que hauran de seguir per tal d'implantar-se adequadament en el territori. També es complementarà amb unes estratègies d'implantació vinculades a paisatge, ambiental, serveis, instal·lacions, ..., que han de garantir l'adequada transformació del sòl i la compatibilitat entre totes les activitats que es desenvolupin.

Aquesta alternativa està basada també, per tal de reforçar el criteri d'emplaçament més adequat, sota el criteri de mancomunar les actuacions proposades, establint un mecanisme de repartiment entre les diferents administracions que componen el Consorci

Segre-Rialb, potenciant així la seva figura com a coordinador i vertebrador del projecte conjunt del territori de l'embassament de Rialb.

7. Descripció de la proposta

D'acord amb les alternatives plantejades s'ha considerat descartar la primera ja que no dona resposta a les necessitats plantejades des del territori de realitzar una proposta coordinada que prengui consciència de tot l'àmbit del Consorci Segre Rialb. Per altra banda es contempla que les alternatives 1 i 2 tenen elements complementaris ja que ambdues es basen en la valoració conjunta de l'àmbit per establir la proposta de desenvolupament diferenciant-se en la capacitat de coordinar les propostes, prioritzant les de màxim potencial independentment de la seva posició en un o altre municipi de l'àmbit. És evident que sense el criteri de mancomunar les propostes que es realitzen i que es desenvolupin des d'un punt de vista econòmic i sota un mecanisme de repartiment equitatiu entre les diferents administracions que formen el Consorci, no és possible el consens sobre l'emplaçament de cadascuna.

La proposta que es realitza en aquest document es correspon al **Document d'objectius i propòsits i Avanç**, amb el nivell de concreció que es pot assolir en aquesta fase. Així es reflecteixen en aquest apartat les actuacions que es deriven dels objectius generals, definint les seves característiques i precisant les seves funcions. En molts d'aquests casos cal un següent pas que suposi concretar l'emplaçament exacte, la seva dimensió, el seu traçat, l'adaptació normativa, els criteris a aplicar, ..., que es realitzaran en posteriors fases de treball. D'aquesta manera es contemplen i concreten les actuacions a realitzar però sense un nivell de precisió que en podria limitar el seu potencial i per la que cal un nivell de consens no assolit.

7.1. Proposta en relació a l'activitat turística i el lleure

7.1.1. Proposta de mobilitat de l'àmbit

L'objectiu de la proposta en relació a la mobilitat és crear una xarxa que garanteixi l'accés a tots els punts amb atractiu del territori tenint la làmina d'aigua com referent que estigui interconnectada i que vinculi totes les propostes que es realitzen entorn el PDU.

Creació d'una via verda a l'entorn de l'Embassament:

La proposta del PDU contempla la previsió d'una via verda que realitzi un traçat perimetral complet a l'embassament de Rialb. Aquesta via d'ús restringit per a vianants, bicicletes i cavalls haurà de tenir les característiques pròpies d'una via de trànsit de baixa densitat amb un pendent al voltant del 4% com a màxim, una amplada entre els tres i els quatre metres i un paviment permeable. L'objecte de la via és convertir-se en una atractiu turístic sobre el que es genera bona part de les propostes del PDU, per tal de garantir una bona accessibilitat i un eix de comunicació entre totes elles.

El traçat que es proposa de la via està realitzat prenent la làmina d'aigua com a element de referència i vinculant-se, en la mesura del possible, amb els traçats actuals de la via perimetral, obra de compensació per la construcció de l'embassament. Així es plantegen trams de via verda amb diferent tractament ja que poden situar-se sobre traçat de vial existent que passi a ser exclusiu per a la via verda, trams sobre traçat actual que sigui segregat amb una ampliació dels marges del vial i trams de traçat nou a obrir. En qualsevol cas caldrà garantir la compatibilitat de la via verda amb els usos agraris del territori i els serveis d'emergències.

Creació d'itineraris per senderisme i BTT:

La via verda necessita el complement d'un altre tipus de ruta que faciliti l'accés als recursos del territori que tenen interès propi. D'aquesta manera es proposa una xarxa d'itineraris que relliguin el territori amb la via verda perimetral, connectant l'entorn de l'embassament amb miradors, elements patrimonials, nuclis urbans, ..., de forma que es pugui realitzar, en la mesura del possible, circuits circulars que amplii l'oferta de recorreguts adaptant-los a diferent públic potencial. Els itineraris seran, pel que fa a materials, dimensió i usos, similars als de la via verda i estaran vinculats directament a ella.

En el plànol de la proposta s'inclouen aquells itineraris que actualment ja estan indicats o senyalitzats i els aquells necessaris per posar en rellevància elements identificats durant el procés de redacció del document del pla. Caldrà revisar el seu traçat en posteriors fases de treball garantint la seva viabilitat i compatibilitat amb els usos actuals del territori i amb la seva propietat. A més es podran afegir altres itineraris que es valorin rellevants d'acord amb els mateixos objectius i criteris d'implantació.

Punt de creuament de l'embassament:

El Pla proposa l'emplaçament d'un punt de creuament de la làmina d'aigua per poder complementar la xarxa de mobilitat de l'àmbit del pla. D'aquesta manera es milloraria la comunicació entre les dues ribes de l'embassament reduint els temps de desplaçaments actuals tant per als usos agraris com per als usos turístics. La seva posició en la proposta, unint la zona nord del municipi de Tiurana amb Vilaplana a Baronia de Rialb, està basada en l'aprofitament de les antigues traces de les vies de comunicació abans de la construcció de la presa i que ara estan sota l'aigua, buscant una zona on la separació entre les dues vores sigui de les més estretes de tot l'àmbit, situat al mig de l'àrea d'aigua embassada per tal que tingui realment una funció connectora que sigui una alternativa real als punts de creuament actuals i com a complement de la resta de la proposta d'activitat generada.

El model de transport haurà de contemplar la possibilitat de generar un atractiu per si mateix a la resta de la proposta del pla, com per exemple una barcassa que realitzi el transport tant de vehicles com de persones.

Itineraris motor

La importància del motor en l'àmbit del pla és evident i notòria i així es proposa que s'estudiï l'opció de gestionar aquest ús per tal d'evitar incompatibilitats. També caldrà diferenciar entre totes les tipologies de modalitats de motor i els equipaments o les instal·lacions que puguin generar-se al seu entorn.

7.1.2. Proposta de serveis de l'àmbit

Es realitza una proposta de serveis que permetin complementar els usos actuals que es realitzen i dinamitzar l'economia del territori, tenint com un dels grans actius les activitats turístiques i de lleure, mitjançant una estructura de serveis i d'activitats cohesionada i equilibrada.

o Serveis relacionats amb la xarxa de mobilitat

Portes d'accés al territori

Sota la nomenclatura de porta d'accés al territori es vol establir els punts d'accés per concentrar l'activitat i evitar la possible dispersió, garantint la capacitat d'acollida segons la dimensió de l'activitat associada creant una xarxa que segueixi criteris d'interconnexió entre elles. Per tal d'assolir aquest objectiu caldrà associar a cada porta el nivell de serveis que han de contenir vinculats a les activitats que complementen o que serveixen i la posició territorial que ocupen: aparcament, punt informació, restauració,...

Altrament la funció de les portes es veurà especialitzada en funció del vincle que es realitzi a àrees concretes o propostes del pla. Així la seva dimensió i els seus serveis hauran de ser diferents segons es relacionin amb la via verda, amb un equipament, amb la làmina d'aigua, amb un nucli de població,....

La proposta contempla portes en els nuclis de població, generant en tots ells un punt d'estacionament amb diferents serveis, i en els punts on es concentra un nombre important de connexions relacionades amb la xarxa de mobilitat proposada. També es contemplen portes vinculades a la làmina d'aigua que han de permetre l'accés en diferents punts. En properes fases del document es valorarà la seva posició i adaptabilitat amb la resta de propostes realitzades, podent ressituar-ne algunes o plantejant-ne de noves.

Miradors

Un dels elements que complementen l'oferta turística actual són els miradors, com a punts elevats i de bona visibilitat que permeten gaudir d'uns paisatges i d'unes vistes espectaculars. D'aquesta manera en la proposta es recullen tots els miradors que estan identificats per documents de planejament de rang superior, els identificats com a punts de gran visual en el treball d'informació i els que tenen valor per part de la ciutadania de cadascun dels municipis de l'àmbit del pla, tant els que actualment ja estan identificats i senyalitzats com els que es projecta realitzar.

Els elements de mirador conformen una identitat de territori que ha d'anar vinculada amb la xarxa de mobilitat, generant un sistema en el que es complementin entre ells. En la visió conjunta d'aquest caldrà definir i concretar el nivell de serveis i d'equipaments que acollirà cadascun dels miradors.

Embarcador:

L'accés a la làmina d'aigua en diferents punts va associada a la capacitat de tenir un embarcador que en garanteixi aquesta opció. Les activitats que actualment es realitzen a l'entorn de la làmina d'aigua i els previstos per obres de compensació de la CHE o des dels mateixos ajuntaments s'han incorporat a la proposta. De la mateixa manera es grafia la posició d'embarcador vinculada a les diferents activitats proposades en el pla. Tal i com s'ha plantejat en les portes i en els miradors també en els embarcadors caldrà equipar de serveis a cada embarcador segons la seva funció i segons l'activitat a la que complementi. Així es contempla una xarxa d'embarcadors a l'entorn de l'embassament amb serveis i amb capacitats diferenciades que facilitin gaudir de la làmina d'aigua en la màxima expressió i que van forçosament vinculats a l'activitat a la que serveixen, a la posició dins de l'embassament i a les activitats que es permeten en cadascuna de les zones de la làmina d'aigua i a l'accessibilitat en relació a la xarxa de mobilitat proposada.

- Serveis relacionats amb la natura

Piragüisme aigües braves / Rem aigües tranquiles

La proposta del pla en relació als usos de la làmina d'aigua no només es centra en la part de l'embassament, que s'exposa en un altre apartat, sinó que contempla els trams de riu que abasteixen l'embassament i el tram un cop superada la presa. Així es contempla el projecte de l'embassament de cua en la part superior de l'embassament situat en els municipis de Peramola i Oliana i que suposaria una transformació del tram de riu Segre que hi ha entre la presa de l'embassament d'Oliana i el de Rialb d'on en resultaria un nou equipament vinculat a l'ús de l'aigua per a rem i per activitats d'aigües tranquil·les.

A la part inferior, després de la presa de l'embassament i al nucli de Ponts hi ha el canal d'aigües braves realitzat com a compensació de la construcció de l'embassament. La proposta del pla en relació a aquest dos casos és la de preveure la reserva de sòl per garantir el millor nivell possible de les instal·lacions, complementant-los amb la resta d'elements del pla: via verda, itineraris, activitats de lleure, zones de parc,..., de forma que assoleixin també una funció estructuradora de territori.

Espais de parc territorial

Amb el concepte de parc territorial es defineix un espai de lleure vinculat a la natura de dimensió suficient o amb un equipament que ha de tenir funció territorial i no només local amb l'objectiu d'ordenar i de regular els serveis associats. Aquests no només van relacionats a una temàtica concreta sinó que es proposa que es vinculin a les zones d'aigua o als espais naturals o d'equipament que actualment ja compleixen aquesta funció però que es valora que poden potenciar-se per garantir la seva viabilitat o veure augmentada la seva rellevància.

El pla proposa tres àmbits de parc territorial. El primer es correspon amb el parc fluvial de l'àmbit que aglutina la zona del peu de la presa de Rialb fins a la zona de desembocadura del riu Llobregós amb el riu Segre incorporant les zones de ribera de la part de Gualter, els espais de parc a l'entorn del riu Segre de Ponts, la connexió prevista en el POUM amb el nucli i els equipaments existents. D'aquesta manera es defineix un àmbit que està connectat amb la xarxa de mobilitat proposada, aglutinant serveis, funcions i activitats.

El segon és el parc de la platja d'Ogern, actualment un equipament municipal que aprofita l'aigua del riu Ribera Salada i que es proposa dotar-lo amb equipaments i amb serveis complementaris als actuals, per tal de potenciar la funció de platja d'aigua dolça que té actualment.

El tercer àmbit proposat es situa a l'entorn del nucli de Tiurana pel seu costat sud i es proposa acollir usos lúdics vinculats amb la natura aprofitant els espais naturals aterassats i de boscos que hi ha en aquest indret. En aquesta posició aquest espai de parc complementaria l'oferta lúdica prevista en aquesta zona de l'àmbit del pla, vinculada a la part central de l'embassament i al nucli de Tiurana.

Barranquisme / Escalada

Les zones d'escalada actuals es troben al termes municipals de Peramola i d'Oliana, essent una referència a nivell internacional que cal mantenir i potenciar. En aquest sentit el pla proposa dotar d'equipaments i de serveis els espais on es realitzen aquestes

funcions, bé sigui per incorporar elements complementaris a l'activitat o per garantir una bona accessibilitat als diferents espais de pràctica esportiva.

En la proposta del pla s'identifica la zona de Barranquisme situada al nord del municipi de Baronia de Rialb, al voltant del riu Rialb i de l'espai natural conegut com el *Forat de Buli* on hi ha previstes diferents actuacions per tal de complementar l'actual activitat. En aquest sentit el pla proposa dotar aquests espais de serveis i d'equipaments adequats a les necessitats concretes d'aquesta modalitat esportiva.

Espais d'horta

Els actuals espais d'horta es troben situats a l'entorn dels nuclis, suposant un referent per l'ús social que representen i també pel paisatge que configuren. El pla proposa com a objectiu d'aquestes àrees, o de noves que puguin tenir la mateixa funció, facilitar que persones no propietàries puguin treballar un tros de terra com a hort. D'aquesta manera es pot realitzar des d'una funció social per als no propietaris o per a persones a l'atur com convertir-se en un complement formatiu de les escoles mitjançant mecanismes com poden ser els bancs de terra que permetin obtenir els terrenys i gestionar-los.

- Serveis relacionats amb els equipaments

Centres d'alt rendiment

La posició en el marc territorial de Catalunya de l'àmbit del pla fa tenir en compte la possibilitat d'acollir instal·lacions esportives vinculades a les activitats que es realitzen actualment i a les noves que es proposa implantar. Així el pla preveu la reserva d'ubicació d'aquests equipaments per garantir la seva funcionalitat i la seva viabilitat, complementant l'oferta d'activitats del pla. En aquest sentit es proposa un espai d'alt rendiment vinculat a les activitats nàutiques a l'entorn de la làmina d'aigua de l'embassament situada a la part central de l'àmbit, sobre el nucli de Tiurana.

El model exacte de centre es definirà en posteriors fases del treball, analitzant les diferents opcions que poden representar des d'un espai únic situat a l'entorn de la làmina d'aigua on hi hagi tots els serveis i edificacions fins a més d'un espai que permeti la possibilitat de tenir la part d'allotjament, de serveis i d'equipament en un àmbit més pròxim a un entorn urbà existent que ja incorpori els serveis i els espais d'emmagatzematge de material en un altre espai més pròxim a la làmina d'aigua que en garanteixi la seva funcionalitat. En posteriors fases es valoraran les alternatives si bé es considera que les edificacions de serveis en un entorn urbà possibiliten el seu ús per a múltiples funcions, segurament més complementàries i rendibles que únicament al costat de la làmina d'aigua.

Pel que fa al centre previst per esport d'aventura es preveu el seu emplaçament a l'entorn del nucli de Peramola pel que fa a l'escalda i a la zona de la cua de l'embassament amb el riu Rialb pel que fa al barranquisme. Es reserven aquests espais per tal d'acollir els serveis o equipaments que poden requerir aquestes pràctiques esportives, complementant els espais actuals a l'aire lliure amb uns altres tancats que contemplin aules, espais de pràctica, tecnificació,....

Instal·lacions de motor:

Ja s'ha manifestat la importància del motor en tot l'àmbit del pla. Si bé anteriorment es feia referència a garantir la compatibilitat d'aquesta activitat en itineraris o en camins situats en sòl rústic, també es considera necessari avaluar l'actual estat dels equipaments per a les diferents modalitats esportives. Així es preveu dotar a l'àmbit del pla dels equipaments que es consideri necessaris per tal de garantir la cobertura i els serveis adequats a les diferents modalitats esportives, tot i que no es posiciona cap espai destinat a aquesta funció en el present document. Tot i així sí que s'estableixen els criteris des del punt de vista ambiental que determina que aquests hauran d'estar situats en entorns aptes per aquest ús, relacionats amb el sistema de mobilitat que proposa el pla i complementant els actuals existents en el territori.

Altres serveis complementaris

La proposta realitzada en el PDU comportarà l'establiment de noves activitats i l'augment de les actuals. És per això que també cal preveure la implantació d'alguns equipaments que ajudin a aquesta complementarietat i que garanteixin els serveis necessaris. Actualment s'ha realitzat la proposta entorn a quatre elements: hípica, port sec, punt d'informació i centre de formació aèria. En relació a la primera es planteja com un complement a les activitats privades que es desenvolupin a l'àmbit i es valora com un actiu important a poder implantar vinculat a la xarxa de mobilitat i de miradors. Tot i així no s'ha ubicat en la proposta ja que caldrà valorar l'espai òptim per a la seva implantació concretant la seva posició en següents fases del document.

El port sec es considera un espai d'activitats amb accés a la làmina principal de l'embassament de Rialb que ha de preveure la possibilitat d'establir zones de manteniment i de conservació de les embarcacions d'esbarjo. Donat els usos admesos i els proposats es contempla la possibilitat de fer una reserva d'espai per tal d'acollir aquest equipament. Així es grafia sobre la zona de la Cluella, aprofitant un embarcador actual i que té un accés pavimentat a través del tram de la perimetral obert. També és cert que aquest espai es veu creuat per una línia de molt alta tensió que caldrà valorar en relació a les afectacions que pugui tenir en el moment de delimitar l'àmbit concret i les edificacions que s'hi ha d'executar.

Un dels altres espais de serveis que es proposa com a bàsic per tal de fer visible els recursos turístics i de lleure de l'àmbit del pla són els punts d'informació. En relació a aquests el pla realitza una proposta d'emplaçament que contempla els actuals i els de nova implantació. El seu objectiu principal és facilitar la informació de cara a l'usuari i fer visible la totalitat de l'oferta de la que disposa el territori. N'hi ha dos d'existents als nuclis de Ponts i d'Oliana, una en procés de construcció a Tiurana i una proposada de nova a Bassella. Aquests quatre punts estan situats en punts accessibles i visibles des de la xarxa bàsica de mobilitat per tal de facilitar al màxim la capacitat de comunicació. Caldrà definir i concretar en la fase d'aprovació inicial del document els serveis que han de tenir cadascun d'aquests punts segons el criteri que s'implanti. Així és diferents si han de ser tots iguals en quan a continguts, espai, personal,..., o més especialitzats en funció de l'entorn més immediat en el que es situen i si hi ha algun d'aquests punts que ha de tenir algun espai museístic complementari.

El centre de formació aèria es situa en el municipi de Tiurana per tal d'aprofitar les actuals instal·lacions d'heliport i aeròdrom existents. Amb aquest es vol potenciar la capacitat generadora d'activitat actual i convertir-se en un punt de referència en la preparació de professionals en salvament i emergències, i que s'estableixi de forma fixa com un punt de servei de prevenció.

Restauració.

El pla no defineix cap espai concret amb aquest ús, ja que es considera com un complement a diversos dels serveis que s'han anat comentant en els punts anteriors. Així caldrà concretar en quines situacions s'admet la possibilitat d'admetre l'ús de restauració d'acord amb l'oferta de lleure plantejada i d'acord amb uns condicionants adequats.

o Serveis relacionats amb la pernoctació

Pel que fa a la proposta vinculada a la pernoctació el pla discrimina entre les modalitats relacionades amb el sòl urbà i el sòl no urbanitzable, ja que d'acord amb la legislació urbanística i turística vigent els condicionants d'implantació i els usos admesos en cadascuna de les tipologies de sòl són diferents.

Pernoctació en sòl urbà

El pla proposa en relació als usos vinculats a la pernoctació en sòl urbà potenciar els nuclis existents que hi ha en proximitat a la làmina d'aigua a través de la delimitació d'àrees de renovació urbana o d'àrees d'augment de la seva superfície classificada com a sòl urbà per poder incorporar aquesta activitat. En concret es realitza aquesta proposta per a tres dels nuclis: el de La Torra a Baronia de Rialb, el de La Clua a Bassella i Tiurana. Pel que fa als dos primers en ambdós casos es tracta de nuclis disseminats classificats com a sòl urbà pel planejament vigent amb edificacions existents, algunes d'elles en mal estat de conservació, de propietat privada o de diferents administracions. Aquesta proposta implica la revisió en la seva totalitat dels dos nuclis, analitzant el seu entorn i, en cas de ser necessari, realitzant propostes de renovació o d'ampliació. També podran acollir usos de pernoctació vinculats al sòl rural com a complement d'algunes de les activitats que es realitzen o proposen.

Pel que respecta al municipi de Tiurana el pla proposa la revisió del sector urbanitzable que hi ha previst en el POUM i que ja ha realitzat algun tràmit o els treballs de redacció, per valorar els paràmetres amb els que està plantejat i ficar-ho en relació a la proposta que es realitza al pla director, complementant en la mesura del possible els paràmetres previstos actualment per potenciar l'àmbit i garantir la seva viabilitat. Aquesta revisió també inclourà altres propostes que es realitzen i que podrien situar-se en aquest espai com el cas dels equipaments vinculats a les activitats esportives o als serveis d'emergències.

Pernoctació en sòl no urbanitzable

Sota el concepte de pernoctació en sòl no urbanitzable s'inclouen els diferents models de pernoctació i d'allotjament admesos per la legislació que és d'aplicació en cada cas. En la proposta del pla es defineix una àrea que pot acollir aquest ús sense concretar ni la tipologia ni l'espai amb l'objectiu que es puguin plantejar diferents modalitats que comportin una especialització segons els condicionats de l'emplaçament sense que impliqui que hagin de ser incompatibles entre elles. També es valorarà la definició del model d'allotjament tenint en compte tan les preexistències com la voluntat manifestada de tenir una oferta innovadora, diversificada i complementària, que es pugui adaptar al màxim de modalitats possibles.

- Serveis relacionats amb l'activitat econòmica

Sòl d'activitat econòmica

A l'entorn de l'embassament de Rialb s'ha considerat la idoneïtat de realitzar una reserva de sòl per al possible creixement del sector d'activitats econòmiques situat a sota la presa de Rialb, on hi ha les instal·lacions tan de la central i la presa com les del control del canal Segarra-Garrigues.

7.1.3. Proposta de paisatge

En el procés de reacció del pla s'ha identificat el paisatge de l'àmbit com un dels grans valors a preservar i mantenir per tal que segueixi sent un dels grans atractius del lleure i del turisme. De la mateixa manera la implantació de nous usos i de nous aprofitaments a la zona poden tenir-hi una incidència directa que cal gestionar. El PDU en la seva proposta planteja la necessitat de garantir el respecte entre els diferents usos que hi ha en el territori establint àrees d'integració paisatgística on es definiran les condicions que han de tenir les noves actuacions que s'hi desenvolupin coordinant-se amb la resta de propostes realitzades.

També es defineixen aquestes àrees amb la voluntat d'esdevenir un mecanisme de protecció d'elements o enclaus que requereixin d'una protecció des d'un punt de vista paisatgístic establint mesures complementàries a les que ja siguin d'aplicació en cas que n'hi hagi.

Es valoren els condicionants paisatgístics com un element complementari a les propostes del pla. Així la proposta realitzada es basa en posar en valor els recursos del territori i el seus potencials, emplaçant totes les propostes en el lloc que es valora més adequat des de diferents factors i valoracions realitzades. És per això que paral·lelament cal establir mesures mitjançant les eines de les que disposa el document del pla director per garantir que els recursos actuals que han determinat la posició de certes propostes es mantinguin o es transformin de forma adequada en relació a la proposta.

El pla realitza la proposta d'àrea d'integració paisatgística a l'entorn de la zona central de l'embassament que es situa entre el nucli de La Torra i el de Politg, on es determinaran en les següents fases les condicions que han d'incorporar les activitats i els usos que es vulguin implantar en aquesta àrea amb l'objectiu de mantenir els seus valors que justifiquen la resta de propostes del pla al seu voltant.

7.1.4. Proposta de patrimoni

D'acord amb els diferents inventaris de planejament s'han mapificat en els plànols d'informació tots els elements registrats de l'àmbit. Aquests han estat determinants alhora de realitzar les diferents propostes. En molts casos el propi planejament que els ha inventariat ja determina la regulació que ha de tenir no ja l'element sinó aquelles actuacions que es realitzin al seu entorn. Així mateix el pla preveu la possibilitat d'establir-ne de nova per als casos que no en tenen o d'afegir altra regulació que es consideri adequada en el global de la proposta del pla per garantir la seva coherència i la preservació dels elements que s'han considerat rellevants del territori.

7.2. Proposta en relació a l'activitat rural i l'explotació de recursos naturals

7.2.1. Proposta

En relació a l'activitat rural i donada la seva rellevància com a base de la gestió i l'economia del territori actualment, des del PDU i les seves propostes, es té per objectiu col·laborar en la dinamització d'aquest sector. Així es planteja com a eix de treball establir una relació de directrius i determinacions que afavoreixin la diversificació del sector, la seva adaptabilitat al territori, la compatibilitat amb els altres usos que des del pla es potenciïn o que es vulguin desenvolupar i els nous àmbits d'activitats de lleure i turístiques.

Així es valorarà si cal determinar directrius respecte diferents propostes en relació a les activitats d'agricultura i ramaderia per poder implantar activitats complementàries, realitzar transformacions d'àrees a regadiu, millora de les activitats existents,..., i que permetin una millora en el sector i que no contradiguin les regulacions sectorials que ja siguin d'aplicació.

Pel que respecta al sector forestal el pla valorarà la possibilitat d'establir directrius que facilitin la gestió forestal multifuncional amb l'objectiu d'afavorir la prevenció d'incendis i complementar l'activitat econòmica del territori mitjançant l'explotació dels recursos generats. En aquest sentit es preveu l'emplaçament de dos centres de transformació i valorització agroforestal situats als municipis de Bassella i Baronia de Rialb de forma que donin servei no només a l'àmbit del pla sinó també als territoris situats al seu entorn.

7.3. Proposta en relació als usos de la làmina d'aigua

La proposta del pla contempla determinar la gestió de les activitats que es poden realitzar a la làmina d'aigua, definint diferents zones i els usos admesos en cadascuna d'aquestes i dona per entès que el bany i la pesca queden admesos en tota la superfície de l'embassament. Així es determinen les següents zones:

- LA-A: Presa de cua Oliana i Peramola,
- LA-B: Presa de cua – Bassella (Ribera Salada)
- LA-C: La Clua - Tiurana
- LA-D: Riera de Madrona
- LA-E: La Cuella
- LA-F: La Torra - Pomanyons
- LA-G: presa de cua de Baronia de Rialb
- LA-H: zona de protecció de la presa

LA-A: Presa de cua Oliana i Peramola,

La zona de la presa de cua ve determinada pel projecte de compensació que contempla la seva construcció i el seu aprofitament des del punt de vista lúdic, turístic, faunístic i esportiu. En aquest sentit es preveu que es limiti l'ús de la navegació a motor determinant la zona com a preferent de les modalitats de rem. En tot cas es valorarà la posició de la presa per garantir unes dimensions del canal aptes per a que es puguin desenvolupar el màxim nombre de modalitats esportives.

LA-B: Presa de cua – Bassella (Ribera Salada)

En aquesta àrea de l'embassament es contempla la navegació principalment de rem o vela, limitant la navegació amb embarcacions de motor regulant només alguna modalitat relacionada amb el turisme i no amb activitats esportives.

LA-C: La Clua – Tiurana

Es tracta de l'espai central de l'embassament on es concentren una bona part de les propostes del pla situades a l'entorn de l'aigua. En aquest sentit a la làmina d'aigua es proposa una gestió dels usos per fer-los compatibles entre sí, però permetent la majoria de les activitats tant de vela o rem com de motor. Així les activitats que es desenvolupin contemplaran els espais necessaris per dur-se a terme i es farà una delimitació dels mateixos establint els criteris que s'indiquin d'acord amb les normatives sectorials que siguin d'aplicació en cada tipologia.

LA-D: Riera de Madrona

En aquest espai es proposa la prohibició de la navegació a motor, acceptant-se el rem exclusivament, donada la seva posició i la proposta realitzada al seu entorn fora de la làmina d'aigua.

LA-E: La Cuella

D'acord amb la proposta del pla en aquest espai s'accepta la navegació a motor i de rem i vela. Si bé es limitarà l'ús de motor a embarcacions turístiques o de servei limitant les d'ús esportiu.

LA-F: La Torra – Pomanyons

És un tram de l'embassament al que s'apliquen els mateixos criteris que al LA-C admetent-se els usos en totes les modalitats però amb la limitació de la comptabilitat entre totes elles.

LA-G: presa de cua de Baronia de Rialb

Donada la seva dimensió només s'admet l'ús de la navegació amb rem i no amb les altres modalitats. Igual que a Oliana i Peramola, caldrà complementar aquesta assignació d'ús amb la compatibilitat amb la zona de la presa i l'ús definitiu que s'hi determini per tal de valorar possibles limitacions als usos admesos.

LA-H: zona de protecció de la presa

Aquesta zona per normativa sectorial queda restringida en relació a la navegació en qualsevol tipologia.

8. Annexes

- 8.1. Estudi per a la identificació de Riscos Geològics a l'àmbit del PDU de l'embassament de Rialb (Noguera i Alt Urgell)**
- 8.2. Relació de les qualificacions urbanístiques del sòl no urbanitzable**
- 8.3. Elements de patrimoni inventariats per la Generalitat de Catalunya**
- 8.4. Classificació dels equipaments segons qualificació urbanística**
- 8.5. Quadre equipaments per tipus i superfície**
- 8.6. Fitxes dels elements de paisatge.**
- 8.7. Informe del procés de participació ciutadana.**
- 8.8. Quadre síntesi de la proposta del PDU.**

9. Crèdits

EQUIP REDACTOR

M2A ARQUITECTURA

Eduard Antorn Monseny
Joaquin Arenas Tornero

arquitecte. Director de l'equip
arquitecte

COL·LABORADORS

ENGINYERIA

Pere Antorn Piñol

enginyer tècnic industrial

MALAB ENGINYERIA

Lourdes Cirera Plancheria

Enginyera agrònoma

SERVEIS I PROJECTES AMBIENTALS –LA LLENA.

Ramón Queralt i Boldú
Toni Costa Pedrós

lic. Ciències ambientals
lic. Ciències ambientals

ECONOMISTA

Ramon Morell Rosell

economista

D&A ADVOCATS

Albert Panabera Zueras

advocat

Eduard Antorn Monseny
arquitecte
Lleida, desembre de 2018